

ЗАКОН ЗА КОНЦЕСИИТЕ

В сила от 02.01.2018 г.

Обн. ДВ. бр.96 от 1 Декември 2017г., доп. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2017г., изм. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018г., изм. ДВ. бр.15 от 16 Февруари 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.25 от 26 Март 2019г., доп. ДВ. бр.60 от 30 Юли 2019г., изм. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2021г.

Проект: [754-01-13/30.05.2017 г.](#)

Глава първа. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I. Предмет и цел

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) (1) С този закон се урежда публично-частното партньорство, при което по възлагане от възлагащ орган и/или от възложител икономически оператор изпълнява строителство или предоставя услуги чрез концесия за строителство или концесия за услуги.

(2) Доколкото в раздел VI от тази глава не е определено друго, законът се прилага за всяка концесия за строителство или концесия за услуги независимо от това дали стойността ѝ е по-голяма или равна на левовата равностойност на прага, определен с регламент на Европейската комисия, приет на основание [чл. 9 от Директива 2014/23/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ, L 94/1 от 28 март 2014 г.), наричан по-нататък "европейски праг".

Чл. 2. Целта на този закон е да осигури:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) развитие на качествени и достъпни инфраструктура и услуги от обществен интерес чрез партньорство между възлагащите органи и/или възложителите, от една страна, и икономическите оператори - от друга страна;

2. задоволяване на обществени потребности чрез включване на частни инвестиции в строителството и в предоставянето и управлението на услуги при най-добро съотношение на качество и цена;

3. ефективност и ефикасност при разходването на публични средства и на средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове и програми;

4. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) икономическа ефективност при управлението на собствеността на държавата и на общините в защита интереса на гражданите и обществото.

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Министрите и кметовете на общини може да избират дали да възлагат строителство или услуги чрез обществена поръчка или чрез

концесия в зависимост от разполагаемите финансови средства и възможностите за прехвърляне на оперативния риск на икономически оператор.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато се възлага строителство и/или услуги от възлагащ орган или възложител, който не е министър или кмет на община, както и когато оперативният риск не се прехвърля на икономическия оператор за една или повече дейности, включени в предмета на договора, възлагането се извършва по реда на **Закона за обществените поръчки**.

Раздел II. Принципи

Чл. 4. (1) Възлагането на концесия се извършва при спазване на принципите на публичност, прозрачност, пропорционалност, равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

(2) Принципите на публичност и прозрачност може да бъдат ограничени в случаите, определени със закон.

(3) Изискванията към икономическите оператори трябва да са съобразени с предмета, стойността, обема на строителството или на услугите, особеностите на обекта на концесията и сложността на концесията.

Чл. 5. (1) Определянето на стойността на концесията не може да има за цел да обоснове прилагане на по-облекчен ред за възлагане или неспазване на принципите по **чл. 4, ал. 1**.

(2) Процедурата за определяне на концесионер не може да се проведе по начин, който да даде необосновано предимство или да постави в по-неблагоприятно положение определени икономически оператори или определено строителство или услуги.

(3) Концесиите се възлагат и изпълняват при спазване на приложимите правила относно държавните помощи.

Раздел III. Видове концесии

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесията се възлага за определен срок от един или повече възлагащи органи и/или възложители на един или повече икономически оператори с дългосрочен възмезден договор, наричан по-нататък "концесионен договор".

(2) Според предмета си концесиите по този закон са:

1. концесия за строителство;
2. концесия за услуги.
3. (отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

(3) Според органа, който ги възлага, концесиите са държавни или общински.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесия за строителство или концесия за услуги, при която строителството или услугите са предназначени за извършване на една от

дейностите, посочени в **приложение № 2**, наричани по-нататък "секторни дейности", е секторна концесия.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато се възлага от два или повече възлагащи органи и/или възложители, концесията е съвместна концесия. Съвместната концесия може да бъде държавна - когато се възлага от двама или повече министри, общинска - когато се възлага от двама или повече кметове на общини, и съвместна концесия с държавно и общинско участие - в останалите случаи.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесията за строителство е публично-частно партньорство, при което възлагащ орган и/или възложител възлага на икономически оператор изпълнение на строителство, срещу което предоставя на икономическия оператор правото да експлоатира строежа при поемане на оперативния риск.

(2) Строителство е:

1. изпълнението или едновременното проектиране и изпълнение на строеж, или

2. изпълнението или едновременното проектиране и изпълнение на строителни и монтажни работи и дейности, посочени в **приложение № 1**, чрез които съществуващ строеж се реконструира, преустройва, възстановява или му се извършва основен ремонт, или

3. изпълнението на строителни и монтажни работи за извършване на текущи ремонти и за поддържане на съществуващ строеж в експлоатационна годност.

(3) Строеж е резултатът от строителни и монтажни работи, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява самостоятелно икономическа или техническа функция.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Правото на икономическия оператор да експлоатира строежа включва получаването на приходи от предоставяни чрез обекта на концесията услуги и/или от извършването на една или повече други стопански дейности с обекта на концесията.

Чл. 8. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесията за услуги е публично-частно партньорство, при което възлагащ орган и/или възложител възлага на икономически оператор предоставяне и управление на една или повече услуги, различни от строителство, срещу което предоставя на икономическия оператор правото да получава приходи от извършването на тези услуги при поемане на оперативния риск, наричано по-нататък "експлоатация на услугите". Експлоатацията на услугите включва и правото на концесионера да извършва една или повече стопански дейности, различни от услугите, които са възложени за предоставяне и управление.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесия за услуги се възлага за услуги, предназначени за ползване от обществото, включително от възлагащия орган или възложителя, както и за секторните дейности.

(3) С концесия за услуги може да се възлагат социални или други специфични услуги по **приложение № 3**. Когато част от услугите са социални или други специфични

услуги по **приложение № 3** и стойността им е по-голяма от стойността на останалите услуги, се прилагат правилата за социални или други специфични услуги по този закон.

(4) С концесия за услуги може да се възлага строителство по **чл. 7, ал. 2, т. 3**.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) С концесия за услуги може да се възлага доставка на стоки от икономически оператор за възлагащ орган или възложител, стойността на която е по-малка от стойността на услугите. Когато стойността на доставката е по-голяма от стойността на услугите, се прилага **Законът за обществените поръчки**.

Чл. 9. (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато възлагащ орган и/или възложител възлага на икономически оператор както изпълнение на строителство по **чл. 7, ал. 2, т. 1 или 2**, така и предоставяне и управление на услуги, концесията се определя като концесия за строителство.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесия за строителство и концесия за услуги, чиято стойност е по-голяма или равна на левовата равностойност на европейския праг, са концесии над европейския праг.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесия за строителство и концесия за услуги, чиято стойност е под европейския праг, са концесии под европейския праг.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Актуална информация за промените в размера на европейския праг, се поддържа в **Националния концесионен регистър**.

Чл. 12. (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 13. (1) Независимо от предмета ѝ всяка концесия може да бъде определена от концедента като запазена концесия.

(2) Запазена е концесията, която се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места на хора с увреждания или хора в неравностойно положение.

(3) Концесионер на запазена концесия може да бъде само икономически оператор, при условие че най-малко 70 на сто от неговите работници и служители са хора с увреждания или хора в неравностойно положение.

Чл. 14. При възлагане на концесия се използват кодовете на номенклатурите в Общия терминологичен речник.

Раздел IV.

Обекти на концесия

Чл. 15. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Обект на концесия за строителство е един или повече самостоятелни строежи или част от строеж с определено наименование, местоположение и самостоятелно функционално предназначение, за който е възложено конкретното строителство. Към обекта на концесията за строителство може да се включат и един или повече други строежи, които са функционално свързани с използването по предназначение на строежа по изречение първо, както и строежи, чрез които се предоставят услуги или се изпълняват други стопански дейности, включени в предмета на концесията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Обект на концесия за услуги е конкретната вещь или съвкупност от вещи, чрез които се предоставят услугите. Обект на концесия за услуги може да бъде и един или повече съществуващи строежи.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Обектът на концесия може да е държавна собственост, съответно общинска собственост, както и собственост на концесионера или на друго лице.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 16. (1) При концесия за строителство към обекта на концесия концедентът определя концесионна територия. При концесия за услуги концесионна територия се определя само когато това следва от естеството на обекта на концесията. Към обекта на концесията концедентът може да определи една или повече принадлежности.

(2) Концесионна територия е поземленият имот или имоти, или част от поземлен имот, върху или под който е разположен обектът на концесията.

(3) Принадлежност е територията, прилежаща към обекта на концесията или към концесионната територия, прилежащата техническа инфраструктура по смисъла на **§ 5, т. 31 от допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията** и всяка друга самостоятелна вещь, които осигуряват безпрепятствено, нормално и безопасно функциониране на обекта на концесията или на предоставянето на услугите, както и територии извън обекта на концесията, които не са физически свързани с обекта на концесията, но са необходими за изпълнението на дейностите по концесията.

(4) До прекратяването на концесионния договор страните по него не може да се разпореждат с целия или с част от обекта на концесията, включително с негова принадлежност или с концесионната територия.

(5) Приращенията и подобренията върху обект на концесия, върху концесионната територия или върху принадлежност, които са публична държавна или публична общинска собственост, стават собственост на държавата, съответно на общината от момента на възникването им.

(6) Собствеността върху приращенията и подобренията на обект на концесия и на негова принадлежност или на концесионна територия, които са частна държавна или частна общинска собственост, се урежда с концесионния договор. Във всички случаи вещните права върху недвижими имоти, които се учредяват или възникват в полза на концесионера, са със срок до прекратяване на концесионния договор.

(7) Когато обектът на концесия е собственост на концесионера, с концесионния договор се урежда собствеността върху него след прекратяването на концесионния договор, включително дали концедентът има право да придобие собствеността върху обекта, както и цената на придобиването или начинът на нейното изчисляване.

Раздел V. Субекти

Чл. 17. (1) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Възлагащи органи са държавните, регионалните или местните органи, публичноправните организации, както и обединения от

един или повече такива органи и/или от една или повече такива публичноправни организации.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Възложители са лицата, които извършват секторни дейности и възлагат концесия за някоя от тях и са възлагащ орган или публично предприятие, или друго лице, което извършва дейност въз основа на специално или изключително право, предоставено за извършване на една от секторните дейности.

(3) (Предишна ал. 1, изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концедент е органът, който извършва действията по възлагане на концесия и е страна по концесионния договор. Правомощията на концедент се изпълняват от министър или кмет на община.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Правомощията на концедент за държавните концесии се изпълняват от министър в съответствие с неговата отраслова компетентност. Правомощията на концедент се изпълняват от министър и в случаите, когато обектът на концесия е държавна собственост и съгласно закон се управлява от или е предоставен за управление на ръководеното от него министерство, на ведомство - второстепенен разпоредител с бюджет към същия министър, или на публично предприятие - търговец, правата на собственост на държавата в което се упражняват от министъра.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Правомощията на концедент за общинските концесии се изпълняват от кмета на общината.

(6) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Правомощията на концедент за съвместните концесии се изпълняват от орган, определен със споразумение между двама или повече министри и/или кметове на общини.

(7) (Предишна ал. 5, доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) При изпълнение на правомощията си концедентът взема решения и извършва действия самостоятелно, освен в случаите, определени с този закон. За определени действия, свързани с възлагането или изпълнението на концесията, концедентът може да възложи правомощията си на определено от него длъжностно лице или на друг възлагащ орган или възложител.

(8) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концедентът представлява държавата, съответно общината по дела, които се отнасят до сключването, действителността, изпълнението или прекратяването на съответния концесионен договор и последиците от прекратяването.

Чл. 18. (1) Икономически оператор е всяко физическо лице, юридическо лице или друго образувание, или група от такива лица и/или образувания, включително временно обединение от предприятия, които предлагат на пазара изпълнение на строителство, доставка на стоки или предоставяне на услуги.

(2) Икономическите оператори може да участват в процедура за определяне на концесионер самостоятелно или като се сдружават в избрана от тях форма, наричана по-нататък "група от икономически оператори".

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) (1) Икономически оператор, който е подал заявление или заявление и предварителна оферта, има правата

на кандидат в процедурата за определяне на концесионер.

(2) От датата на подаване на заявление и оферта, предварителна оферта и оферта, или оферта икономическият оператор придобива правата на участник в процедурата за определяне на концесионер.

Чл. 20. (1) Концесионер е икономическият оператор, на когото с концесионния договор се възлага концесията.

(2) Концесионният договор се сключва с участника, определен за концесионер, а в случаите, определени с този закон - с проектно дружество или с публично-частно дружество.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) Когато участникът, определен за концесионер, е група от икономически оператори и не е предвидено учредяване на проектно дружество или на публично-частно дружество, концесионният договор се сключва с всички участници в групата. Когато в заявлението е посочено, концесионният договор се сключва с оператора, който представлява групата, или с водещия партньор. Във всички случаи участващите в групата икономически оператори отговарят солидарно за изпълнението на концесионния договор, съгласно предвиденото в него.

(4) Когато концесията е с плащане от концедента, концесионерът трябва да е капиталово търговско дружество. В случай че участникът, определен за концесионер, има друга правно-организационна форма, концесионният договор се сключва с проектно дружество.

Чл. 21. (1) Концесионният договор може да се сключи с проектно дружество, което се учредява за тази цел във формата на капиталово търговско дружество.

(2) Изискване за учредяване на проектно дружество може да бъде поставено от концедента като условие, когато участникът, определен за концесионер, е група от икономически оператори. В този случай икономическите оператори, участвали в процедурата за определяне на концесионер като група, записват целия капитал в съотношението, посочено в офертата.

(3) Проектно дружество може да се учреди по предложение на участващи в група икономически оператори, като притежанието на капитала се разпределя според предложеното в офертата.

(4) Проектно дружество може да се учреди по предложение на икономически оператор. В този случай участникът, определен за концесионер, поема като едноличен собственик капитала на проектното дружество.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) С концесионния договор се определя участващите в групата икономически оператори по ал. 2 и 3, както и икономическият оператор по ал. 4 да отговарят солидарно с проектното дружество за изпълнението на концесионния договор съгласно предвиденото в него, като се вземат предвид характерът и размерът на участието на всеки от икономическите оператори в проектното дружество или на поетия от тях ангажимент за предоставяне на ресурси на проектното дружество.

Чл. 22. (1) Концедентът може да предвиди концесионният договор да се сключи с публично-частно дружество.

(2) Публично-частно дружество се учредява за целите на сключване на концесионен договор във формата на капиталово търговско дружество, в което съдружници или акционери са участникът, определен за концесионер, наричан по-нататък "частен съдружник", и държавата, една или повече общини и/или определено от концедента публично предприятие, наричани по-нататък "публичен съдружник".

(3) Публично-частното дружество се управлява от частния съдружник. Публичният съдружник също участва в управлението.

(4) Публичният съдружник, независимо от дела му в капитала, има блокираща квота при вземането на следните решения:

1. изменение на устава или на дружественния договор;
2. увеличаване и намаляване на капитала;
3. сключване на сделките по **чл. 236, ал. 2 от Търговския закон**;
4. извършване на разпоредителни сделки с имущество - предмет на непарична вноска на публичния съдружник;
5. преобразуване и прекратяване на дружеството.

(5) Частният съдружник отговаря солидарно с публично-частното дружество за изпълнението на концесионния договор.

(6) Публично-частното дружество се учредява за срок до прекратяване на концесионния договор.

(7) Предоставените права върху недвижими имоти, които са предмет на непарична вноска от публичния съдружник, се смятат за предоставени до прекратяване на дружеството и не могат да бъдат обект на разпоредителни действия от страна на публично-частното дружество. При прекратяване на дружеството предоставените права преминават обратно към държавата, съответно към общината или публичното предприятие.

Чл. 23. (1) Проектното дружество, съответно публично-частното дружество е обвързано от офертата на участника, определен за концесионер.

(2) Участникът, определен за концесионер, а когато той е група от икономически оператори - всеки от участниците в групата, е длъжен да предостави на проектното дружество, съответно на публично-частното дружество ресурсите, с които участникът е доказал съответствие с изискванията към професионалните или техническите способности и/или към финансовото и икономическото състояние и може да извършва една или повече от дейностите - предмет на концесионния договор, като подизпълнител.

(3) Начинът на предоставяне на ресурсите, както и участието на частния съдружник или на участниците в групата като подизпълнители се посочват в офертата и се включват във финансово-икономическия модел.

(4) За проектното дружество и за публично-частното дружество се прилага **Търговският закон**, доколкото друго не е предвидено в този закон.

Раздел VI. Изключения

Чл. 24. (1) (Предишен текст на чл. 24 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Не се възлагат концесии при опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред, както и в други случаи, определени със закон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Не се възлагат концесии в областите отбрана и сигурност.

Чл. 25. (1) Концесиите за подземни богатства се предоставят и изпълняват при условията и по реда на **Закона за подземните богатства**.

(2) Концесиите за добив на минерална вода се предоставят и изпълняват при условията и по реда на **Закона за водите**.

(3) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Концесиите за морски плаж се възлагат, изпълняват и контролират при условията и по реда на **Закона за устройството на Черноморското крайбрежие**.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Този закон не се прилага за възлагане на концесии за строителство или на концесии за услуги по **приложение № 4**.

Чл. 26а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) (1) Не е възложител по смисъла на този закон лице, на което е предоставено специално или изключително право чрез процедура по ал. 2, при която е била осигурена достатъчна публичност, и предоставянето на това право се е основавало на обективни критерии.

(2) Алинея 1 се прилага за процедура, която е проведена:

1. по реда на този закон или на **Закона за подземните богатства**, или на **Закона за обществените поръчки**;
2. съгласно правни актове на Европейския съюз по **приложение № 2а**.

Раздел VII.

Финансово-икономически елементи на концесията

Чл. 27. (1) За всяка концесия за строителство и концесия за услуги се определя стойност на концесията. Стойността на концесията включва общия оборот на концесионера за срока на концесията без данък върху добавената стойност (ДДС), получен като приходи от експлоатацията на строежа или на услугите.

(2) При откриване на процедурата за определяне на концесионер стойността на концесията се определя от концедента като прогнозна стойност.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В прогнозната стойност на концесията се включва стойността на следните възможни прогнозни приходи на концесионера:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) приходите от експлоатацията на обекта на концесията и/или на услугите, включени в предмета на концесията;
2. приходите от всяка възможна опция и от всяко удължаване на срока на концесията или от друго изменение на концесионния договор;
3. приходите от такси и глоби, заплащани от ползвателите на строителството или на услугите, освен тези, които е предвидено да се събират за концедента;
4. плащанията или всякакви финансови предимства, предоставени под каквато и да

е форма на концесионера от концедента, включително компенсация за изпълнението на задължение във връзка с обществена услуга и субсидии;

5. безвъзмездните средства или всякакви други финансови предимства, предоставени под каквато и да е форма от други лица за изпълнението на концесията;

6. приходите от продажба на активи, които са част от обекта на концесия;

7. всички доставки и услуги, предоставени от концедента на концесионера, когато такива са необходими за изпълнението на строителството или предоставянето на услугите.

(2) Когато строителството или услугите, включени в предмета на концесията, може да се възложат под формата на обособени позиции, в прогнозната стойност на концесията се включва стойността на всички обособени позиции.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато отделни обособени позиции се възлагат чрез отделни процедури, за всяка от тях се прилагат изискванията за концесии над европейския праг, ако общата прогнозна стойност на обособените позиции е по-голяма или равна на европейския праг.

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Прогнозната стойност на концесията се изчислява въз основа на обективен метод съгласно наредбата по **чл. 35**, посочен в документацията за концесията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Методът за изчисляване на прогнозната стойност на концесията не трябва да има за цел заобикаляне на този закон чрез определяне на концесията като концесия под европейския праг.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато при провеждане на процедурата за определяне на концесионер първоначално определената прогнозна стойност се увеличи с повече от 20 на сто, за стойност на концесията се приема прогнозната стойност към датата на определяне на концесионера. Когато така получената стойност на концесията е по-голяма или равна на европейския праг, процедурата за определяне на концесионер се прекратява, ако е проведена съгласно изискванията за концесия под европейския праг.

Чл. 30. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) При концесията се поддържа икономически баланс, наричан "икономически баланс на концесията", който представлява равновесие между ползите за концесионера и концедента при поетите от тях рискове.

(2) Определеният с договора икономически баланс на концесията се поддържа през целия срок на концесията.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Оперативният риск при концесията се носи винаги от концесионера и се приема за поет, когато при нормални условия на експлоатация с концесионния договор не е гарантирано възвръщането на направените инвестиции и на разходите по експлоатацията на строежа или на услугите - предмет на концесията.

(2) Поетият от концесионера оперативен риск произтича от фактори, които са извън контрола на страните по концесионния договор, и представлява риск от излагане на колебанията на пазара относно търсенето и/или предлагането на обекта на концесията и/или на услугите. Рисковете, свързани с лошо управление, с неизпълнение на договорни задължения от икономическия оператор, както и с непреодолима сила, не се смятат за оперативен риск.

(3) Риск, свързан с търсенето, е вероятността за настъпване на събития, факти или обстоятелства, които могат да окажат неблагоприятно влияние върху пазарното търсене на обекта на концесията, на предоставяните услуги или на извършваните други стопански дейности.

(4) Риск, свързан с предлагането, е вероятността обектът на концесията, предлаганите услуги или извършваните други стопански дейности да не съответстват на изискванията на пазара. Рискът, свързан с предлагането, включва и риска за наличност на предоставяните услуги. Риск за наличност е вероятността за настъпване на събитие, факт или обстоятелство, което може да окаже влияние върху предоставянето на услугата във вид, обем, качество и време за изпълнение, които съответстват на определеното с концесионния договор.

(5) При концесия за строителство заедно с оперативния риск концесионерът поема и строителния риск. Строителният риск е вероятността за настъпване на събития, факти или обстоятелства, които могат да окажат влияние върху стойността или върху времето за изпълнение на възложеното строителство.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Всички останали рискове се разпределят между концесионера и концедента с концесионния договор в зависимост от възможностите на всяка от страните по-добре да оцени, контролира и управлява съответния риск. Рисковете, които страните относително еднакво могат да оценяват, контролират и управляват, се разпределят между тях като споделени рискове.

(7) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 32. (1) Приходите на концесионера от експлоатацията на строежа или на услугите се формират от плащания от потребителите, от потребителите и концедента или само от концедента.

(2) Плащане от концедента може да се предвиди в следните случаи:

1. когато за предоставяните от концесионера услуги не се дължат преки плащания от потребители или от други лица, или ако се дължат такива плащания - не е предвидено концесионерът да ги получава;

2. когато се цели постигане на социално приемлива цена на услугите, предоставяни от концесионера;

3. при държавно регулирани цени на услугите, които се предоставят от концесионера.

(3) При концесия за строителство плащането от концедента се дължи, след въвеждане на обекта на концесията в експлоатация и се извършва само за времето, в което обектът или предоставяните услуги са били в наличност.

(4) При концесия за услуги плащането от концедента се извършва само за времето, когато услугите са били в наличност.

(5) Условието, при които се извършва плащането от концедента, не може да освобождават концесионера от рискове, които е поел за целия срок на концесията.

Чл. 33. (1) В определени с този закон случаи концесионерът заплаща на

концедента концесионно възнаграждение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) При концесия за услуги, когато обектът на концесията е държавна или общинска собственост, винаги се дължи концесионно възнаграждение.

(3) При концесия за строителство концесионно възнаграждение се дължи, когато обектът на концесията включва съществуващ строеж, който е държавна или общинска собственост.

(4) Размерът на задължението за плащане на концесионно възнаграждение се определя от концедента във всеки конкретен случай в зависимост от:

1. справедливото разпределение на икономическата и финансовата изгода от концесията между концедента и концесионера;
2. постигането на социално приемлива цена на услугите, предоставяни с обекта на концесията.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Всяка концесия се възлага за определен срок, който не може да бъде по-дълъг от 35 години, освен ако със специален закон е предвиден друг срок. Срокът на концесията може да се удължава, като общият срок на всички удължавания, независимо от основанията за това, не може да е по-дълъг от една трета от конкретния срок, определен с концесионния договор.

(2) В обявлението за откриване на процедурата за определяне на концесионер, наричано по-нататък "обявление за откриване на процедурата", се посочва срок на концесията, който е максимален. В обявлението за откриване на процедурата се посочва и прогнозният общ срок на всички допустими удължавания, когато такива са предвидени с клауза за преразглеждане.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Конкретният срок на концесията не може да е по-дълъг от времето, необходимо на концесионера за възвръщане на направените инвестиции и на разходите по експлоатация на строежа или на услугите и за получаване на доход от вложения капитал, при отчитане на прогнозирания икономически баланс и на цената на услугите, които ще се предоставят.

Чл. 35. Изискванията за определяне на финансово-икономическите елементи на концесията се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Глава втора.

СТРАТЕГИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ПЛАНИРАНЕ НА КОНЦЕСИИТЕ. МОНИТОРИНГ, УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 36. Органите, които имат функции по стратегическото развитие, планирането, мониторинга, управлението и контрола в областта на концесиите, са:

1. Министерският съвет;
2. Координационният съвет по концесиите, наричан по-нататък "Координационен съвет";
3. министрите съобразно отрасловата им компетентност;
4. министърът на финансите;
5. общинските съвети;
6. кметовете на общини;

7. дирекция от специализираната администрация на Министерския съвет, определена със заповед на министър-председателя, наричана по-нататък "специализираната дирекция от АМС";

8. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) Агенцията за публичните предприятия и контрол;

9. Сметната палата;

10. Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ);

11. Комисията за защита на конкуренцията (КЗК).

Чл. 37. Министерският съвет определя държавната политика за концесиите, като:

1. одобрява Национална стратегия за развитие на концесиите и план за действие за държавните концесии и техните изменения и допълнения по предложение на Координационния съвет;

2. одобрява преди тяхното издаване решенията на министрите за откриване и за прекратяване на процедурите за определяне на концесионер и за изменение или отказ за изменение и за прекратяване на концесионните договори за държавните концесии и за съвместните концесии с държавно и общинско участие;

3. одобрява годишни отчети на министрите относно изпълнението на включените в плана за действие проекти и на концесионните договори за държавни концесии и за съвместни концесии с държавно и общинско участие;

4. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) одобрява плана за работа на Агенцията за публичните предприятия и контрол за съответната година по предложение на изпълнителния директор на агенцията;

5. определя с решение държавните такси, които се събират и/или постъпват в полза на концесионер на държавна концесия и на съвместна концесия с държавно и общинско участие, както и условията и реда за събиране на тези такси.

Чл. 38. (1) Координационният съвет:

1. приема и чрез председателя си предлага на Министерския съвет за одобряване Националната стратегия за развитие на концесиите, плана за действие за държавните концесии, както и изменения и допълнения в тях;

2. координира действията по изпълнение на плана за действие за държавните концесии;

3. обсъжда и дава насоки за отстраняване на системни проблеми, свързани с възлагането на концесиите и с изпълнението или прекратяването на концесионните договори;

4. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) възлага на Агенцията за публичните предприятия и контрол извършването на извънредни проверки на определени концесионни договори;

5. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) приема годишен доклад за състоянието на концесиите въз основа на одобрените от Министерския съвет годишни отчети на концедентите и на обобщената информация за концесионните договори, предоставена от Агенцията за публичните предприятия и контрол.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) Координационният съвет се състои от председател - заместник министър-председател, и от членове: заместник-министри, изпълнителният директор на Агенцията за публичните предприятия и контрол, председателят на Сметната палата, директорът на АДФИ, директорът на специализираната дирекция от АМС и

изпълнителният директор на Националното сдружение на общините.

(3) Поименният състав на Координационния съвет се определя със заповед на министър-председателя.

(4) Координационният съвет приема правилник за организацията и дейността си. С правилника се определят условията и редът за привличане на експерти, които да подпомагат работата на съвета.

Чл. 39. (1) Министрите изпълняват държавната политика за концесиите в съответствие с отрасловата им компетентност, като изпълняват правомощията на концедент, както и:

1. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) в съответствие с провежданата от тях секторна политика или по предложение на друг възлагащ орган или на възложител правят предложения до Координационния съвет относно Националната стратегия, както и за включването, изключването и промяната на проекти в плана за действие за държавните концесии;

2. извършват мониторинг и контрол на сключените от тях концесионни договори;

3. изготвят и внасят за одобрение в Министерския съвет годишни отчети относно изпълнението на включените в плана за действие за държавните концесии проекти, които са от тяхна компетентност, и на сключените от тях концесионни договори;

4. правят предложения до Координационния съвет за приемане на насоки относно отстраняване на проблеми в кръга на тяхната компетентност, които са свързани с възлагането на концесиите и с изпълнението или прекратяването на концесионните договори.

(2) Министърът на финансите изпълнява държавната политика относно ефективното и ефикасното разходване на публични средства при планирането и изпълнението на концесиите, като:

1. дава писмени указания относно финансово-икономическите елементи на концесията при извършване на подготвителните дейности и при изпълнение на концесионните договори;

2. прави предложения до Координационния съвет за приемане на насоки относно финансово-икономическите елементи на концесиите;

3. одобрява ежегодно план-сметка за финансиране на разходите по държавните концесии;

4. извършва предварителна оценка относно спазване на фискалните правила и ограничения по **Закона за публичните финанси** на проектите за държавни концесии с плащания от концедентите преди включването им в плана за действие за държавните концесии, при условия и по ред, определени с наредбата по **чл. 35**;

5. изразява становище относно финансово-икономическите елементи на проектите за държавни и общински концесии с плащания от концедентите преди откриването на съответната процедура за определяне на концесионер;

6. може да изпраща наблюдател, който да присъства на заседанията на комисиите

за провеждане на процедурата за определяне на концесионер без право на глас.

(3) Концедентите са длъжни да предоставят на министъра на финансите, във връзка с правомощията му по ал. 2, изискваната от него информация, свързана с подготовката и провеждането на процедурите за определяне на концесионер, както и с изпълнението на концесионните договори.

(4) Министърът на финансите може да се подпомага за дейностите по ал. 2, т. 4 и 5 от Българската банка за развитие.

Чл. 40. (1) Политиката за общински концесии се определя от съответния общински съвет, който приема с решение план за действие за общинските концесии, и се изпълнява от кмета на общината.

(2) Общинският съвет:

1. одобрява преди тяхното издаване решенията на кмета на общината за откриване и за прекратяване на процедурите за определяне на концесионер и за изменение или отказ за изменение и за прекратяване на концесионните договори, независимо от вида на концесията;

2. одобрява годишни отчети на кмета на общината относно изпълнението на включените в плана за действие за общинските концесии проекти и на концесионните договори;

3. определя с решение кои местни такси, установени със закон, и цени на услуги се събират и/или постъпват в полза на концесионер на общинска концесия и на съвместна концесия с държавно и общинско участие, както и условията и реда за събиране на тези такси.

(3) Кметът на общината изпълнява правомощията на концедент, както и:

1. прави предложения до Координационния съвет относно Националната стратегия за развитие на концесиите;

2. прави предложения до общинския съвет за включването, изключването и промяната на проекти за концесии в плана за действие за общинските концесии;

3. извършва мониторинг и контрол на сключените от него концесионни договори;

4. изготвя и внася за одобрение в общинския съвет годишни отчети относно изпълнението на включените в плана за действие за общинските концесии проекти и на сключените от него концесионни договори;

5. прави предложения до Координационния съвет за приемане на насоки относно проблеми, които са свързани с възлагането на концесиите и с изпълнението или прекратяването на концесионните договори;

6. публикува в [Националния концесионен регистър](#) плана за действие за общинските концесии.

Чл. 41. Специализираната дирекция от АМС:

1. изпълнява функциите на секретариат на Координационния съвет, като го подпомага експертно и технически;

2. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) извършва мониторинг на прилагането на изискванията за възлагане на концесии над европейския праг, който включва наблюдение, анализ и оценка относно наличието на системни проблеми, и публично оповестява

резултатите от мониторинга, а при искане от страна на Европейската комисия - изготвя и изпраща доклад за осъществявания мониторинг;

3. ежегодно уведомява Европейската комисия за решенията и определенията на КЗК и на Върховния административен съд по **глава седма**;

4. въз основа на мониторинга обобщава практиката и издава общи указания за прилагането на изискванията за възлагане на концесии;

5. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) извършва предварителен контрол за спазване на изискванията за възлагане на концесии над европейския праг, като:

а) изразява становище по проектите на решения за откриване на процедурата за определяне на концесионер, на обявление за откриване на процедурата и на документацията за концесията;

б) може да изпраща наблюдател, който присъства на заседанията на комисиите за провеждане на процедура за определяне на концесионер без право на глас;

в) изразява становище по проектите на решения за отправяне или приемане на предложение за изменение на концесионен договор преди одобрението им от Министерския съвет, съответно от общинския съвет;

б. уведомява компетентните държавни органи за установените при извършване на мониторинга и на предварителния контрол нарушения на изискванията за възлагане на концесии;

7. събира от концедентите и обобщава информацията относно мониторинга и контрола по изпълнение на концесионните договори;

8. на основата на събрана и обобщена информация и на годишните отчети на концедентите изготвя годишен доклад за състоянието на концесиите и го представя за разглеждане на Координационния съвет;

9. дава методически указания - общи и по запитвания от концеденти, и публично предоставя информация и насоки по прилагането на този закон, за което не се събират такси;

10. разработва проекти на нормативни актове в областта на концесиите;

11. поддържа [Националния концесионен регистър](#);

12. публикува в [Националния концесионен регистър](#) Националната стратегия за развитие на концесиите и плана за действие на държавните концесии.

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) Агенцията за публичните предприятия и контрол извършва независим външен контрол на изпълнението на определени концесионни договори.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) Контролът от Агенцията за публичните предприятия и контрол включва планови проверки, които се извършват по одобрен от Министерския съвет план за работа за съответната година, както и извънредни проверки, възложени от Координационния съвет.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) За резултатите от извършения контрол за всеки концесионен договор изпълнителният директор на Агенцията за публичните предприятия и контрол изготвя доклад, който се връчва на концедента и на министъра на финансите. В 30-дневен срок от връчването концедентът представя доклада на Координационния съвет с план-график за изпълнение на препоръките.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Агенцията за

публичните предприятия и контрол ежегодно изготвя обобщена информация за концесионните договори, върху които на Агенцията за публичните предприятия и контрол е възложено да извършва контрол. Информацията се представя на Координационния съвет с предложение за приемане на насоки за отстраняване на системни проблеми, свързани с изпълнението или прекратяването на концесионните договори.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) При извършване на независимия външен контрол Агенцията за публичните предприятия и контрол се подпомага от Министерството на финансите.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) По предложение на министър Министерският съвет с решение може да възложи на Агенцията за публичните предприятия и контрол извършването на действия по възлагането на държавна концесия и по изпълнението и прекратяването на концесионния договор за тази концесия. С решението Министерският съвет може да определи изисквания за изпълнение на възложените действия и условия за осъществяване на концесията, които са задължителни за Агенцията за публичните предприятия и контрол.

Чл. 43. (1) Сметната палата и органите на АДФИ извършват последващия външен контрол по изпълнение на този закон в рамките на своите правомощия.

(2) Комисията за защита на конкуренцията упражнява контрол за законосъобразност на решенията и на действията и бездействията на концедентите в процедурите за определяне на концесионер при подадени жалби по реда на **глава шеста**.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) Редът за осъществяване на мониторинга, управлението и контрола, включително обхватът на контрола, който се извършва от Агенцията за публичните предприятия и контрол, се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Чл. 45. (1) Националната стратегия за развитие на концесиите съдържа общите и специфичните цели и основните приоритети за възлагане на концесии в страната.

(2) Планът за действие за държавните концесии, съответно планът за действие за общинските концесии се изготвя за всеки програмен период и съдържа прогнозираните:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) строителство и услуги, които ще се възлагат чрез концесии, както и обектите на концесиите;

2. максимални срокове на концесиите, включително сроковете за изпълнение на възложеното строителство;

3. публични средства за плащания от концедента по размер и източници на финансиране, включително от Европейските структурни и инвестиционни фондове;

4. концесионни възнаграждения.

(3) Съвместните концесии с държавно и общинско участие се включват в плана за действие за държавните концесии и в плана за действие за общинските концесии.

(4) Съдържанието на плановете по ал. 2 се определя по години и може да се изменя и допълва текущо.

(5) (В сила от 02.12.2018 г.) Не може да се открие процедура за определяне на концесионер, която не е включена в плана за действие за държавните концесии, съответно в плана за действие за общинските концесии.

(6) Редът за изготвяне на плановете по ал. 2 се определя в наредбата по **чл. 35**.

Чл. 46. (1) Конкретните бюджетни средства, необходими за плащания по сключени

концесионни договори, се включват в закона за държавния бюджет на Република България в хода на бюджетната процедура за съответната година, съответно в общинския бюджет за съответната година.

(2) С решението за приемане на общинския бюджет за съответната година общинският съвет определя:

1. размера на плащанията по проектите към края на бюджетната година, включително остатъчният размер на задълженията по сключени концесионни договори;
2. общия размер на плащанията от общинския бюджет към концесионери за съответната година по всички сключени концесионни договори;
3. максималния размер на плащанията, който общината може да поеме като задължение по нови проекти за концесии през годината, включени в плана за действие за общинските концесии, съобразно изискванията на закона.

Чл. 47. Сключването и изпълнението на концесионен договор не може да нарушава показателите и ограниченията, определени в **Закона за публичните финанси**, за всяка година от изпълнението на концесионния договор.

Чл. 48. (1) Условие за издаване на решение за откриване на процедурата за определяне на концесионер за общинска концесия, която има за предмет предоставяне на услуга като делегирана от държавата дейност, е и изразено положително становище от компетентния държавен орган в областта на делегираната от държавата дейност.

(2) Съгласуването с компетентния държавен орган по ал. 1 се извършва в хода на бюджетната процедура по приложимия за нея ред.

(3) За проектите по ал. 1 плащанията от концедента към концесионера от общата субсидия за делегирани от държавата дейности са в рамките на средствата, одобрени със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, въз основа на определения единен разходен стандарт за финансиране на конкретната дейност.

Глава трета. ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ

Раздел I. Общи положения. Видове процедури

Чл. 49. (1) Принципите по **чл. 4, ал. 1** се спазват на всеки етап от възлагането на концесиите.

(2) При организиране и провеждане на процедурата за определяне на концесионер концедентът:

1. взема необходимите мерки за борба с измамите, предоставянето на привилегии и корупцията, и за ефективно предотвратяване, разкриване и отстраняване на конфликтите на интереси;
2. осигурява публикуване на обявленията, на документацията за концесията и на други документи и информация, определени с този закон;
3. осигурява конкурентни условия, като не допуска предоставяне на информация по начин, по който необосновано се дава предимство или се поставят в неравностойно

положение определени икономически оператори или определено строителство, услуги или свързани със строителството или услугите доставки.

(3) При провеждане на процедурата за определяне на концесионер концедентът няма право да предоставя на икономически оператор информация, която би могла да го постави в по-благоприятно положение спрямо останалите, както и да разкрива на останалите икономически оператори предоставена от определен икономически оператор информация без неговото съгласие, освен в случаите, определени с този закон.

Чл. 50. (1) Концедентът публично оповестява чрез обявления определени с този закон действия по възлагането и изпълнението на концесията. Обявленията се съставят във форма на електронен документ. Според действието, което оповестяват, обявленията са за:

1. откриване на процедурата;
2. поправка на обявлението за откриване на процедурата и/или на документацията за концесията, наричано по-нататък "обявление за поправка";
3. (нова - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) провеждане на повторна процедура;
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) възложена концесия;
5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) изменение на възложена концесия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Обявлението за концесиите над европейския праг се попълва в електронен формуляр по образец, утвърден с акт на Европейската комисия.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Обявлението за концесиите под европейския праг се попълва в електронен формуляр, който се поддържа в [Националния концесионен регистър](#).

(4) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Обявлението за провеждане на повторна процедура, независимо дали концесията е над или под европейския праг, се попълва в електронен формуляр, който се поддържа в [Националния концесионен регистър](#).

Чл. 51. (1) Възлагането на концесията включва извършване на подготвителни действия, провеждане на процедура за определяне на концесионер и сключване на концесионен договор.

(2) Процедурата за определяне на концесионер се открива с решение на концедента, провежда се от назначена от концедента комисия и приключва с решение на концедента за определяне на концесионер.

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Процедурите за определяне на концесионер за концесиите над европейския праг са открита процедура, състезателна процедура с договаряне и състезателен диалог.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) За концесиите под европейския праг определянето на концесионер се извършва чрез открита процедура.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) При концесиите за социални и други специфични услуги концедентът може да определи процедура за определяне на концесионер, различна от посочените в ал. 1, независимо дали концесията е над или под европейския праг. В този случай концедентът спазва принципите по **чл. 4, ал. 1**, осигурява публикуване

на предвидените за тези концесии обявления и предварително оповестява реда за провеждане на процедурата.

Чл. 53. (1) Откритата процедура се провежда на един етап, в който икономическият оператор подава едновременно заявление и оферта. Откритата процедура не включва договаряне.

(2) Състезателната процедура с договаряне е етапна процедура, при която:

1. икономическият оператор подава заявление и участва в подбор, за да получи покана за подаване на предварителна оферта;

2. кандидатите, получили покана, подават предварителна оферта и участват в договаряне за подобряване на офертите;

3. след покана участвалите в договарянето кандидати подават оферта.

(3) Състезателният диалог е етапна процедура, при която:

1. икономическият оператор подава заявление и предварителна оферта и участва в подбор, за да получи покана за участие в диалога;

2. кандидатите, получили покана, участват в диалог за изясняване на едно или повече решения на потребностите, които трябва да се задоволят с възлагането на концесията;

3. след покана участвалите в диалога кандидати подават оферта.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) При концесиите над европейския праг концедентът определя вида на процедурата в съответствие с ал. 2 - 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Открита процедура при концесиите над европейския праг се провежда, когато концедентът е определил подходящи условия за осъществяване на концесията, финансово-икономически елементи и юридическа конструкция и за определянето на концесионер е достатъчно само прилагането на критериите за възлагане, без да се провеждат преговори.

(3) Състезателна процедура с договаряне се провежда, когато концедентът е определил техническите, функционалните или качествените изисквания, но е възможно чрез преговори да се оптимизират качеството, финансово-икономическите елементи, сроковете, социални, екологични или иновативни решения, или преимущества за потребителите, както и юридическата конструкция.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Състезателен диалог се провежда, когато относно строителството и/или услугите, включени в предмета на концесия над европейския праг, е налице потребност, за задоволяването на която са възможни повече от едно решение относно техническите, функционалните или качествените изисквания, финансово-икономическия модел или юридическата конструкция, както и когато са налице възможности за включване на иновации.

Раздел II.

Подготвителни действия

Чл. 55. (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Възлагането на концесия се инициира служебно от концедента или по предложение на възлагащ орган, на възложител или на икономически оператор.

Чл. 56. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Предложението по **чл. 55** за възлагане на концесия съдържа описание на предмета и на обекта на концесията, обосновка и

финансово-икономически анализ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато концесията включва възлагане на строителство, към предложението по ал. 1 се прилага инвестиционно предложение, което съдържа прединвестиционно проучване или задание за изработване на инвестиционен проект, идеен или друга фаза на инвестиционен проект, с което определя и прогнозните технически и функционални характеристики и технико-икономически показатели на обекта на концесията.

(3) Концедентът проучва предложението по ал. 1 и ако прецени, че е целесъобразно, предприема действия за включването на проекта в съответния план за действие.

(4) Инвестиционното предложение може да се използва от концедента при изработване на техническите и функционалните изисквания.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато концедентът е използвал изцяло или отчасти инвестиционното предложение, представено от икономически оператор, операторът има право на възнаграждение, ако не е избран за концесионер. Размерът на възнаграждението се определя от концедента по методика, определена с наредбата по **чл. 35**, и се заплаща в едногодишен срок от публикуването в [Националния концесионен регистър](#) на обявлението за откриване на процедурата.

(6) Предложението по ал. 1 не поражда за икономическия оператор други права или привилегии, освен правото по ал. 5.

Чл. 57. (1) Концедентът осигурява извършването на подготвителни действия, за да се определят възможните решения на потребностите, които трябва да се задоволят, да се обоснове възлагането на концесия и да се определи подходящата процедура. При подготвителните действия се събират, обобщават и анализират наличните информация и документи. Подготвителните действия се извършват от екип от експерти, определени от концедента със заповед.

(2) Според предмета и сложността на концесията при подготвителните действия може да се изготвят технически, финансово-икономически, правен и други анализи.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

(4) Когато се предвижда концесията да е с плащане от концедента, за доказване на приложимите финансово-икономически елементи на концесията задължително се изготвя финансово-икономически анализ. В тези случаи финансово-икономическият анализ се изпраща за становище до министъра на финансите. Минималните изисквания към финансово-икономическия анализ и редът за съгласуването му се определят с наредбата по **чл. 35**.

Чл. 58. (1) В резултат от подготвителните действия се съставят обосновка относно законосъобразността и целесъобразността на концесията, наричана по-нататък "обосновка на концесията", и проекти на обявление за откриване на процедурата и на документация за концесията.

(2) Обосновката на концесията мотивира законосъобразността и целесъобразността на концесията и на решението за откриване на процедурата и определя:

1. предмета и обекта на концесията, а когато е приложимо - и на концесионната

територия и/или принадлежностите към обекта на концесията;

2. изискванията към предварителните оферти и/или офертите, наричани по-нататък "минимални изисквания към офертите";

3. прогнозни финансово-икономически елементи на концесията, включително максималния срок на концесията;

4. прогнозни юридически конструкции;

5. възможността за получаване на финансова подкрепа под формата на безвъзмездна финансова помощ за финансиране на разходи по концесията чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Обосновката на концесията се изпраща от концедента на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на околната среда и водите, на Министерството на културата и на Държавна агенция "Национална сигурност". В 14-дневен срок от получаване на обосновката ръководителят на съответното ведомство изразява становище по компетентност относно наличие или отсъствие на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред. При наличие на опасност становището съдържа препоръки по законосъобразност за отстраняването на опасността, когато е приложимо. Когато органът не представи становище в определения срок, се приема, че не е налице опасност. При изразено становище за наличие на опасност се прилага забраната по **чл. 24, ал. 1**, освен когато са изпълнени дадените препоръки.

(4) В случаите по ал. 2, т. 5 обосновката на концесията се съгласува със съответния управляващ орган.

Раздел III.

Условия за възлагане на концесия

Чл. 59. Концесия се възлага, когато са изпълнени следните условия:

1. за участника и за посочените от него подизпълнители и трети лица не е налице основание за изключване;

2. участникът отговаря на условията за участие в процедурата, наричани по-нататък "условия за участие";

3. офертата на участника отговаря на минималните изисквания към офертите;

4. концедентът е приложил критериите за възлагане.

Чл. 60. (1) При наличие на основание за изключване кандидатът или участникът се отстранява от процедурата за определяне на концесионер.

(2) Основанията за изключване са:

1. влязла в сила присъда, с която кандидатът или участникът, или член на неговия управителен или надзорен орган, или лице, което има правомощия да представлява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи, е осъден за престъпление по **чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 192а, чл. 212, ал. 3, чл. 248а, чл. 253, чл. 253а, чл. 254б, чл. 301 - 302а, чл. 304 - 305а, чл. 307, чл. 321 и чл. 321а от Наказателния кодекс**, или влязла в сила присъда или друг съдебен акт за аналогично престъпление в

друга държава - членка на Европейския съюз, или трета държава;

2. влязъл в сила съдебен или административен акт, с който е установено, че кандидатът или участникът не е изпълнил задължения, свързани с плащането на данъци или на задължителни осигурителни вноски по смисъла на **чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс** и лихвите по тях в Република България, или аналогични задължения съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;

3. влязъл в сила административен или съдебен акт, с който на кандидата или на участника е забранено да участва в процедури за възлагане на обществени поръчки или концесии съгласно законодателството на държавата, в която е установен, или в друга държава - членка на Европейския съюз;

4. влязъл в сила административен или съдебен акт, с който е установено, че кандидатът или участникът:

а) виновен е извършил тежко професионално нарушение, или

б) не е изпълнил задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с националното законодателство, правото на Европейския съюз, колективни споразумения или с международните конвенции в социалната област и в областта на околната среда по **приложение № 5**, или

в) е сключил споразумение с един или повече други икономически оператори, с което е нарушил правилата на конкуренцията;

5. допуснато от кандидата или участника съществено неизпълнение на задължение по концесионен договор или по договор за обществена поръчка, което е довело до прекратяване на съответния договор;

6. регистрация на кандидата или участника, или на свързани с него лица в юрисдикция с преференциален данъчен режим по смисъла на **§ 1, т. 64 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане**;

7. обявена несъстоятелност или ликвидация, или открито производство по несъстоятелност на кандидата или участника, или наличие на сходна процедура съгласно законодателството на държавата, в която е установен.

(3) Основание за изключване е и всяко от следните обстоятелства, установено от концедента при провеждане на процедурата за определяне на концесионер и удостоверено с надлежни доказателства:

1. наличие на конфликт на интереси, който не може да бъде преодолян чрез отстраняване на лицето, за което е налице конфликт на интереси;

2. опит на кандидата или участника да упражни непозволено влияние върху процеса на вземане на решения от концедента, да получи поверителна информация, която може да му даде необосновано предимство в процедурата за определяне на концесионер, или да представи невярна, непълна или подвеждаща информация, която може да окаже влияние върху решенията за отстраняване от процедурата за определяне на концесионер, за подбор или за определяне на концесионер;

3. непредставяне от кандидата или от участника на информация, необходима за удостоверяване на отсъствие на основание за изключване или на изпълнението на изискванията относно професионалните или техническите способности, и/или към

финансово и икономическо състояние, определени от концедента.

4. (отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

5. (отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

(4) Основанията за изключване по ал. 2 не се прилагат, когато:

1. в случаите по т. 1 кандидатът или участникът е реабилитиран, както и когато са изтекли или до приключване на процедурата за определяне на концесионер ще изтекат 5 години от изтърпяване на наложеното наказание и кандидатът или участникът е представил доказателства, че е платил дължимите обезщетения за вредите, които са резултат от престъплението;

2. в случаите по т. 2:

а) са изтекли или до приключване на процедурата за определяне на концесионер ще изтекат 5 години от влизането в сила на съответния акт и кандидатът или участникът е представил доказателства, че е изпълнил задълженията, включително за начислени лихви или глоби, или

б) срокът по буква "а" не е изтекъл, но кандидатът или участникът е представил доказателства, че:

аа) е изпълнил задълженията си, като е платил, или че е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията, включително за начислени лихви или глоби, или

бб) е уведомен за точния размер на задълженията, дължим вследствие на нарушението, в момент, в който не е бил в състояние да вземе мярка по буква "а" преди изтичането на срока за представяне на заявлението;

3. в случаите по т. 3 е изтекъл срокът, за който е наложено изключването;

4. в случаите по т. 4, букви "а" и "в" и т. 5 са изтекли или до приключване на процедурата за определяне на концесионер ще изтекат три години от влизането в сила на съответния акт по т. 4, съответно от прекратяването на договора или налагането на санкция по т. 5, и кандидатът или участникът е представил доказателства, че е платил дължимите обезщетения, включително за вредите, които са резултат от съответното нарушение;

5. в случаите по т. 4, буква "б" кандидатът или участникът е представил доказателства, че е изпълнил задължението или че до приключване на процедурата за определяне на концесионер ще изтекат три години от влизането в сила на акта, с който е установено неизпълнението, както и доказателства, че е платил дължимите обезщетения, включително за вредите, които са резултат от неизпълнението;

6. в случая по т. 6 кандидатът или участникът е представил доказателства, че е налице някое от обстоятелствата по **чл. 4 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици;**

7. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) в случаите по т. 7 кандидатът или участникът е представил доказателства, че не е преустановил дейността си и е в състояние да изпълни концесията съгласно приложимите национални правила за продължаване на стопанската дейност в държавата, в която е установен.

Чл. 61. (1) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) Условието за участие

са изисквания към икономическите оператори съгласно ал. 2 - 5, които са необходими за изпълнение на концесионния договор и са посочени в обявлението за откриване на процедурата. Условието за участие се прилага и за подизпълнителите, освен ако този закон предвижда друго.

(2) Кандидатът или участникът трябва да е вписан в съответния професионален или търговски регистър, когато това изискване е определено със закон като условие за изпълнението на включена в предмета на концесията дейност или услуга.

(3) Кандидатът или участникът трябва да притежава специално разрешение или да членува в определена организация, когато законодателството на държавата, в която е установен, поставя такова изискване като условие за изпълнение на включена в предмета на концесията услуга или стопанска дейност.

(4) Когато концесията е определена от концедента като запазена концесия, изискването най-малко 70 на сто от работниците и служителите на кандидата или на участника да са хора с увреждания или хора в неравностойно положение е условие за участие и се прилага за кандидата, участника, съответно за всеки от участниците в групата, когато в процедурата за определяне на концесионер участва група от икономически оператори.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 62. (1) Концедентът определя като условия за участие и едно или повече изисквания към професионалните или техническите способности на икономическите оператори и/или към тяхното финансово и икономическо състояние.

(2) Изискванията по ал. 1 трябва да:

1. са съобразени с предмета и особеностите на концесията;
2. осигуряват реална конкуренция.

(3) Изискванията по ал. 1 не може да се определят като условия за участие на подизпълнителите.

(4) Изискванията по ал. 1, минималните нива относно тяхното изпълнение и документите, с които се доказват, се описват в документацията за концесията и се посочват в обявлението за откриване на процедурата.

Чл. 63. (1) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Кандидатът или участникът може да докаже изпълнението на определените от концедента изисквания по **чл. 61, ал. 2 и 3**, както и на изискванията относно професионалните или техническите способности и/или финансовото и икономическото състояние на икономическите оператори с възможностите на едно или повече лица, наричани по-нататък "трети лица", независимо от правната връзка с тях. За третите лица се прилагат основанията за изключване.

(2) В случая по ал. 1 кандидатът или участникът представя документи, с които доказва, че за третите лица не е налице основание за изключване, както и че при изпълнението на концесионния договор ще има на разположение ресурсите на третите лица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В обявлението за откриване на процедурата или в документацията концедентът може да постави изискване третото лице, с възможностите на което се доказва изпълнението на изискванията за финансово и икономическо състояние, да отговаря солидарно с концесионера за изпълнението на концесионния договор съгласно предвиденото в него,

като се вземат предвид характерът и размерът на поетия от третото лице ангажимент за предоставяне на ресурси.

Чл. 64. (1) Като условия за участие концедентът определя и изискванията, при които може да бъде издаден лиценз или извършена регистрация за изпълнение на включена в предмета на концесията услуга или стопанска дейност, независимо от вида на концесията.

(2) Условията по ал. 1 се прилагат само за подизпълнител, който ще извършва съответната услуга или стопанска дейност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) За доказване изпълнението на изискванията по ал. 1 се прилага съответно **чл. 63**.

Чл. 65. (1) Минималните изисквания към офертите формират задължителните характеристики и минималните показатели на предмета и на обекта на концесията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Минималните изисквания към офертите са технически и функционални изисквания, финансово-икономически изисквания и правни изисквания, включително относно защита на конкуренцията, относно обекта на концесията и включените в предмета на концесията строителство и/или услуги.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 66. (1) Техническите и функционалните изисквания трябва да:

1. са свързани с предмета и с обекта на концесията и да са пропорционални на нейната прогнозна стойност и цели;

2. осигуряват равен достъп на кандидатите или участниците до процедурата за определяне на концесионер и да не създават необосновани пречки за възлагането на концесията в условията на конкуренция;

3. не съдържат конкретен модел, източник или специфичен процес, който характеризира строителството или услугите, предлагани от конкретен икономически оператор, нито търговска или производствена марка или марка за произход, патент, тип или конкретен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или отстраняване на определени лица или продукти.

(2) Изискването по ал. 1, т. 3 не се прилага, когато не е възможно строителството или услугите да се опишат достатъчно точно и разбираемо, без да се използва някоя от изброените характеристики. Използването на характеристиките не може да води до отстраняване или до облагодетелстване на определени икономически оператори или продукти. Към всяка използвана характеристика задължително се добавят думите "или еквивалентно".

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Техническите и функционалните изисквания определят характеристиките и показателите на обекта на концесията и на строителството и на услугите, включени в предмета на концесията.

(4) Техническите и функционалните изисквания относно включеното в предмета на концесията строителство включват:

1. устройствените характеристики и показатели на застрояването на концесионната територия и минимални технически, функционални и технологични характеристики и показатели на строежа - предмет на концесията;

2. специфичните изисквания към строежа, които осигуряват съответствието на

строежа с предвидените от концедента предназначение, функционалност и технологичност за срока на концесията;

3. специфичните изисквания към строежа, които осигуряват предоставянето чрез него на определените от концедента услуги по обем, условия за предоставяне и ниво на качество за срока на концесията;

4. приложимите към обекта на концесията изисквания на **чл. 169 и 169а от Закона за устройство на територията**.

(5) Техническите и функционалните изисквания относно включените в предмета на концесията услуги включват:

1. характеристиките на услугата относно обем, условия и ред за предоставяне, ниво на качество и ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на живота и здравето на гражданите, на околната среда, на защитените територии, зони и обекти и на обществения ред за всеки етап от предоставянето на услугите;

2. приложимите процедури за оценяване на съответствието на предоставяните услуги с определените от концедента изисквания за качество и наличност на услугите.

Чл. 67. Финансово-икономическите изисквания се определят от концедента въз основа на прогнозните финансово-икономически елементи на концесията.

Чл. 68. (1) Като критерии за възлагане концедентът определя обективни изисквания, свързани с предмета и обекта на концесията, оценката на които дава възможност да се определи икономически най-изгодната оферта при най-добро съотношение "качество-цена".

(2) Критериите за възлагане трябва да съответстват на принципите по **чл. 4, ал. 1** и да гарантират, че офертите се оценяват в условията на конкуренция.

(3) Критериите за възлагане може да съдържат функционални, технически и технологични показатели и характеристики, ниво на качество, изисквания или мерки, които са свързани с конкретното строителство или услуги или с изпълнението на концесионния договор. Критериите за възлагане може да се отнасят до фактори, които не са само икономически, но влияят върху стойността на офертата от гледна точка на концедента и му позволяват да определи общата икономическа и/или социална полза от възлагането на концесията при най-добро съотношение "качество-цена".

Чл. 69. (1) Размерът на плащанията от концедента, когато такива се предвиждат, винаги се определя като критерий за възлагане.

(2) Като критерии за възлагане може да се определят:

1. изисквания, свързани с предмета на концесията, като:

а) качество на строителството и/или на управлението и поддържането на обекта на концесията;

б) качество на предоставяните услуги;

в) най-ниска цена на строителството;

г) най-ниска цена на предоставяните услуги;

д) технически предимства, в това число техническо оборудване и материално-техническа база;

е) функционални характеристики и/или характеристики на строителството, и/или на услугите;

ж) срок на завършване на строителството;

з) срок на предоставяне на услугите при минимално определено от концедента ниво на качеството;

2. мерки над нормативно определените за опазване на околната среда, когато такива са необходими;

3. социални критерии;

4. енергийна ефективност;

5. критерии, свързани с иновации;

6. размер на концесионното възнаграждение, когато такова е предвидено;

7. конкретен срок на концесията и/или общ срок на допустимите удължавания, предвидени с клауза за преразглеждане;

8. други, в зависимост от особеностите на концесията.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Като критерий за възлагане не може да се определя най-висок размер на инвестициите.

Чл. 70. (1) Концедентът определя критериите за възлагане според значимостта им в низходящ ред. В същата последователност концедентът описва критериите за възлагане в документацията за концесията и посочва това в обявлението за откриване на процедурата.

(2) При открита процедура концедентът определя и относителната тежест на критериите за възлагане.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) При състезателна процедура с договаряне и при състезателен диалог относителната тежест на критериите за възлагане се определя с поканата за подаване на предварителни оферти, съответно с поканата за представяне на оферти.

Раздел IV.

Решение и обявление за откриване на процедурата за определяне на концесионер. Документация за концесията

Чл. 71. (1) Процедурата за определяне на концесионер се открива с решение на концедента, наричано по-нататък "решение за откриване на процедурата" след одобрение от Министерския съвет, съответно от общинския съвет.

(2) Процедура за определяне на концесионер за концесия, за която е предвидена възможност за получаване на финансова подкрепа под формата на безвъзмездна финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, се открива след положително становище по обосновката на концесията от съответния управляващ орган.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) За концесии над европейския праг одобрението по ал. 1 се извършва след становище от специализираната дирекция от АМС съгласно **чл. 41, т. 5, буква "а"**.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Органите по ал. 1 одобряват решението след преценка на неговите законосъобразност и целесъобразност, мотивирани с обосновката на концесията. Органите по ал. 1 не одобряват решението, когато се установи, че някоя от препоръките, съдържаща се в становището по **чл. 58, ал. 3**, не е

изпълнена, а когато е приложимо - не е налице положително становище по ал. 2.

Чл. 72. (1) С решението за откриване на процедурата се одобряват обявление за откриване на процедурата и документация за концесията.

(2) В зависимост от предмета и стойността на концесията обявлението за откриване на процедурата е във формата на:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) обявление за концесия - за концесии над европейския праг, с изключение на концесиите за социални и други специфични услуги;
2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) обявление за предварителна информация - за концесии над европейския праг за социални и други специфични услуги;
3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) национално обявление - за концесии под европейския праг.

Чл. 73. (1) Обявлението за концесия е с минимално съдържание, определено в **приложение № 6**.

(2) Като условия за осъществяване на концесията при всички процедури за определяне на концесионер в обявлението за концесия се включват:

1. обстоятелствата от фактически или правен характер, настъпването или изменението на които може да доведе до нарушаване на икономическия баланс - когато такива се предвиждат;
2. приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото законодателство, установени с националното законодателство, правото на Европейския съюз, колективни споразумения или с международните конвенции в социалната област и в областта на околната среда по **приложение № 5**;
3. задълженията, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, живота и здравето на гражданите, околната среда, защитените територии, зони и обекти и обществения ред, когато е приложимо;
4. задълженията за застраховане на обекта на концесията, когато е приложимо;
5. прогнозната цена на основните услуги, включени в предмета на концесията.

(3) Обстоятелството, че концесията е запазена, се посочва в обявлението за концесията или в обявлението за предварителна информация.

(4) При открита процедура в обявлението за концесия се включват и:

1. условията за изпълнение на концесията, определени в зависимост от предмета и обекта, от особеностите на концесията и от вида и характеристиките на предоставяните услуги;
2. минималните изисквания към офертите.

(5) При състезателна процедура с договаряне и при състезателен диалог в обявлението за концесия се посочват целите на концедента и потребностите, които трябва да се задоволят с изпълнението на концесията.

Чл. 74. (1) Когато концедентът е поставил изискване за сключване на концесионния договор с публично-частно дружество като условие за осъществяване на концесията, се посочват и:

1. размерът на дела на публичния и на частния съдружник в капитала на публично-

частното дружество;

2. видът и размерът на вноските, с които публичният и частният съдружник участват в капитала;

3. непаричната вноска, с която публичният съдружник участва в капитала, когато такава е предвидена;

4. условията за финансиране дейността на дружеството;

5. редът за уведомяване на публичния съдружник при промяна на контрола на частния съдружник и последиците от промяната.

(2) Условията за осъществяване на концесията по ал. 1 се посочват в обявлението за концесията.

Чл. 75. (1) Обявлението за предварителна информация е с минимално съдържание, определено в **приложение № 7**.

(2) Националното обявление е с минимално съдържание, определено в **приложение № 8**.

Чл. 76. (1) След издаване на решението за откриване на процедурата, определено от концедента длъжностно лице изпраща по електронен път чрез електронни средства обявлението за концесия, съответно обявлението за предварителна информация на Службата за публикации на Европейския съюз за публикуване в "[Официален вестник](#)" на Европейския съюз, а националното обявление - за обнародване в [интернет страницата](#) на "Държавен вестник", наричано по-нататък "публикуване".

(2) След извършване на действията по ал. 1 определеното от концедента длъжностно лице открива партида на процедурата в [Националния концесионен регистър](#) и публикува по партидата решението за откриване на процедурата, обявлението за откриване на процедурата, документацията за концесията и обосновката на концесията.

(3) Обявлението за откриване на процедурата се публикува в [Националния концесионен регистър](#) във вида, в който е изпратено до Службата за публикации на Европейския съюз, съответно до "[Държавен вестник](#)". Публикуването на обявлението за концесия и на обявлението за предварителна информация се извършва след получаване от Службата за публикации на Европейския съюз на съобщение за публикуване в "[Официален вестник](#)" на Европейския съюз. Публикуването в [Националния концесионен регистър](#) може да се извърши и преди получаване на съобщението за публикуване в "Официален вестник" на Европейския съюз, когато в срок от 48 часа след получено потвърждение за получаване на обявлението от Службата за публикации на Европейския съюз същото не е публикувано.

Чл. 77. (1) Обявлението за откриване на процедурата и документацията за концесията може да се изменят в случаите по **чл. 79, ал. 4, чл. 81, ал. 2 и чл. 94, ал. 1**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г., доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Измененията се извършват с обявление за поправка, което се одобрява от концедента с

решение. С решението може да се одобряват и съответни изменения в документацията за концесията. Решението се издава преди изтичането на обявения краен срок за получаване на заявления, предварителни оферти или оферти, освен в случаите по **чл. 81, ал. 1, т. 8.**

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) След издаване на решението по ал. 2 обявлението за поправка се изпраща за публикуване по реда на **чл. 76, ал. 1** и при условията на **чл. 76, ал. 3, изречение първо**. В [Националния концесионен регистър](#) се публикуват обявлението за поправка, решението по ал. 2, а когато са одобрени изменения в документацията за концесията - и изменената документация. Публикуването на документите в [Националния концесионен регистър](#) се извършва след публикуване на обявлението в "[Официален вестник](#)" на Европейския съюз, съответно - в "Държавен вестник".

Чл. 78. (1) Документацията за концесията съдържа в зависимост от предмета на концесията и вида на процедурата за определяне на концесионер:

1. описание на предмета и на обекта на концесията;
2. документи, които удостоверяват собствеността и/или индивидуализират обекта на концесията, когато е приложимо;
3. описание на строителството и/или на услугите, включени в предмета на концесията, включително за всяка обособена позиция, когато е приложимо;
4. подробно описание на условията за осъществяване на концесията;
5. минималните изисквания към офертите;
6. минималните изисквания, на които трябва да отговарят вариантите на офертите, и начина на тяхното представяне, когато е приложимо;
7. условията за участие;
8. критериите за възлагане, както и методиката за оценка на офертите;
9. описание на организацията на процедурата и планиран срок за нейното приключване;
10. документи, с които преди подписване на концесионния договор се удостоверява отсъствието на основание за изключване;
11. образци на заявление, оферта (предложение и обвързващо предложение) - при открита процедура и при състезателна процедура с договаряне, както и на предварителна оферта - при състезателна процедура с договаряне и при състезателен диалог;
12. проект на концесионен договор;
13. клаузи за преразглеждане, когато е приложимо;
14. дата и час за получаване на заявленията или офертите и дата и час за отваряне на офертите при открита процедура;
15. други изисквания в зависимост от предмета на концесията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато се предвижда концесията да е с плащане от концедента, към документацията за концесията се прилага финансово-икономическият анализ по **чл. 57, ал. 4.**

(3) При състезателен диалог изискванията по ал. 1, т. 3 - 5, т. 8 относно методиката за оценка на офертите и т. 12 не се прилагат. В този случай концедентът включва в документацията за концесията описание на потребностите, които трябва да се задоволят с възлагането на концесията, като при възможност определя основни технически,

функционални и качествени характеристики на строителството и/или на услугите, включени в предмета на концесията.

(4) При състезателна процедура с договаряне и при състезателен диалог в документацията за концесията се определят и:

1. броят на кандидатите, които при състезателна процедура с договаряне ще получат покана за подаване на предварителна оферта, съответно които при състезателен диалог ще получат покана за участие в диалога;
2. обективни и недискриминационни критерии за подбор;
3. начинът, по който се прилагат критериите за подбор.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

(6) При публикуване на документацията за концесията в [Националния концесионен регистър](#) се заличава защитената със закон информация, както и търговската или друга информация, която поради извънредни, свързани със сигурността или технически причини, или поради чувствителен характер изисква специално ниво на защита, наричана по-нататък "чувствителна информация", като се посочва основанието за това. В тези случаи:

1. наличието на защитена със закон информация или на чувствителна информация се посочва в обявлението за откриване на процедурата;
2. в публикуваната документация се посочват условията и редът, по които икономическите оператори може да получат достъп до заличената информация.

Чл. 79. (1) Всяко лице може да поиска разяснения или допълнителна информация относно реда за провеждане на процедурата за определяне на концесионер, критериите за възлагане на концесията или документацията за концесията.

(2) Искането на разяснения или на допълнителна информация се подава в 14-дневен срок преди изтичане на крайния срок за получаване на заявленията или офертите.

(3) В срок до 4 работни дни от получаване на искането, но не по-късно от 6 дни преди изтичане на крайния срок за получаване на заявленията или офертите, определеното от концедента длъжностно лице публикува по партидата на процедурата в [Националния концесионен регистър](#) предоставени от комисията за провеждане на процедура за определяне на концесионер разяснения или допълнителна информация.

(4) Когато разясненията или допълнителната информация водят до промени в обявлението за откриване на процедурата и/или в документацията за концесията, комисията за провеждане на процедура за определяне на концесионер предлага, а концедентът с решение одобрява обявление за поправка и съответните изменения на документацията за концесията, когато има такива.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) С обявлението за поправка се определя нов срок за получаване на заявления, предварителни оферти или оферти, който е най-малко 7 дни по-дълъг от срока, определен с обявлението за откриване на процедурата.

Раздел V.

Комисия за провеждане на процедурата за определяне на концесионер

Чл. 80. (1) Процедурата за определяне на концесионер се организира от концедента и се провежда от назначена от него комисия за провеждане на процедурата

за определяне на концесионер, наричана по-нататък "комисията".

(2) Комисията се назначава в срок до три работни дни от издаване на решението за откриване на процедурата.

(3) Комисията се състои от нечетен брой членове, които са не по-малко от петима, включително председател и заместник-председател. Повече от половината от членовете на комисията трябва да имат професионална компетентност, свързана с дейностите по предмета на концесията, или професионален опит във възлагането на концесии. Поне един от членовете на комисията трябва да е юрист.

(4) Комисията приема решенията си с мнозинство повече от половината от членовете ѝ.

(5) Член на комисията не може да е лице:

1. за което е налице конфликт на интереси;

2. което е свързано лице със:

а) кандидат или участник в процедурата, а когато кандидатът или участникът е юридическо лице - и с член на неговия управителен или контролен орган, или

б) посочен подизпълнител или трето лице.

(6) Членовете на комисията са длъжни в тридневен срок от:

1. получаване на заповедта за назначаване на комисията да подадат декларация за отсъствие на конфликт на интереси;

2. узнаване на обстоятелството, че в процедурата участва свързано с тях лице, да подадат искане за освобождаване от комисията.

(7) При установен конфликт на интереси, при подадено искане за освобождаване, както и в други случаи, при които по обективни причини член на комисията не може да изпълнява задълженията си, концедентът назначава нов член на комисията.

(8) На членовете на комисията се изплаща възнаграждение при спазване на ограниченията, определени с [Кодекса на труда](#) и със [Закона за държавния служител](#), и при спазване на условията и реда на [Закона за обществените поръчки](#).

Чл. 81. (1) Комисията:

1. приема правила за работата си;

2. подготвя и предоставя на определеното от концедента длъжностно лице поисканите разяснения и допълнителна информация за публикуване по партидата на процедурата в [Националния концесионен регистър](#);

3. предлага на концедента отстраняване на незаконосъобразност в обявлението за откриване на процедурата и/или в документацията за концесията;

4. извършва действията по допускане на кандидатите или участниците;

5. извършва подбора в състезателната процедура с договаряне и в състезателния диалог;

6. провежда диалога в процедурата състезателен диалог;

7. провежда договарянето в състезателната процедура с договаряне;

8. предлага на концедента да удължи срока за получаване на заявленията, на предварителните оферти или на офертите, когато в срока, определен за получаването им, няма получено заявление, съответно оферта;

9. разглежда, допуска и оценява офертите и извършва класиране на участниците,

като предлага класираният на първо място участник да бъде определен за концесионер;

10. изготвя проект на решение за определяне на концесионер или проект на решение за прекратяване на процедурата за определяне на концесионер, наричано по-нататък "решение за прекратяване на процедурата";

11. извършва и други действия, определени с този закон.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В случаите по ал. 1, т. 3 и 8 концедентът с решение одобрява обявление за поправка и съответните изменения на документацията за концесията, когато има такива, като определя нов срок за получаване на заявления, предварителни оферти или оферти при условията на **чл. 79, ал. 5**.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Решенията на комисията се мотивират. Действията на комисията и приетите решения с мотивите към тях се отразяват в протоколи. Когато член на комисията е против прието решение, той подписва съответния протокол с особено мнение и прилага към него мотивите си.

(4) Предвиденото с този закон уведомяване на кандидатите или участниците се извършва от комисията по електронен път чрез електронни средства, включително електронна поща.

(5) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато с този закон е предвидено прилагане на протокол на комисията към уведомление до кандидатите или до участниците, същият се предоставя в заверено от член на комисията копие, в което е заличена защитената със закон информация, чувствителната информация, както и информацията, определена като поверителна, и е посочено основанията за заличаването.

Чл. 82. (1) Със заповедта за назначаване на комисията концедентът определя едно или повече длъжностни лица, които подпомагат комисията технически и осъществяват обмен на информация с икономическите оператори, кандидатите или участниците, както и един или повече консултанти, които подпомагат комисията експертно, и лице с осигурен достъп до [Националния концесионен регистър](#), което открива и поддържа партията на процедурата.

(2) За консултанти се определят длъжностни лица или външни експерти - физически или юридически лица, които имат професионална компетентност, свързана с дейностите, включени в предмета на концесията, или професионален опит във възлагането на концесии. Консултантите подпомагат комисията срещу възнаграждение при спазване на ограниченията, определени с [Кодекса на труда](#) и със [Закона за държавния служител](#), и при спазване на условията и реда на [Закона за обществените поръчки](#).

(3) За длъжностните лица и консултантите се прилагат изискванията на **чл. 80, ал. 5 и 6**.

Раздел VI.

Обмен на информация при провеждане на процедурата за определяне на концесионер

Чл. 83. (1) Обменът на информация от концедента и комисията с икономическите оператори при провеждането на процедурата за определяне на концесионер се осъществява чрез едно или повече от следните средства:

1. електронни средства, включително електронна поща;
2. пощенска услуга;
3. връчване срещу подпис за удостоверяване на датата, часа и лицето, на което е извършено връчването.

(2) Средствата за обмен на информация, определени от концедента, се посочват в обявлението за откриване на процедурата.

Чл. 84. (1) За обмен на информация чрез електронни средства концедентът осигурява електронна комуникационна система. Електронната комуникационна система трябва да е общодостъпна и оперативно съвместима с широко използваните продукти на информационните и комуникационните технологии и да не ограничава достъпа на икономическите оператори до процедурата за определяне на концесионер.

(2) Електронната система по ал. 1 осигурява защита на целостта на данните и на поверителността на информацията и на заявленията и офертите.

(3) Електронната система по ал. 1 трябва да осигурява:

1. достъп само на оправомощени лица до системата и до предаваните чрез нея документи;
2. електронно подписване или предаване на документи чрез системата;
3. идентифициране по установен начин на оправомощените за достъп до системата лица;
4. предоставяне на информация за лицата, които са имали достъп до данните и информацията, и за времето на достъп;
5. точно определяне на датата и часа на електронната транзакция;
6. невъзможност за отваряне на определени данни и информация, както и на заявленията и офертите преди точно определените дата и час;
7. запазване целостта на документите;
8. запазване поверителността на документите;
9. защита на личните данни.

(4) Данните, изпратени или получени чрез електронната система по ал. 1, се ползват с юридическата презумпция за цялост на данните и точност на посочените от системата дата и час на изпращане или получаване на данните.

(5) Документ, който е изпратен чрез електронната система по ал. 1 или е получен като електронен документ, подписан с електронен подпис, се смята за еквивалентен на хартиен документ и за оригинал, допуска се като доказателство в производства пред КЗК и в съдебни производства и се ползва с юридическата презумпция за неговата автентичност и цялост, при условие че не съдържа никакви динамични елементи, които могат автоматично да го променят.

Раздел VII. Заявления и оферти

Чл. 85. За участие в процедурата за определяне на концесионер икономическите оператори подават:

1. при открита процедура - заявление и оферта;

2. при състезателна процедура с договаряне - заявление, а след получаване на покана - предварителна оферта и оферта;

3. при състезателен диалог - заявление и предварителна оферта, а след получаване на покана - оферта.

Чл. 86. (1) Заявлението съдържа:

1. информация за процедурата за определяне на концесионер и за концедента;

2. информация за кандидата или участника относно:

а) името, съответно наименованието на кандидата или участника, данните за контакт, включително електронен адрес;

б) формата на участие - самостоятелно или в група от икономически оператори;

в) лицата, които представляват кандидата или участника съгласно регистъра, в който е вписан, ако има такъв регистър; когато икономическият оператор не е вписан в регистър - лицата, които го представляват съгласно еквивалентен документ;

г) определените към датата на подаване на заявлението подизпълнители и информация относно името, съответно наименованието, данните за контакт, включително електронен адрес, и лицата, които представляват всеки посочен подизпълнител съгласно регистъра, в който е вписан, ако има такъв регистър;

д) третите лица;

3. начина на изпълнение на концесионния договор:

а) при участие на група от икономически оператори - посочване на оператора, който представлява групата, или на водещия партньор, както и на дела от концесията и видовете дейности от предмета на концесията, който ще изпълнява всеки от партньорите;

б) при използване на подизпълнители - посочване на дела от концесията и видовете дейности от предмета на концесията, който ще се изпълнява от подизпълнители;

4. деклариране отсъствието на основание за изключване относно кандидата или участника, както и относно посочените подизпълнители и трети лица;

5. деклариране на съответствието с условията за участие на кандидата или участника, включително и на посочените подизпълнители, когато е приложимо.

(2) Към заявлението се прилагат документите, с които кандидатът или участникът доказва изпълнението на изискванията за професионални или технически способности и/или за финансово и икономическо състояние. Когато кандидатът или участникът е посочил, че доказва съответствието си с изискванията за професионални или технически способности и/или за финансово и икономическо състояние с възможностите на трети лица, той прилага към заявлението и доказателства, че ще има на разположение ресурсите на третите лица за целия срок на концесията.

Чл. 87. (1) Предварителната оферта при състезателна процедура с договаряне съдържа:

1. конкретни предложения по критериите за възлагане;

2. мотивиране на предложенията по критериите за възлагане;

3. финансово-икономически модел, включващ анализ на паричните потоци на концесията, когато такъв се изисква с документацията за концесията;

4. доказателства за осъществимостта на предложенията по критериите за възлагане;

5. предложения по проекта на концесионен договор;

б. други предложения, разработки и информация в изпълнение на условията, посочени в документацията за концесията.

(2) При състезателен диалог предварителната оферта съдържа предложения относно възможните решения на потребностите, които трябва да се задоволят с концесията.

Чл. 88. (1) Офертата се състои от предложение и обвързващо предложение.

(2) Предложението съдържа:

1. конкретни предложения по критериите за възлагане;

2. мотивиране на предложенията по т. 1;

3. финансово-икономически модел, включващ анализ на паричните потоци на концесията и конкретен срок на концесията, който не може да е по-дълъг от максималния срок, посочен в обявлението за откриване на процедурата;

4. доказателства за осъществимостта на направените предложения по критериите за възлагане;

5. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) имената и професионалната квалификация на лицата, които ще отговарят за изпълнението на концесионния договор, когато това е определено като изискване при концесии над европейския праг, освен концесиите за социални и други специфични услуги;

б. други предложения, разработки и информация в изпълнение на изискванията, определени с документацията за концесията;

7. предложение за създаване на проектно дружество, когато е приложимо;

8. деклариране на срока на валидност на офертата;

9. деклариране на произхода на средствата съгласно **Закона за мерките срещу изпирането на пари**.

(3) Обвързващото предложение съдържа резюме на конкретните предложения по критериите за възлагане.

(4) Когато с обявлението за откриване на процедурата не е ограничена възможността за представяне на варианти на офертата, участникът представя предложение и обвързващо предложение за всеки предложен вариант.

(5) При несъответствия между предложението и обвързващото предложение оценката на офертата се извършва по обвързващото предложение.

(6) В предложението може да се определи поверителността на определена информация. Предложенията по критериите за възлагане не може да се определят като поверителна информация.

Чл. 89. (1) Заявлението, предварителната оферта, предложението и обвързващото предложение се изготвят по образци, които се съдържат в документацията за концесията.

(2) Заявлението, предварителната оферта и предложението се представят на електронен носител във формата на електронен документ, подписан с електронен подпис от лицето, което представлява икономическия оператор.

(3) Обвързващото предложение се представя на хартиен носител.

(4) Електронният носител по ал. 2 включва и електронен образ на документите, с които икономическият оператор удостоверява твърдените от него факти и обстоятелства.

Електронният образ се сема със сканиращо устройство във вид и по начин, позволяващи разчитането им. Пълното и точно съответствие на снетия електронен образ със снемания документ се удостоверява с електронен подпис.

(5) В електронния носител, който съдържа предложението, се включва и електронен образ на обвързващото предложение.

Чл. 90. (1) Съдържанието на заявленията, предварителните оферти и офертите е на езика, посочен в обявлението за откриване на процедурата.

(2) Когато с обявлението е допуснато използването на чужд език, заявленията и офертите се представят и в превод на български език.

(3) Документите, които се включват в електронния носител по **чл. 89, ал. 2**, са на езика на тяхното издаване и в превод на български език. При несъответствие между текстовете за верен се приема този в превод на български език, освен ако в документацията е посочено друго.

Чл. 91. Заявленията и офертите се подават на адреса, посочен в обявлението за откриване на процедурата, чрез средствата за комуникация по **чл. 83, ал. 1, т. 2 или 3**.

Чл. 92. (1) Електронните носители, в които са включени заявлениято, предварителната оферта и предложението, както и хартиеният носител с обвързващото предложение се поставят в отделни запечатани непрозрачни пликове, които се надписват съответно с посочване на:

1. съдържанието - "Заявление", "Предварителна оферта", "Предложение", "Обвързващо предложение";
2. наименованието на концесията;
3. името, съответно наименованието, адрес и електронен адрес на кандидата или участника.

(2) При открита процедура заявлениято и офертата се подават в общ плик с надпис "Заявление и оферта" и информацията по ал. 1, т. 2 и 3. Общият плик съдържа пликите със заявлениято, предложението и обвързващото предложение.

(3) При състезателна процедура с договаряне изискванията на ал. 2 за общ плик се прилагат при подаване на офертите, като в него се поставят предложението и обвързващото предложение.

(4) При състезателен диалог изискванията на ал. 2 за общ плик се прилагат при подаване на заявлениято, като в него се поставят заявлениято и предварителната оферта.

Чл. 93. (1) Сроковете за получаване на заявления, предварителни оферти и оферти се определят от концедента при отчитане на:

1. сложността и обема на документацията за концесията;
2. необходимостта част от документацията за концесията да бъде разгледана на място поради наличието на основание за ограничаване на публичния достъп до нея, посочено в обявлението;
3. времето, необходимо за изготвяне на заявленията или офертите;
4. необходимостта от оглед на място на обекта на концесията, а когато е приложимо - и на концесионната територия и/или на включените към обекта принадлежности.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Срокът за получаване на заявление в състезателна

процедура с договаряне, на заявление и предварителна оферта в състезателен диалог, както и на заявление и оферти в открита процедура се определя с обявлението за откриване на процедурата и започва да тече от датата на изпращане за публикуване по **чл. 76, ал. 1** на това обявление и не може да бъде по-кратък от 30 дни. За концесиите под европейския праг срокът не може да бъде по-кратък от 25 дни.

(3) Срокът за получаване на предварителни оферти в състезателна процедура с договаряне се определя с поканата за подаване на предварителни оферти и не може да бъде по-кратък от 22 дни.

(4) Срокът за получаване на оферти в състезателна процедура с договаряне и в състезателен диалог започва да тече от датата на получаване на покана за подаване на оферти и не може да бъде по-кратък от 10 дни.

(5) Когато в публикуваната в [Националния концесионен регистър](#) документация за концесията има заличена информация, защитена със закон или чувствителна информация, както и когато заявленията, предварителните оферти или офертите може да се изготвят само след посещение на обекта на концесията или на концесионната територия, минималните срокове по ал. 2 - 4 са не по-кратки от 40 дни, съответно от 32 дни и от 22 дни.

Чл. 94. (1) Всеки икономически оператор или кандидат може да поиска удължаване на срока за получаване на заявления, предварителни оферти или оферти, когато:

1. поисканите разяснения или допълнителна информация не са представени в определения от концедента срок, или
2. поисканата допълнителна информация или част от нея е защитена със закон или е чувствителна информация, или
3. изготвянето на предварителната оферта или офертата изисква оглед на място на обекта на концесията, а когато е приложимо - и на концесионната територия и/или на включените към обекта на концесията принадлежности, а такъв не е бил осигурен на всички участници.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) В случаите по ал. 1 концедентът удължава срока за получаване на заявления, предварителни оферти или оферти. Когато първоначалният срок е определен с обявлението за откриване на процедурата, определеното от концедента длъжностно лице публикува обявление за поправка, съгласно **чл. 77, ал. 3**. В останалите случаи кандидатите или участниците се уведомяват чрез средствата за обмен на информация, посочени в обявлението за откриване на процедурата.

(3) С обявлението за поправка се определя нов срок при условията на **чл. 79, ал. 5**.

Чл. 95. (1) Заявленията, предварителните оферти и офертите се получават до определените дата и час чрез посочените в обявлението средства за обмен на информация.

(2) Когато в определения краен час на мястото за получаване има един или повече кандидати или участници, те се включват в списък, който се подписва от определеното от концедента длъжностно лице и от присъстващите лица. Длъжностното лице приема пликите със заявленията, предварителните оферти или офертите на всички кандидати или участници, включени в списъка.

(3) Длъжностното лице отбелязва върху плика поредния номер, датата и часа на получаването, завежда заявленията, предварителните оферти или офертите във входящ регистър по реда на получаването им и издава на приносителя разписка за завеждането в регистъра.

(4) Длъжностното лице не приема заявление, предварителна оферта или оферта, когато:

1. са подадени след определения срок, освен в случаите по ал. 2;
2. са подадени в незапечатан или с нарушена цялост плик;
3. пликът не е надписан в съответствие с изискванията на **чл. 92, ал. 1 и 2**.

(5) Входящият регистър съдържа следната информация за заявленията, предварителните оферти или офертите:

1. регистрационен номер по реда на получаването;
2. данни за кандидата или участника;
3. дата и час на получаване;
4. начин на получаване - чрез пощенска услуга или връчване срещу подпис;
5. наличие на обстоятелство по ал. 4;
6. забележки по вписаните обстоятелства, включително за обстоятелство по ал. 2.

Раздел VIII.

Действия на комисията при провеждане на открита процедура

Чл. 96. (1) След изтичане на срока за получаване на заявления и оферти, определен с обявлението за откриване на процедурата, комисията в закрито заседание отваря получените в срок заявления и извършва действия по допускане на участниците.

(2) Допускането на участник до участие в процедурата за определяне на концесионер се извършва след проверка от комисията относно:

1. наличието на основание за изключване за участника и за посочените в заявлението подизпълнители и трети лица, и
2. изпълнението на условията за участие от участника, а когато е приложимо - и от посочените в заявлението подизпълнители.

Чл. 97. (1) Когато установи нередовност на заявлението, изразяваща се в непредставяне на документи, несъответствие с условията за участие или друга нередовност и/или непълнота, включително фактическа грешка, комисията уведомява участника за това.

(2) Участникът отстранява нередовностите в срок до 5 работни дни от уведомяването.

(3) Когато нередовността се състои в несъответствие с условията за участие, участникът може в съответствие с изискванията на концедента да замени представени документи или да представи нови, с които смята, че ще изпълни условията за участие.

Чл. 98. (1) Когато от уведомяването за нередовност по **чл. 97, ал. 1** до посочения в документацията за концесията срок за отваряне на офертите остават по-малко от 8 работни дни, комисията определя нов срок за отваряне на офертите. Комисията удължава

срока за отваряне на офертите и когато прецени, че е необходимо да се извърши проверка на декларирани в заявленията обстоятелства.

(2) За удължаването на срока за отваряне на офертите комисията уведомява всички участници.

Чл. 99. (1) Комисията приключва действията по допускане на участниците с мотивирано решение, с което:

1. отстранява от участие в процедурата за определяне на концесионер участник, за когото или за посочен от него подизпълнител или трето лице е налице основание за изключване или който не отговаря на условията за участие;

2. допуска разглеждане на офертите на участниците, които не са отстранени от участие.

(2) Комисията съставя протокол за отварянето на заявленията, както и за извършените действия по допускане на участниците.

(3) Решението на комисията за отстраняване на участник се съобщава в деня на отваряне на офертите и не подлежи на самостоятелно обжалване.

Чл. 100. (1) В деня и часа на отваряне на офертите комисията провежда открито заседание, на което може да присъстват участниците или техни представители и други лица.

(2) В откритото заседание комисията съобщава решението, с което е приключила действията по допускане на участниците, и отваря пликете с обвързващите предложения от допуснатите за разглеждане оферти по реда на завеждането на офертите във входящия регистър.

(3) Отворените обвързващи предложения се прочитат от член на комисията и се подписват на всяка страница от член на комисията и от изявили желание участници или техни представители.

Чл. 101. (1) Отварянето на предложенията, разглеждането и оценяването на офертите и класирането на участниците се извършват в едно или повече закрити заседания на комисията.

(2) При разглеждане и оценяване на офертите комисията проверява съответствието на:

1. предложението и обвързващото предложение с изискванията на **чл. 88** и с изискванията, определени с документацията за концесията, и

2. предложенията по критериите за възлагане и на финансово-икономическия модел с критериите за възлагане.

(3) При разглеждане на офертите комисията може да проверява заявените от участниците обстоятелства и верността или автентичността на приложени документи, включително чрез запитване към компетентни органи или други лица.

(4) При необходимост комисията изисква от участниците в определен от нея срок, който не може да е по-кратък от три работни дни, да:

1. предоставят разяснения относно представените разработки и информация или относно приложените в офертата документи, или

2. представят допълнителни доказателства за заявените в офертата обстоятелства, или

3. отстранят технически нередовности в предложението по **чл. 88, ал. 2.**

(5) Разясненията не може да променят предложенията, съдържащи се в обвързващото предложение по **чл. 88, ал. 3.**

Чл. 102. (1) Комисията не допуска до оценяване оферта на участник, който в определения от комисията срок по **чл. 101, ал. 4** не е:

1. отстранил техническите нередовности в предложението по **чл. 88, ал. 2**, или
2. предоставил поисканите от комисията разяснения или предоставените разяснения не са достатъчни за оценяване на офертата, или
3. представил поисканите от комисията допълнителни доказателства.

(2) Комисията не оценява оферта:

1. за която при извършена проверка е установено, че участникът е представил невярна информация или неистински, преправен или с невярно съдържание документ;
2. която не отговаря на едно или повече изисквания, определени с документацията за концесията;

3. в която представените разработки и информация не съответстват на критериите за възлагане;

4. която е подадена в нарушение на изискванията на **чл. 92, ал. 3 и 4.**

(3) Когато офертата на участника е подадена във варианти, основанията по ал. 1 и 2 се прилагат за всеки от предложените варианти.

(4) Комисията приема решение, с което определя офертите, включително вариантите на офертите, които не се оценяват.

(5) Решението по ал. 4 се съобщава на заинтересованите участници с решението на концедента за определяне на концесионер, съответно за прекратяване на процедурата и не подлежи на самостоятелно обжалване.

Чл. 103. (1) Комисията извършва оценка на допуснатите оферти по критериите за възлагане чрез прилагане на методиката за оценка на офертите, като оценява предложенията на участниците, съдържащи се в обвързващото предложение.

(2) Въз основа на оценката на допуснатите оферти комисията класира участниците с решение.

(3) Когато една или повече оферти съдържат варианти, които са допуснати до оценяване, комисията извършва предварителна оценка на всеки от вариантите и класира участниците с варианта на офертата, получил най-висока оценка.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Комисията не оценява офертата и отстранява участника от участие в процедурата за определяне на концесионер, ако до приключване на процедурата установи съществуващо или нововъзникнало основание за изключване.

Чл. 104. (1) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) След класиране на участниците комисията съставя протокол за отварянето и прочитането на обвързващите предложения, за разглеждането и оценяването на офертите и за класирането на участниците. В протокола се посочват и мотивите за решението по **чл. 102, ал. 4** - когато такова е издадено.

(2) Въз основа на протокола по ал. 1 комисията изготвя проект на решение за определяне на класирания на първо място участник за концесионер или проект на решение за прекратяване на процедурата.

(3) Комисията изготвя проект на решение за прекратяване на процедурата, когато не е подадена нито една оферта или няма допуснат нито един участник, както и когато за всички подадени оферти е налице обстоятелство по **чл. 102, ал. 1 - 3**.

Раздел IX.

Действия на комисията при провеждане на състезателна процедура с договаряне

Чл. 105. (1) След изтичането на срока за получаване на заявления, определен с обявлението за откриване на процедурата, комисията отваря заявленията и извършва действия по допускане при условията и по реда на **чл. 96** и **97**.

(2) Когато с документацията за концесията концедентът е ограничил броя на кандидатите, които ще продължат участие в процедурата за определяне на концесионер, и допуснатите кандидати са повече от определения брой, при извършване на действията по допускане комисията извършва и подбор на допуснатите кандидати.

(3) Подборът е оценка на професионалните и техническите способности и/или на икономическото и финансовото състояние на кандидатите и се извършва по начина и по критериите за подбор, посочени в документацията за концесията.

(4) В резултат от извършения подбор комисията класира кандидатите и приключва действията по допускане и подбор с мотивирано решение.

Чл. 106. (1) С решението за приключване на действията по допускане и подбор в състезателна процедура с договаряне комисията:

1. отстранява от участие в процедурата за определяне на концесионер кандидат, за когото или за посочен от него подизпълнител или трето лице е налице основание за изключване, който не отговаря на условията за участие или при извършването на подбора е класиран на място, което не му позволява да продължи участието си в процедурата;

2. определя кандидатите, които допуска да продължат участие в процедурата за определяне на концесионер;

3. одобрява покана за подаване на предварителни оферти.

(2) Поканата за подаване на предварителни оферти съдържа срок за получаване на предварителните оферти, както и указания и график за провеждане на договарянето.

(3) Срокът за получаване на предварителните оферти не може да бъде по-кратък от 22 дни.

(4) При определяне на графика по ал. 2 комисията определя еднаква продължителност на договарянето за всички кандидати.

Чл. 107. (1) Комисията съставя протокол за отварянето на заявленията, както и за извършените действия и за приетите решения по допускане и подбор на кандидатите.

(2) Комисията уведомява всички кандидати за приключването на действията по допускане и подбор. Към уведомлението се прилага протоколът по ал. 1. На кандидатите, които са допуснати да продължат участието си в процедурата, се изпраща и поканата за подаване на предварителни оферти.

(3) Кандидат, който е отстранен от участие при извършване на действията по допускане и подбор, може в 10-дневен срок от уведомяването да обжалва решението на комисията за отстраняване по реда на **глава шеста**.

Чл. 108. (1) Предварителната оферта трябва да отговаря на изискванията, определени с документацията за концесията.

(2) Предварителната оферта се подава от поканените за участие кандидати и се получава при условията и по реда на **чл. 95**.

Чл. 109. (1) След изтичане на определения с поканата за подаване на предварителни оферти срок комисията в закрито заседание отваря получените предварителни оферти. Когато решението за отстраняване е обжалвано и има подадено искане за спиране на процедурата, комисията отваря предварителните оферти след влизането в сила на определението, с което се отхвърля искането за спиране на процедурата. Когато процедурата е спряна, комисията отваря предварителните оферти след влизането в сила на решението по жалбата.

(2) Предварителните оферти се разглеждат от комисията за съответствието им с изискванията, определени с документацията за концесията.

(3) Комисията с мотивирано решение отстранява кандидатите, чиито предварителни оферти не отговарят на едно или повече изисквания, определени с документацията за концесията. Комисията уведомява отстранения кандидат за решението.

(4) Кандидат, който е отстранен от участие при разглеждането на предварителните оферти, може в 10-дневен срок от уведомяването да обжалва решението на комисията по ал. 3 по реда на **глава шеста**.

Чл. 110. (1) Комисията провежда договарянето по графика, определен с поканата за подаване на предварителни оферти.

(2) Договаряне се извършва с всеки кандидат за възможностите за подобряване на предложенията по критериите за възлагане и по проекта на концесионен договор. Кандидатите може да предлагат подобряване на предложенията си.

(3) Комисията уведомява кандидатите относно предложенията на останалите кандидати и за последващите промени в резултат от договарянето, ако има такива. При уведомяването комисията не разкрива кое предложение на кой кандидат е, както и информацията, определена като поверителна.

(4) След всяко уведомяване за промени в предложенията комисията може да провежда нов кръг преговори. Когато определи последния кръг преговори, комисията уведомява всички кандидати.

(5) Комисията не може да договаря промени относно предмета на концесията, минималните изисквания към офертата и критериите за възлагане.

(6) Комисията съставя протокол за извършените действия по договарянето.

Чл. 111. (1) След приключване на договарянето комисията определя срок за получаване на оферти при спазване на изискването на **чл. 93, ал. 4** и уведомява кандидатите.

(2) След уведомяване на кандидатите по ал. 1 състезателната процедура с договаряне продължава при условията и по реда на **чл. 101 - 104**.

Раздел X.

Действия на комисията при провеждане на състезателен диалог

Чл. 112. (1) След изтичане на срока за получаване на заявления и предварителни

оферти, определен с обявлението за откриване на процедурата, комисията отваря заявленията и извършва действията по допускане при условията и по реда на **чл. 96 и 97**, а когато е приложимо - и действията по подбор при условията и по реда на **чл. 105, ал. 2 - 4**.

(2) Комисията приключва действията по допускане и подбор на кандидатите в състезателен диалог с мотивирано решение, с което:

1. отстранява от участие в процедурата за определяне на концесионер кандидат, за когото или за посочен от него подизпълнител или трето лице е налице основание за изключване, който не отговаря на условията за участие или при извършването на подбора е класиран на място, което не му позволява да продължи участието си в процедурата;

2. определя кандидатите, които допуска да продължат участието си в процедурата.

(3) Комисията съставя протокол за отварянето на заявленията, както и за извършените действия и за приетите решения по допускане и подбор на кандидатите.

(4) Комисията уведомява всички кандидати за приключването на действията по допускане и подбор. Към уведомлението се прилага протоколът по ал. 3.

(5) Кандидат, който е отстранен от участие при извършване на действията по допускане и подбор, може в 10-дневен срок от уведомяването да обжалва решението на комисията за отстраняване по реда на **глава шеста**.

Чл. 113. (1) Комисията в закрито заседание отваря предварителните оферти на допуснатите кандидати и разглежда съдържанията се в тях предложения.

(2) Комисията може да поиска от допуснатите кандидати да предоставят разяснения или да правят допълнения по предложенията, съдържащи се в предварителните оферти.

Чл. 114. (1) Въз основа на предложенията, а когато са предоставени - и на разясненията и допълненията, комисията провежда диалог с допуснатите кандидати.

(2) При диалога се обсъждат възможните решения за задоволяване на потребностите, посочени в документацията за концесията, относно техническите и функционалните изисквания, финансово-икономическите изисквания и/или правните изисквания, включително относно юридическите конструкции и проекта на концесионен договор.

(3) Диалогът се провежда на последователни етапи, за да се намали броят на възможните решения на потребностите, които трябва да се задоволят с възлагането на концесията. След приключване на всеки етап от диалога комисията уведомява всички кандидати за предложенията на останалите участници, без да разкрива кое предложение на кой участник е и информацията, определена като поверителна.

(4) Комисията съставя протокол за извършените действия по провеждането на диалога.

Чл. 115. (1) Когато прецени, че са изяснени възможните решения на потребностите, комисията изготвя проект на решение за допълване на документацията за концесията. Допълнената документация за концесията включва:

1. описание на предмета и на обекта на концесията в съответствие с резултатите от проведения диалог;

2. изискванията на **чл. 78, ал. 1, т. 3 - 5, т. 8** относно методиката за оценка на офертите и т. 12;

3. образец на оферта (предложение и обвързващо предложение).

(2) Концедентът издава решение за допълване на документацията за концесията и уведомява кандидатите за решението. Решението подлежи на обжалване в 10-дневен срок от уведомяването по реда на **глава шеста**.

(3) След допълване на документацията за концесията комисията изготвя покана за подаване на оферти, която съдържа срок за получаване на оферти и дата и час за отваряне на получените оферти.

(4) Поканата за подаване на оферти и допълнената документация се изпращат от комисията до всички допуснати кандидати.

(5) След изпращане на поканата процедурата състезателен диалог продължава при условията и по реда на **чл. 101 - 104**.

Раздел X "а".

Изменение на поредността на критериите за възлагане (Нов - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 115а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) (1) Концедентът може да измени поредността на критериите за възлагане според значимостта им, съответно - относителната тежест на критериите, когато някоя от офертите съдържа предложение, съдържащо иновации с изключително високо равнище на функционално изпълнение, което добросъвестен концедент не би могъл да предвиди.

(2) Изменението се извършва със:

1. решение за прекратяване на процедурата, което включва решение за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер - при открита процедура;
2. решение за отправяне на покана за подаване на нови оферти - при състезателна процедура с договаряне и при състезателен диалог.

(3) Изменението на поредността на критериите според значимостта им не трябва да води до дискриминация.

Чл. 115б. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) (1) С решението за отправяне на покана за подаване на нови оферти се одобрява поканата и се определят:

1. измененията в поредността на критериите за възлагане според значимостта им;
2. изменената относителна тежест на критериите за възлагане;
3. срок за подаване на новите оферти, който не може да бъде по-кратък от 22 дни.

(2) С решението по ал. 1 може да се измени и методиката за оценка на офертите, ако това се налага от изменената поредност на критериите за възлагане.

(3) Поканата за подаване на нови оферти заедно с решението по ал. 1 се изпраща до всички участници, които са подали оферти в процедурата.

Раздел XI.

Приключване и прекратяване на процедурата за определяне на концесионер

Чл. 116. (1) Процедурата за определяне на концесионер приключва с мотивирано решение за определяне за концесионер, което се издава от концедента. За концесионер се определя класираният на първо място участник.

(2) С решението за определяне на концесионер се конкретизират техническите и

функционалните изисквания, финансово-икономическите изисквания и правните изисквания в съответствие с офертата на участника, определен за концесионер, и се определя срок за сключване на концесионния договор.

(3) Когато установи пропуск или нарушение в работата на комисията, което може да бъде отстранено, концедентът възлага на комисията да отстрани нередовността, след което да извърши ново класиране.

Чл. 117. (1) Концедентът издава мотивирано решение за прекратяване на процедурата, когато:

1. не е подадено нито едно заявление, предварителна оферта или оферта или няма допуснат нито един кандидат или участник;
2. съдържанието на нито една оферта не отговаря на изискванията, определени с документацията за концесията;
3. отпадне необходимостта от провеждане на процедурата в резултат на обстоятелства, които не са предвидени при приемане на решението за откриването на процедурата;
4. се установят нарушения при откриването и провеждането на процедурата, които не могат да бъдат отстранени, без това да промени условията за възлагане на концесията по **чл. 59**;
5. определеният за концесионер участник и класираният на второ място участник последователно откажат да сключат концесионния договор;
6. при поставено условие за подобряване на предложенията по критериите за възлагане от класирания на второ място участник не се постигне съгласие относно подобрението;
7. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) при открита процедура установи, че трябва да измени поредността на критериите за възлагане според значимостта им, съответно относителната тежест на критериите - в случаите по **чл. 115а, ал. 1**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концедентът издава решение за прекратяване на процедурата и когато прогнозната стойност на концесията при откриване на процедурата е била под европейския праг, но с финансово-икономическия модел, предложен с офертата на класирания на първо място участник, стойността се е увеличила с повече от 20 на сто и е преминала европейския праг. Концедентът прекратява процедурата и когато при нейното провеждане цената на основна услуга, включена в предмета на концесията, се е увеличила с повече от 20 на сто от прогнозната стойност на тази услуга, посочена в обявлението за концесия.

(3) Решението за прекратяване на процедурата се издава след одобрение от Министерския съвет, съответно от общинския съвет.

Чл. 118. (1) Решението за прекратяване на процедурата може да включва решение за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер или за провеждане на повторна процедура.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Решение за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер може да се издаде във всички случаи на прекратяване на процедурата. В случаите по **чл. 115а, ал. 2, т. 1** решението за прекратяване на процедурата винаги включва решение за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер. С решението за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер се одобряват ново обявление за откриване на процедурата и нова документация за концесията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) Решение за провеждане на повторна процедура за определяне на концесионер може да се издаде само в случаите по **чл. 117, ал. 1, т. 1, 2 и 5**. С решението може да се:

1. определи повторната процедура да се проведе при условията на прекратената, като се определят нови срокове за провеждане на процедурата, или
2. одобрят промени в публикуваните обявление и документация за концесията само ако не са съществени и не засягат предмета на концесията, условията за участие, критериите за възлагане и минималните изисквания към офертите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) След издаване на решението по ал. 3 определеното от концедента длъжностно лице изпраща за публикуване в "Държавен вестник" обявление за провеждане на повторна процедура, с което в случая по ал. 3, т. 1 се обявяват нови срокове, а в случая по ал. 3, т. 2 се обявяват одобрените промени.

(5) В срок до три работни дни от публикуване на обявление по ал. 4 определеното от концедента длъжностно лице публикува обявлението и по партидата на процедурата в [Националния концесионен регистър](#).

Чл. 119. (1) Концедентът уведомява по електронен път чрез електронни средства, включително електронна поща, заинтересованите кандидати и участници за решението за определяне на концесионер, съответно за решението за прекратяване на процедурата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Към уведомлението се прилага протоколът на комисията, с който е мотивирано решение по **чл. 102, ал. 4**, когато има такова, а при открита процедура - и протоколът по **чл. 99, ал. 2**.

(3) Решението за определяне на концесионер влиза в сила, когато всички предходни решения в процедурата за определяне на концесионер са влезли в сила, същото не е обжалвано, а ако е обжалвано - има влязло в сила решение по жалбата.

Глава четвърта.

СКЛЮЧВАНЕ НА КОНЦЕСИОНЕН ДОГОВОР. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНЦЕСИЯ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 17 ОТ 2021 Г.)

Раздел I.

Сключване на концесионния договор

Чл. 120. (1) Концесионният договор се сключва в срока, определен с решението за определяне на концесионер.

(2) Когато срещу решението за определяне на концесионер не е подадена жалба, срокът за сключване на концесионния договор започва да тече от 15-ия ден след уведомяване на заинтересованите участници за решението. Когато участникът, определен за концесионер, е единствен заинтересован участник, концесионният договор може да се сключи преди изтичането на този срок.

(3) Когато срещу решението за определяне на концесионер има подадена жалба, срокът за сключване на концесионния договор започва да тече от датата на влизане в сила на решението или на определението, с което е допуснато предварително изпълнение.

(4) Концедентът няма право да сключи договор с определения концесионер при наличието на висящо производство по жалба срещу решение, действие или бездействие по процедурата за определяне на концесионер.

Чл. 121. (1) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Преди сключването на концесионния договор участникът, определен за концесионер, представя на концедента доказателства, които удостоверяват декларираните със заявлението факти и обстоятелства относно основанията за изключване и условията за участие. Концедентът няма право да изисква представянето на доказателства за факти и обстоятелства по изречение първо:

1. които са достъпни чрез електронен публичен безплатен регистър, или
2. когато информацията, съответно достъпът до тази информация за тях се

предоставя от съответния компетентен орган на концедента служебно.

(2) Когато до изтичането на срока за сключване на концесионния договор участникът, определен за концесионер, не представи доказателствата по ал. 1 или откаже да сключи концесионния договор, концедентът може с решение да определи за концесионер класирания на второ място участник. С решението се определя срок за сключване на концесионния договор и може да се постави условие за подобряване на предложенията по критериите за възлагане на този участник.

(3) Когато е поставено условие за подобряване на предложенията по критериите за възлагане, се провеждат преговори. Концесионен договор може да не се сключи с определения за концесионер класиран на второ място участник, когато при преговорите не се постигне съгласие относно подобрението на предложенията по критериите за възлагане, направени от участника.

Чл. 122. (1) Концесионният договор се сключва в съответствие с офертата на участника, определен за концесионер, а когато се сключва с класирания на второ място участник - в съответствие с офертата на участника или с постигнатите при преговорите резултати.

(2) Концесионният договор се сключва в писмена форма и съдържа:

1. страните по договора, данни за търговската и други регистрации на концесионера и лицата, които го представляват;
2. предмет и стойност на концесията;
3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) изискванията и показателите на предмета на концесията, включително изискванията относно вида и качеството на строителството и/или услугите, включени в предмета на концесията;
4. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) описание на стопанските дейности, които се

извършват с обекта на концесията - когато е приложимо;

5. описание, характеристики и показатели на обекта на концесията;

6. датата на влизане в сила на договора, предварителните условия, когато има такива, конкретния срок на концесията и общия срок на всички допустими удължавания, предвидени с клауза за преразглеждане;

7. условията, реда и сроковете за предаване на обекта на концесията в началото и в края на концесията, както и при предсрочно прекратяване на концесионния договор;

8. условията за осъществяване на концесията и тежестите, когато има такива;

9. разпределението на рисковете между концесионера и концедента;

10. правата и задълженията на страните, включително условията и сроковете за тяхното изпълнение;

11. размера, сроковете и реда за извършване на плащания от концедента към концесионера, когато такива се предвиждат;

12. размера, сроковете и реда за заплащане на концесионното възнаграждение, когато такова се предвижда;

13. клауза за индексация, когато такава се предвижда, съдържаща условията и реда за актуализация на първоначалната стойност на концесията и/или на плащанията от и към концесионера;

14. вида, размера, сроковете и начините за предоставяне на гаранциите и на обезпеченията за изпълнение на задълженията по договора;

15. приложимите задължения, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред, когато е приложимо;

16. приложимите задължения за застраховане на обекта на концесията;

17. условията и реда за финансиране на отстраняването на нанесени екологични щети;

18. условията и реда за извършване на отчетност и контрол на изпълнение на задълженията на концесионера, включително изпълнението на финансово-икономическия модел;

19. отговорностите за неизпълнение на задълженията по договора;

20. условията, реда и сроковете за обмен на информация между страните, включително по електронен път, и за извършване на мониторинга и контрола по изпълнение на договора;

21. условията и реда за решаване на споровете между страните;

22. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) клаузите за преразглеждане, ако такива са предвидени, както и основанията, реда и последиците от предсрочно прекратяване на договора;

23. изискванията относно състоянието, в което обектът на концесията се предава на концедента след изтичането на срока на концесията;

24. приложимото право;

25. размера на нормата на възвръщаемост за концесионера, определена с финансово-икономическия модел, както и реда за нейното изчисляване, отчитане и контролиране;

26. други, в зависимост от приложимите разпоредби на действащото законодателство относно обекта на концесията, строителството или услугите.

(3) С концесионния договор се определят конкретните задължения на концесионера в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с националното законодателство, правото на Европейския съюз, колективни споразумения или с международните конвенции в социалната област и в областта на околната среда по **приложение № 5**.

(4) Когато е приложимо, концесионният договор съдържа и:

1. икономическия оператор, който представлява групата, съответно водещия партньор, както и дела от концесията и видовете дейности от предмета на концесията, които ще изпълнява всеки от партньорите - когато концесионерът е група от икономически оператори;

2. дела от концесията и видовете дейности от предмета на концесията, които ще се изпълняват от подизпълнители, а за всеки от посочените в заявлението подизпълнители - и данни за търговската и други регистрации и за лицата, които го представляват;

3. третите лица и описание на ресурсите на тези лица, които концесионерът ще има на разположение за срока на концесията, както и данни за търговската и други регистрации и за лицата, които представляват всяко трето лице;

4. (нова - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) условията, при които участващите в групата икономически оператори, частният съдружник или третите лица отговорят солидарно с концесионера в случаите, предвидени в този закон.

(5) Неразделна част от концесионния договор са предложението и обвързващото предложение на участника, определен за концесионер.

Чл. 123. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) С концесионния договор се определя икономическият баланс на концесията.

(2) Икономическият баланс може да бъде нарушен, когато:

1. в резултат от промени в законодателството или от акт на регулаторен орган са се променили условията за финансиране, строителство, управление или поддържане на обекта на концесията и/или условията за предоставяне на услугите;

2. в резултат от непреодолима сила трайно се преустановят дейности по договора;

3. погине целият или част от обекта на концесията или настъпи обективна невъзможност за неговото ползване по предназначение, освен в случаите, когато погиването или обективната невъзможност се дължи на виновно действие или бездействие на концесионера;

4. възникне опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред.

(3) С договора може да се определят и други обстоятелства от фактически или правен характер, свързани с обекта на концесията, строителството и/или услугите, при настъпването или изменението на които може да се наруши икономическият баланс на концесията.

(4) При нарушаване на икономическия баланс всяка от страните по концесионния договор може да поиска изменение на договора за възстановяване на икономическия баланс, когато изменението е предвидено с клауза за преразглеждане. Искането се

отправя към другата страна с мотивирано предложение, което съдържа комплексен анализ на обстоятелствата, довели до нарушаване на икономическия баланс, и обосновава предложените изменения и съответствието им с клаузата за преразглеждане.

Чл. 124. (1) В едномесечен срок от сключването на концесионния договор определеното от концедента длъжностно лице изпраща за публикуване обявление за възложена концесия при условията и по реда на **чл. 76, ал. 1 и 3**.

(2) Обявлението за възложена концесия се публикува в съответния електронен формуляр и съдържа резултатите от проведената процедура за определяне на концесионер, включително:

1. концедент;
2. прогнозна стойност и стойност на концесията;
3. конкретния срок на концесията;
4. условия за влизане в сила на концесионния договор;
5. информация за концесионера относно:
 - а) името, съответно наименованието;
 - б) формата на участие - самостоятелно или в група от икономически оператори;
 - в) лицата, които представляват икономическия оператор според регистъра, в който е вписан, ако има такъв регистър;
 - г) името, съответно наименованието на посочените в заявлението подизпълнители;
6. вида на проведената процедура;
7. критериите за възлагане;
8. друго, посочено в съответния електронен формуляр.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) След публикуване на обявлението за възложена концесия в "Официален вестник" на Европейския съюз, съответно в "Държавен вестник", определено от концедента длъжностно лице открива в [Националния концесионен регистър](#) партида на концесията и публикува в нея обявлението и концесионния договор. В публикувания в [Националния концесионен регистър](#) концесионен договор се заличава защитената със закон информация, чувствителната информация, както и информацията, определена като поверителна.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) За концесия под европейския праг срокът за откриване на партида на концесията е до три работни дни от изпращане на обявлението за възложена концесия за публикуване в "Държавен вестник". За концесия над европейския праг срокът за откриване на партида на концесията е до три работни дни след получаване от Службата за публикации на Европейския съюз на съобщение за публикуване в "Официален вестник" на Европейския съюз, но не по-рано от 48 часа от потвърждението за получаване на обявлението от Службата за публикации на Европейския съюз.

Раздел II.

Изпълнение на концесионния договор

Чл. 125. (1) Концесионният договор влиза в сила от датата на подписването му от страните.

(2) Влизането в сила на концесионния договор може да бъде поставено в

зависимост от изпълнението на определени с решението за откриване на процедурата или с действащото законодателство условия. Изпълнението на условията се обвързва с определен срок.

Чл. 126. (1) Концедентът предава обекта на концесията на концесионера в срока, при условията и по реда, определени с концесионния договор.

(2) Когато обектът на концесията се управлява от областен управител, предаването се извършва с негово съдействие.

(3) След изтичането на срока на концесията концесионерът предава на концедента обекта на концесията, освен когато обектът е собственост на концесионера, в експлоатационна годност, достатъчна за извършване на услугите, съответно на стопанската дейност съобразно неговото предназначение.

Чл. 127. (1) При изпълнението на концесионния договор всички индивидуални административни актове, свързани с изпълнение на дейностите по концесията, се издават на името на концесионера и по негово искане.

(2) Когато по силата на концесионен договор се изпълнява строителство, концесионерът се смята за лице, което има право да строи в чужд имот по смисъла на **Закона за устройство на територията**. Актовете, свързани с изработването и одобряването на устройствените планове, инвестиционните проекти, разрешаването и изпълнението на строителството, въвеждането на строежите в експлоатация и другите строителни книжа, предвидени с нормативен акт, се издават на името на концесионера и по негово искане.

Чл. 128. (1) (Предишен текст на чл. 128 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Паричните вземания на концесионера, произтичащи от концесионния договор, и тези на подизпълнителите по договор за подизпълнение може да се прехвърлят, да се залагат и подлежат на принудително изпълнение. **Член 519 от Гражданския процесуален кодекс** се прилага съответно.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) При извършване на плащане от концедента концедентът е длъжен да приема и обработва електронни фактури, при условие че тяхното съдържание отговаря на изискванията по **чл. 114, ал. 1 от Закона за данък върху добавената стойност** и фактурите съответстват на европейския стандарт за електронно фактуриране, одобрен с **Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1870** на Комисията от 16 октомври 2017 г. за публикуването на референтния номер на европейския стандарт за електронното фактуриране и на списъка на синтаксиси в съответствие с Директива 2014/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 266/19 от 17 октомври 2017 г.), или на еквивалентен стандарт, с който е въведен.

Чл. 129. (1) При изпълнение на концесионния договор концесионерът води аналитично счетоводно отчитане за предоставяните услуги и за другите стопански дейности, включени в предмета на договора.

(2) Годишният финансов отчет на концесионера подлежи на задължителен финансов одит от регистриран одитор по **Закона за независимия финансов одит**.

Чл. 130. (1) За срока на изпълнение на концесионния договор не се допуска настъпването на основание за изключване както за концесионера и за членовете на

неговия управителен или надзорен орган, така и за всяко лице, което има правомощия да представлява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи. Условието се прилага и за подизпълнителите, както и за третите лица - когато има такива.

(2) Концесионерът уведомява концедента за настъпването на основание за изключване. Уведомлението се извършва в 30-дневен срок от настъпване на основанието за изключване или от получаване на информация за настъпването от концедента или от друго лице.

(3) В уведомлението по ал. 2 концесионерът посочва мерките, които ще предприеме за отстраняване на последиците и за ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви, както и срока за предприемане на мерките. Мерките може да са кадрови и организационни, като: прекъсване на всякакви връзки с лица или организации, замесени в неправомерните прояви; мерки за кадрова реорганизация; внедряване на системи за отчетност и контрол; създаване на структура за вътрешен одит, която да следи за съответствието, както и приемане на вътрешни правила за търсене на отговорност и обезщетяване.

(4) Когато основание за изключване е настъпило за подизпълнител, концесионерът е длъжен да прекрати договора за подизпълнение. В този случай в уведомлението по ал. 2 концесионерът посочва срока, в който ще прекрати договора за подизпълнение, и начина, по който ще продължи изпълнението на дейностите по прекратения договор - от концесионера или чрез възлагане на нов подизпълнител.

(5) Когато основание за изключване е настъпило за трето лице, концесионерът няма право да използва ресурсите му. В този случай в уведомлението по ал. 2 концесионерът посочва ново лице и представя доказателства, че ще има на разположение неговите ресурси за оставащия срок на концесията, като **чл. 63, ал. 4** се прилага съответно. Концесионерът може да не посочи ново трето лице, ако с уведомлението по ал. 2 представи доказателства, че отговаря на изискванията за професионални или технически способности и/или за финансово и икономическо състояние.

Чл. 131. (1) При изпълнение на концесионния договор концедентът извършва мониторинг и контрол на изпълнението на задълженията на страните по договора, както и одит на концесионера. За целта концесионерът изпраща на концедента отчет за изпълнението на концесионния договор в срок и със съдържание, определени с договора.

(2) Страните по концесионния договор са длъжни да осигуряват водене и съхраняване на документацията за концесията и защита на информацията във връзка с изпълнението на договора.

(3) Концедентът осигурява публичност за изпълнението на концесионния договор с изключение на защитената със закон информация, чувствителната информация и информацията, определена като поверителна.

Чл. 132. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Определеното от концедента длъжностно лице ежегодно, в срок до 30 септември, представя в [Националния концесионен регистър](#) информация за изпълнението на концесионния договор за предходната година по образец, който се поддържа в [Националния концесионен регистър](#).

(2) Въз основа на информацията по ал. 1 за всички концесионни договори, по които е страна, концедентът изготвя и внася за одобрение в Министерския съвет, съответно в общинския съвет годишен отчет относно изпълнението на включените в съответния план

за действие проекти и концесионни договори.

Раздел III.

Договор за подизпълнение

Чл. 133. (1) С договора за подизпълнение концесионерът възлага на посочено в заявлението или на избрано след сключване на концесионния договор лице изпълнението на конкретно определени дейности от предмета на концесията.

(2) Договор за подизпълнение може да се сключи само с лице, за което не е налице основание за изключване и което отговаря на приложимите условия за участие, когато такива са посочени в обявлението за откриване на процедурата.

(3) Концесионерът може да сключва договори за подизпълнение за дела от концесията и за видовете дейности от нейния предмет, които е посочил в заявлението.

(4) Концесионерът отговаря солидарно с подизпълнителя за изпълнението на дейностите, възложени с договора за подизпълнение.

Чл. 134. (1) Концесионерът е длъжен в срок до три работни дни от сключването да предостави на концедента договора за подизпълнение, както и информация относно подизпълнителя, включваща:

1. името, съответно наименованието;
2. данните за контакт, включително електронен адрес;
3. лицата, които представляват подизпълнителя според регистъра, в който е вписан, ако има такъв регистър;
4. декларация от подизпълнителя относно отсъствие на основание за изключване, а ако е приложимо - и относно изпълнението на посочените в обявлението за концесията условия за участие.

(2) Концесионерът уведомява концедента за всяка промяна на предоставената информация по ал. 1, т. 1 - 3 в срок до три работни дни от настъпване на промяната.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесионерът заменя подизпълнител с друг подизпълнител, когато е посочил това в уведомлението по **чл. 130, ал. 2**, в посочения в уведомлението срок.

(4) За неверни данни в представената декларация по ал. 1, т. 4 подизпълнителят носи наказателна отговорност по **чл. 313, ал. 1 от Наказателния кодекс**.

Чл. 135. (1) При последващо възникване на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред страната по концесионния договор, която е узнала за това, е длъжна незабавно да уведоми другата страна.

(2) Когато наличието на обстоятелство по ал. 1 е констатирано от компетентен орган, той незабавно уведомява концедента.

(3) При възникването на обстоятелство по ал. 1 концесионният договор се изменя, ако е налице някое от основанията по **чл. 137 - 139**, или се прекратява.

Раздел IV.

Изменение на концесионния договор

Чл. 136. (1) Концесионният договор може да се изменя само в случаите,

определени с този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Изменението на концесионния договор не може да освобождава концесионера от поетия оперативен риск.

Чл. 137. (1) Концесионният договор може да се изменя, когато:

1. чрез клауза за преразглеждане, определена в документацията за концесията, е предвидена възможност за изменения, независимо от тяхната стойност, или

2. стойността на изменението е в размер под европейския праг, под 10 на сто от стойността на концесията и не води до изменение на цялостния характер на концесията, или

3. промяната, независимо от нейната стойност, не е съществена по смисъла на ал. 5.

(2) Когато концесионният договор се изменя повторно на основание по ал. 1, т. 2, прагът от 10 на сто от стойността на концесията се изчислява спрямо сумата от първоначалната стойност на концесията и стойността на предходните изменения, независимо от тяхното основание.

(3) Клауза за преразглеждане се предвижда в документацията за концесията и съдържа опция или възможност за изменение на стойността на концесията или на нейния срок. С клаузата за преразглеждане се определят и обстоятелствата по **чл. 123, ал. 3**. Клаузата за преразглеждане ясно, точно и недвусмислено определя обхвата и естеството на предвидените опции и изменения, без да дава възможност да се променят предметът на концесията и цялостният ѝ характер.

(4) С опция на концедента се предоставя право след сключване на концесионния договор да възложи на концесионера допълнително строителство и/или услуги, които не са включени в договора.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Съществена е всяка промяна, която прави концесията съществено различна по характер от първоначално възложената, включително когато:

1. въвежда условия, които, ако са били част от процедурата за определяне на концесионер, биха позволили допускането на кандидати или участници, различни от първоначално допуснатите, или до оценяването на оферта, различна от първоначално оценената, или биха привлекли към участие в процедурата допълнителни кандидати или участници;

2. променя икономическия баланс на концесията в полза на концесионера по начин, който не е бил предвиден с концесионния договор;

3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) значително разширява обхвата на концесията;

4. води до замяна на концесионера, без да е налице съответна клауза за преразглеждане, или преобразуване с промяна на правната форма или преобразуване с универсално правоприемство.

(6) Изменение на концесионния договор, което води до съществена промяна по смисъла на ал. 5, е недействително.

Чл. 138. (1) Когато след сключване на концесионния договор възникне

обстоятелство, което концедентът не е могъл да предвиди при възлагане на концесията и което налага изменение на концесионния договор, договорът може да се измени, ако това не води до промяна на цялостния характер на концесията, до увеличаване на първоначалната стойност на концесията с повече от 50 на сто и до удължаване на срока на концесията с повече от една трета от определения с договора конкретен срок.

(2) Увеличението до 50 на сто по ал. 1 се изчислява спрямо първоначалната стойност на концесията без натрупване на стойностите на предходни промени, независимо от тяхното основание.

(3) Изменение на концесионния договор, което не отговаря на условията по ал. 1, е недействително.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) При концесия за услуги, свързани със секторните дейности, концесионният договор може да се измени, независимо от стойността на промяната, ако изменението не води до изменение на цялостния характер на концесията.

Чл. 139. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесионният договор може да се измени и когато след сключване на договора възникне необходимост от изпълнение на допълнително строителство и/или допълнителна услуга от концесионера, които не са предвидени с клауза за преразглеждане и не могат да бъдат възложени на друг концесионер поради икономически или технически причини, произтичащи от изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост с възложеното с концесионния договор строителство и/или услуги, и поради значително затруднение или съществено дублиране на разходи за концедента, до което би довело възлагането на друг концесионер.

(2) Допълнително възложеното строителство и/или услуги не може да води до увеличаване с повече от 50 на сто на първоначалната стойност на концесията. **Член 138, ал. 2** се прилага съответно.

(3) В случаите по ал. 1 изменението на концесионния договор може да включва и удължаване на срока на концесията, определен с договора, при спазване на условието по **чл. 34, ал. 1**, изречение второ.

Чл. 140. (1) При изчисляване на стойността на концесията в случаите по **чл. 137 - 139** стойността се актуализира съобразно клаузата за индексация, когато такава е предвидена с концесионния договор, а когато не е предвидена - със стойността на средната инфлация за предходните 12 месеца.

(2) Средната инфлация се определя по индекс на Националния статистически институт. Актуална информация за индекса се поддържа в [Националния концесионен регистър](#).

Чл. 141. (1) Изменение на концесионния договор се извършва с допълнително споразумение след мотивирано предложение на една от страните по договора.

(2) Концедентът отправя или приема, или отказва да приеме предложение за изменение на концесионния договор след одобрение от Министерския съвет, съответно от общинския съвет.

(3) В 30-дневен срок от сключването на допълнителното споразумение определеното от концедента длъжностно лице публикува обявление за изменение на възложена концесия. Обявлението за изменение на възложена концесия е с минималното съдържание, определено в **приложение № 9**.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато измененията са на основание по **чл. 138** или

139, за концесия над европейския праг обявлението се попълва в електронен формуляр съгласно **чл. 50, ал. 2** и се публикува при условията и по реда на **чл. 76, ал. 1 и 3**. В останалите случаи, независимо дали концесията е над или под европейския праг, обявлението се попълва в електронен формуляр, който се поддържа в [Националния концесионен регистър](#) и се публикува в "[Държавен вестник](#)" и в [Националния концесионен регистър](#).

Чл. 142. (1) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) Когато някоя от страните твърди, че е възникнало основание за изменение на концесионния договор, но не може да бъде постигнато съгласие за изменението на договора, спорът се решава съгласно **чл. 154, ал. 2 или 3**.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) След влизането в сила на съдебното или арбитражното решение страните подписват допълнително споразумение за изменение на договора или концесионният договор остава непроменен.

Чл. 143. (1) Концесионерът уведомява концедента за подготвяно преобразуване с универсално правоприемство и прави предложение за замяна на концесионера с правоприемник. Към предложението концесионерът представя информация за условията на подготвяното преобразуване, както и доказателства, че правоприемникът отговаря на условията за участие и че за него не е налице основание за изключване.

(2) Когато правоприемникът отговаря на изискванията по ал. 1, концедентът, след одобрение от Министерския съвет, съответно от общинския съвет, издава решение, с което дава съгласие за замяна на концесионера. Решението се издава в двумесечен срок от подаване на искането или от отстраняване на нередовностите по него. След влизането в сила на преобразуването концедентът и правоприемникът сключват допълнително споразумение за изменение на концесионния договор чрез замяна на концесионера.

(3) Когато правоприемникът не отговаря на изискванията на ал. 1, концедентът, след одобрение от Министерския съвет, съответно от общинския съвет, издава решение, с което отказва замяната на концесионера.

(4) При преобразуване на концесионера чрез промяна на правната форма концесионерът или неговият правоприемник уведомява концедента за извършеното преобразуване. В този случай изискванията на ал. 1 - 3 не се прилагат.

Раздел V.

Прекратяване на концесионния договор

Чл. 144. Концесионният договор се прекратява с изтичане на срока на концесията.

Чл. 145. (1) Преди изтичането на срока на концесията концесионният договор се прекратява от концедента без предизвестие, когато:

1. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) договорът трябва да се измени по начин, който води до съществена промяна по смисъла на **чл. 137, ал. 5**;

2. (предишна т. 1 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) са налице доказателства, че към датата на сключване на концесионния договор за концесионера е било налице основание за изключване;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Съдът на Европейския съюз е установил в процедура по **чл. 260 от Договора за функционирането на Европейския съюз**, че

концесията е възложена в нарушение на правото на Европейския съюз.

(2) Преди изтичането на срока на концесията концесионният договор се прекратява:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) с пълното погиване на обекта на концесията - от датата на погиването;
2. при прекратяване на дружеството-концесионер - от датата на прекратяване на дружеството;
3. при обявяване в несъстоятелност на концесионера - от датата на влизане в сила на съдебното решение;
4. при съдебно решение за прекратяване на концесионния договор - от датата на влизане в сила на съдебното решение;
5. на други основания, предвидени в закон или с концесионния договор - от датата, посочена в тях.

(3) В случаите по ал. 2 страната, която е узнала за настъпването на основанието за прекратяване, уведомява другата страна за прекратяването на концесионния договор в 10-дневен срок от узнаването.

Чл. 146. (1) Концесионният договор може да бъде прекратен едностранно от концедента:

1. при последващо възникване на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред, освен ако е налице основание за изменение на договора, или
2. когато концесионерът не е уведомил концедента за настъпване на основание за изключване в срока по **чл. 130, ал. 2** или не е предприел в срок посочените от него мерки за отстраняване на последиците и за ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви, съответно в случаите по **чл. 130, ал. 4 и 5** не е прекратил договор за подизпълнение или е продължил да използва ресурсите на третото лице;
3. когато преобразуването с универсално правоприемство на концесионера е извършено:
 - а) без да е издадено решение на концедента, с което дава съгласие за замяна на концесионера, освен ако правоприемникът докаже, че отговаря на условията за участие и че за него не е налице основание за изключване, или
 - б) при издадено решение на концедента, с което отказва замяната на концесионера.

(2) Концесионният договор може да бъде прекратен едностранно или по взаимно съгласие при условия, предвидени със закон или с концесионния договор.

Чл. 147. При неизпълнение на задължение по концесионния договор изправната страна може да го прекрати с писмено предизвестие, като даде на другата страна подходящ срок за изпълнение с предупреждение, че след изтичането на срока ще счита договора за прекратен.

Чл. 148. (1) Едностранното прекратяване на концесионния договор, отправянето на

предложение или приемането на предложение за прекратяване на договора по взаимно съгласие се извършва с решение на концедента след одобрение от Министерския съвет, съответно от общинския съвет.

(2) В решението по ал. 1 концедентът посочва последиците от прекратяването на концесионния договор в съответствие с предвиденото в договора.

Чл. 149. (1) Концесионният договор се прекратява и когато бъде обявен за недействителен с влязло в сила съдебно решение.

(2) Обявената недействителност има действие от датата на сключване на концесионния договор.

Раздел VI.

Последици от прекратяването на концесионния договор

Чл. 150. (1) При прекратяване на концесионния договор поради изтичането на срока на концесията концесионерът няма право на обезщетение за направените инвестиции или разходи по експлоатацията на строежа или на услугите, предмет на концесията, които не са възстановени.

(2) При предсрочно прекратяване на концесионния договор по причина, за която концедентът отговаря, концесионерът има право на обезщетение в размер на:

1. невъзстановените разходи на концесионера за инвестиции в обекта на концесията, когато обектът е държавна, съответно общинска собственост, и
2. сумата, съответстваща на определената с финансово-икономическия модел норма на възвръщаемост за концесионера за целия срок на договора, намалена със стойността на възстановените разходи за инвестиции в обекта на концесията, когато обектът е собственост на концесионера.

(3) При предсрочно прекратяване на концесионния договор по причина, за която концесионерът отговаря, концедентът:

1. дължи на концесионера обезщетение в размер на невъзстановените разходи на концесионера за инвестиции в обекта на концесията, намалени със сумата, съответстваща на определената с финансово-икономическия модел норма на възвръщаемост за концесионера за целия срок на договора, но не повече от пазарната стойност на извършените от концесионера инвестиции в обекта на концесията към датата на прекратяване на договора, когато обектът е собственост на държавата, съответно на общината;

2. не дължи обезщетение на концесионера, когато обектът на концесията е собственост на концесионера или на трето лице.

(4) Възстановяването на разходите на концесионера за инвестиции покрива собствения капитал с норма на възвръщаемост, определена с финансово-икономическия модел, и привлечения капитал с неговата цена при спазване разпределението на рисковете съгласно **чл. 31**.

(5) В случая по ал. 3, т. 1 концедентът не дължи обезщетение, когато към датата на прекратяване на концесионния договор пазарната стойност на обекта на концесията се е намалила спрямо пазарната стойност към датата на сключване на договора и намаляването е резултат от причината, поради която договорът е прекратен.

(6) В случая по ал. 3, т. 2 концесионерът дължи на концедента обезщетение в

размер на възстановените в резултат от експлоатацията на обекта на концесия разходи за инвестиции в обекта на концесията, получени до датата на прекратяване на концесионния договор.

(7) При определяне на размера на дължимото обезщетение се вземат предвид размерът на амортизационните отчисления и наличните финансови активи на концесионера.

(8) Освен обезщетенията по ал. 2 и 3 виновната страна дължи и неустойки за предсрочното прекратяване на концесионния договор, когато са договорени такива.

(9) С концесионния договор се определят сроковете и редът за изплащане на дължимите обезщетения и неустойки. Обезщетенията по ал. 2 и 3 се изплащат на равни годишни вноски за оставащия период от срока на прекратения договор, освен когато е договорено друго.

Чл. 151. (1) Когато концесионен договор бъде обявен за недействителен, всяка от страните трябва да върне на другата страна всичко, което е получила от нея.

(2) При обявяване недействителността на концесионния договор концесионерът дължи на концедента и приходите от предоставените услуги и/или приходите от извършените с обекта на концесията стопански дейности.

(3) При обявяване недействителността на концесионния договор концедентът дължи на концесионера и обезщетение за направените приращения и подобрения в обекта на концесията при условията на **чл. 150, ал. 2**.

Чл. 152. (1) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) При предсрочно прекратяване на концесионния договор по причина, за която никоя от страните не отговаря, последиците от прекратяването се уреждат съгласно предвиденото в договора в зависимост от причината за прекратяването и условията, при които то е настъпило.

(2) Когато предсрочното прекратяване на концесионния договор е поради погиване на обекта на концесията, който е държавна, съответно общинска собственост, концесионерът има право да получи част от застрахователното обезщетение в размер на невъзстановените инвестиционни разходи.

Чл. 153. (1) След прекратяване на концесионния договор концесионерът е длъжен да предаде на концедента обекта на концесия, който е държавна, съответно общинска собственост, както и приращенията и подобренията. Концесионерът няма право на задържане върху обекта.

(2) За предаването и приемането на обекта на концесията концедентът назначава комисия. За предаването се съставя протокол, който се подписва от членовете на комисията и от упълномощен представител на концесионера.

(3) Когато концесионерът откаже да предаде обекта на концесията, както и когато към датата на прекратяване на концесионния договор концесионерът е прекратен без правоприменник или е налице друга невъзможност за предаване на обекта, комисията по ал. 2 съставя констативен протокол за приемане на обекта, с който се констатира състоянието на обекта и се удостоверява отказът или невъзможността за предаване. Протоколът е основание за издаване на заповед за изземване на обекта по реда на **Закона за държавната собственост**, съответно на **Закона за общинската собственост**.

(4) Срокът за предаване и/или приемане на обекта на концесията е 30 дни от

датата на прекратяване на концесионния договор.

(5) От датата на приемане на обекта на концесията, а в случаите по ал. 3 - от датата на изземването:

1. обектът - държавна собственост, преминава в управление на съответния областен управител или на друго лице, определено с нормативен акт, с акт на Министерския съвет или с акта за държавна собственост;
2. обектът - общинска собственост, преминава в управление на кмета на общината;
3. всички права на концесионера, произтичащи от издадени на негово име индивидуални административни актове при изпълнението на концесионния договор, преминават в полза на съответното лице по т. 1 или 2.

(6) Когато обектът на концесията е държавна собственост, концедентът уведомява и министъра на регионалното развитие и благоустройството или областния управител за извършеното приемане на обекта на концесията за отбелязване в акта за държавна собственост.

(7) Алинеи 1 - 6 се прилагат съответно за концесионната територия и принадлежностите, които са държавна, съответно общинска собственост.

Чл. 154. (1) За неуредените въпроси по сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на концесионния договор се прилагат съответно разпоредбите на **Търговския закон** и на **Закона за задълженията и договорите**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) Споровете относно сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на концесионен договор се решават от съда по реда на **Гражданския процесуален кодекс** освен в случаите по ал. 3.

(3) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) С концесионния договор за концесия над европейския праг страните може да уговорят всички или определени спорове да се решават от арбитражен съд.

Глава пета.

ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО ДЪРЖАВНИТЕ КОНЦЕСИИ

Чл. 155. (1) Паричните постъпления от концесионни възнаграждения за държавни концесии, от неустойки, гаранции и обезщетения постъпват като приход по бюджета на съответния концедент.

(2) Когато това е предвидено със закон, част от паричните постъпления от концесионни възнаграждения за държавни концесии се превеждат от съответното министерство по бюджетите на общините по местонахождение на обекта на концесията. Общините отчитат по бюджетите си преведените суми като приходи от концесии.

(3) Разходите за концесионна дейност се предвиждат и финансират чрез бюджетите на съответните разпоредители с бюджет и чрез бюджета на Министерството на финансите.

(4) Предвидените по бюджета на Министерството на финансите разходи се извършват и чрез бюджетите на съответните министерства въз основа на одобрена от

министъра на финансите план-сметка за разходване на средствата и извършване на промени по реда на [чл. 109](#) или [110 от Закона за публичните финанси](#).

(5) Изискванията относно отчетите на министерствата за събраните от тях приходи от концесии и направените от тях разходи се определят с наредбата по [чл. 35](#).

Глава шеста.

ОБЖАЛВАНЕ. ИСК ЗА ОБЯВЯВАНЕ НЕДЕЙСТВИТЕЛНОСТТА НА КОНЦЕСИОНЕН ДОГОВОР. ИСК ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ. САНКЦИИ

Раздел I.

Жалба. Образуване на производство по жалбата

Чл. 156. (1) На обжалване по реда на тази глава подлежи всяко решение на концедента по процедурата за определяне на концесионер, както и решенията на комисията за отстраняване на кандидати от участие в състезателна процедура с договаряне и в състезателен диалог.

(2) Решенията по ал. 1 се обжалват пред КЗК относно тяхната законосъобразност, включително относно наличие в обявлението, в документацията за концесията или във всеки друг документ, създаден при провеждане на процедурата за определяне на концесионер, на изисквания, нарушаващи принципите по [чл. 4, ал. 1](#).

(3) На обжалване по реда на тази глава подлежат и действия или бездействия на концедента, с които се възпрепятства достъпът или участието на лица в процедурата за определяне на концесионер.

(4) Не подлежат на самостоятелно обжалване действията на концедента по издаване на решенията по ал. 1, както и решенията на комисията извън посочените в ал. 1. Решението на комисията за отстраняване на участник в открита процедура се обжалва заедно с решението на концедента за определяне на концесионер или с решението за прекратяване на процедурата.

(5) Не подлежат на обжалване решенията по този закон, приети от Министерския съвет и от общински съвет.

Чл. 157. (1) Жалба се подава в 10-дневен срок от:

1. публикуването в [Националния концесионен регистър](#) на обявлението за откриване на процедурата, съответно на обявлението за поправка;

2. съобщаването или уведомяването за съответното решение с изключение на решението на комисията за отстраняване на участник в открита процедура, срокът за обжалване на което започва да тече от уведомяването за решението за определяне на концесионер, съответно за прекратяване на процедурата;

3. узнаването на действие или бездействие по [чл. 156, ал. 3](#), а когато лицето не е уведомено - от датата, на която е изтекъл срокът за извършване на съответното

действие, но не по-късно от сключването на концесионния договор.

(2) Жалба може да се подаде от:

1. всяко заинтересовано лице - в случаите по ал. 1, т. 1;

2. всеки заинтересован кандидат и всеки заинтересован участник - в случаите по ал. 1, т. 2 и 3.

Чл. 158. (1) Жалбата се подава до КЗК с копие до концедента, който е организирал процедурата за определяне на концесионер.

(2) Жалбата трябва да е написана на български език и да съдържа:

1. наименование на органа, до който се подава;

2. данни за жалбоподателя, когато е:

а) юридическо лице: наименование, седалище и адрес на управление, и данни за регистрацията според регистъра, в който е вписан, ако има такъв регистър, както и електронен адрес и/или факс за получаване на съобщения и призовки;

б) физическо лице: име, адрес и данни за самоличността му, както и електронен адрес и/или факс за получаване на съобщения и призовки;

в) група от икономически оператори - съответните данни по буква "а" или буква "б" за оператора, който представлява групата, или за водещия партньор;

3. наименование и адрес, включително електронен адрес на концедента, който е организирал процедурата за определяне на концесионер;

4. данни за процедурата за определяне на концесионер и за решението, действието или бездействието, което се обжалва;

5. твърдени нарушения, на които се основава жалбата;

6. искане на жалбоподателя;

7. подпис на лицето, което подава жалбата, или на неговия пълномощник.

(3) Към жалбата се прилагат:

1. копие от обжалваното решение, когато не е публикувано в "[Официален вестник](#)" на Европейския съюз, в "[Държавен вестник](#)" или в "[Националния концесионен регистър](#)";

2. доказателства за спазване на срока по **чл. 157, ал. 1**;

3. пълномощно, когато жалбата се подава от пълномощник;

4. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) документ за платена държавна такса;

5. доказателство за изпращане на жалбата до концедента;

6. други доказателства, с които жалбоподателят разполага.

(4) Когато жалбата не отговаря на изискванията на ал. 2 и ал. 3, т. 1 - 4, председателят на КЗК изпраща съобщение на жалбоподателя и определя 5-дневен срок за отстраняване на нередовностите.

Чл. 159. (1) Председателят на КЗК не образува производство, когато:

1. жалбата е подадена след изтичането на съответния срок по **чл. 157, ал. 1**;

2. нередовностите не са отстранени в срока по **чл. 158, ал. 4**;

3. жалбата е оттеглена преди образуването на производството;

4. актът, действието или бездействието не подлежи на обжалване.

(2) В случаите по ал. 1 председателят на КЗК връща жалбата с разпореждане, което подлежи на обжалване с частна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването на страните.

(3) Съдът се произнася по частната жалба в 14-дневен срок от образуване на производството в закрито заседание с определение, което е окончателно.

Чл. 160. (1) В тридневен срок от получаването на жалбата, съответно от отстраняването на нередовностите председателят на КЗК с разпореждане образува производство, служебно конституира страните и определя член на КЗК, който наблюдава проучването по жалбата и при необходимост дава указания.

(2) Когато се обжалва решение на комисия, като страна в производството се конституира концедентът, който организира процедурата за определяне на концесионер.

(3) За образуваното производство по жалбата се уведомява концедентът, който в тридневен срок от получаването на уведомлението изпраща писмено становище по жалбата, към което прилага цялата преписка по процедурата за определяне на концесионер на електронен носител, както и други доказателства, ако разполага с такива.

Чл. 161. (1) След образуване на производството председателят на КЗК със заповед определя служители от състава на администрацията на КЗК за извършване на проучване по жалбата, наричани по-нататък "работен екип".

(2) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 162. (1) След получаването на жалбата концедентът, съответно комисията може да преразгледа въпроса и да отстрани твърдяното в жалбата нарушение. Отстраняването се извършва в 7-дневен срок от получаването на жалбата, а когато жалбата е срещу решение, което подлежи на одобрение от Министерския съвет, съответно от общински съвет - в 14-дневен срок.

(2) Актът, с който се отстранява нарушението, подлежи на обжалване по реда на тази глава, като ал. 1 не се прилага.

Чл. 163. За всички неуредени въпроси относно процедурата по обжалване пред КЗК се прилага редът на [глава десета от Административнопроцесуалния кодекс](#).

Раздел II.

Спиране на процедурата за определяне на концесионер

Чл. 164. (1) Жалбата срещу решение за определяне на концесионер спира процедурата за определяне на концесионер до окончателното решаване на спора.

(2) Жалбата срещу решение за прекратяване на процедурата, което включва решение за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер или за провеждане на повторна процедура, спира новата, съответно повторната процедура до окончателното решаване на спора.

(3) Извън случаите по ал. 1 и 2 жалбата спира процедурата за определяне на концесионер само когато е направено искане за спиране на процедурата.

Чл. 165. (1) Искане за спиране на процедурата за определяне на концесионер се прави едновременно с подаване на жалбата. Искането се мотивира, включително чрез прилагане на съответни доказателства. Искане, което не е направено едновременно с жалбата, не се разглежда.

(2) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането по ал. 1 в закрито заседание с мотивирано определение в 7-дневен срок от образуване на производството по жалбата, като оставя процедурата спяна или оставя без уважение искането.

(3) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането по ал. 1 след преценка на възможните последици от спиране на процедурата за всички интереси, които могат да се увредят, включително за обществения интерес и за интересите, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, с живота и здравето на гражданите, с околната среда, защитените територии, зони и обекти и с обществения ред. Преценката се извършва въз основа на твърденията по жалбата, мотивите, изложени в искането по ал. 1, становището на концедента, ако такова е подадено, и доказателствата, приложени от страните.

(4) Комисията за защита на конкуренцията може да не уважи искането по ал. 1, когато отрицателните последици за всички интереси, които могат да бъдат увредени, надхвърлят ползата от спирането.

(5) Произнасянето по искането по ал. 1 не обвързва КЗК при решаване на спора по същество и не засяга останалите искания на жалбоподателя.

(6) Определението по ал. 2 подлежи на обжалване с частна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд в 5-дневен срок от съобщаването му на страните. Съдът се произнася по частната жалба в 14-дневен срок от образуване на производството в закрито заседание с определение, което е окончателно.

(7) Обжалването на определението по ал. 2 не спира производството по жалбата.

(8) Когато с жалбата е поискано спиране на процедурата за определяне на концесионер, процедурата спира до влизане в сила на:

1. определението, с което се оставя без уважение искането за спиране;
2. разпореждането, с което е отказано образуване на производство по жалбата;
3. решението по жалбата - в останалите случаи.

Чл. 166. (1) Когато подадената жалба е срещу решение за определяне на концесионер или срещу решение за прекратяване на процедурата, което включва решение за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер или за провеждане на повторна процедура, със становището си по жалбата по **чл. 160, ал. 3** концедентът може да поиска допускане на предварително изпълнение на обжалваното решение. Искането се мотивира, включително чрез прилагане на съответни доказателства. Искане, което е направено след изтичането на срока по **чл. 160, ал. 3**, не се разглежда.

(2) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането по ал. 1 с

мотивирано определение в закрито заседание в тридневен срок от получаване на искането, като допуска предварително изпълнение или оставя без уважение искането. Искане по ал. 1, което не съдържа мотиви, се оставя без разглеждане.

(3) Комисията за защита на конкуренцията допуска предварително изпълнение по изключение, за да се осигурят животът и здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси или когато от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда, включително за обекта на концесията или за дейността, която трябва да се извършва от концесионера.

(4) Не се допуска предварително изпълнение, когато искането се обосновава с икономически интереси, които водят до непропорционални последици, включително с разходи, които са резултат от отлагане изпълнението на концесионния договор или от провеждане на нова, съответно повторна процедура за определяне на концесионер, промяна на концесионера по договора или изплащане на обезщетения и/или други санкции.

(5) Определението по ал. 2 подлежи на обжалване с частна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд в 5-дневен срок от съобщаването му на страните.

(6) Съдът се произнася в 14-дневен срок от образуване на производството в закрито заседание с определение, което е окончателно.

(7) Частната жалба не спира производството по жалбата, но спира допуснатото предварително изпълнение.

Чл. 167. За неуредените въпроси по обжалването на определенията на КЗК по този раздел се прилагат разпоредбите на [глава тринадесета от Административнопроцесуалния кодекс](#).

Раздел III.

Разглеждане на жалбата

Чл. 168. (1) Когато е образувано производство по жалба срещу решение за определяне на концесионер и не е допуснато предварително изпълнение, КЗК служебно проверява за наличие на всящо производство срещу друг акт по същата процедура за определяне на концесионер. Когато установи наличие на друго всящо производство, КЗК спира образуваното по жалбата производство до окончателното решаване на спора по всящото производство.

(2) Производството по жалбата се възстановява служебно или по искане на една от страните след влизането в сила на решенията по всящите производства.

(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат и когато производството е по жалба срещу решение за прекратяване на процедурата, което включва решение за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер или за провеждане на повторна процедура.

Чл. 169. (1) Проучването на преписката се извършва от работния екип и обхваща обстоятелствата по жалбата.

(2) Страните в производството, държавните органи и длъжностните лица са

длъжни да оказват съдействие на КЗК и на работния екип при изпълнение на възложените им с този закон задължения.

Чл. 170. (1) След приключване на проучването работният екип представя на наблюдаващия член на КЗК доклад, който съдържа фактически и правен анализ на случая, както и предложение за начина на приключване на производството.

(2) Наблюдаващият член на КЗК уведомява председателя за приключване на проучването. Председателят на КЗК с резолюция насрочва открито заседание за разглеждане на преписката.

(3) Страните се уведомяват за приключване на проучването и се призовават за заседанието, като срокът за призоваване е не по-кратък от три дни преди заседанието.

(4) До деня преди заседанието страните имат право да се запознаят със събраните по преписката доказателства.

Чл. 171. (1) Връчването на съобщения и призовки се извършва по електронен път на електронен адрес или по факс, както следва, на:

1. концедента - на адреса, посочен в обявлението за откриване на процедурата;
2. жалбоподателя - на адреса или факса, посочен в жалбата;
3. останалите страни - на адреса, на който са получавали уведомления в процедурата за определяне на концесионер, освен ако в производството по обжалване са посочили друг адрес или факс.

(2) Съобщенията и призовките се смятат за връчени с постъпването им в посочената информационна система, съответно с получаването на автоматично генерирано съобщение, потвърждаващо изпращането по факс, и се удостоверяват с копие от електронния запис за това, съответно с копие от автоматично генерираното съобщение.

(3) Когато жалбоподателят, съответно страните по ал. 1, т. 3 са с неизвестен адрес или факс, или не може да бъдат намерени на посочения от тях адрес, те се смятат за уведомени чрез публикуване на съобщение в публичния регистър на [интернет страницата](#) на КЗК.

Чл. 172. (1) В производството пред КЗК се допускат устни и писмени доказателства и експертни становища. Комисията за защита на конкуренцията може да се позовава на информация, която е публично достъпна или служебно известна.

(2) При използване на експертни становища възнагражденията на експертите са за сметка на страната, която е поискала експертизата, и се внасят предварително. При назначаване на експертиза по инициатива на КЗК разноските за възнаграждение на експертите се възлагат на жалбоподателя - когато жалбата е оставена без уважение или производството е прекратено, а в останалите случаи - на концедента.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Доказателствата, събрани в производството пред КЗК, не може да бъдат разгласявани, ако представляват защитена със закон информация, чувствителна информация или информация, определена като поверителна.

(4) Страните са длъжни да представят всичките си доказателства най-късно до деня преди заседанието по разглеждане на жалбата.

Чл. 173. (1) Заседанията са редовни, когато на тях присъстват най-малко четирима от членовете на КЗК.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

(3) Член на КЗК не може да участва в производство по този закон, когато е заинтересован от изхода на производството или когато са налице основателни съмнения в неговата безпристрастност. Членът на комисията се отвежда по свой почин или по искане на страните.

(4) Заседанието започва с решаване на предварителните въпроси относно редовността на производството.

(5) На страните в производството може да се задават въпроси по ред, определен от председателя на КЗК.

(6) Когато счете, че обстоятелствата по жалбата са изяснени, председателстващият заседанието предоставя възможност на страните за становища.

(7) След изясняването на спора председателстващият закрива заседанието.

Раздел IV.

Решения и определения на Комисията за защита на конкуренцията. Прекратяване на производството

Чл. 174. (1) Комисията за защита на конкуренцията приема решения и постановява определения с явно гласуване и с мнозинство от 4 гласа. Когато на заседанието присъстват по-малко от седем членове, решението се приема само ако за него са гласували най-малко четирима от членовете на комисията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по жалбата с решение в двумесечен срок от образуване на производството, когато концесията е над европейския праг, и в едномесечен срок - когато концесията е под европейския праг.

Чл. 175. (1) Комисията за защита на конкуренцията в закрито заседание приема решение, с което:

1. оставя жалбата без уважение;
2. отменя незаконосъобразното решение за откриване на процедурата;
3. отменя незаконосъобразното решение или действие или установява незаконосъобразното бездействие и със задължителни указания връща преписката за продължаване на процедурата за определяне на концесионер от последното законосъобразно решение или действие, а когато е приложимо - за прекратяване на процедурата, или
4. обявява нищожността на решението.

(2) Когато е обжалвано решение за определяне на концесионер и е допуснато предварително изпълнение, в резултат на което е сключен концесионерен договор, КЗК установява незаконосъобразността на решението, без да го отменя, и налага на концедента санкцията по **чл. 183, ал. 1**.

(3) Когато концесионерният договор е сключен, преди да започне да тече срокът за неговото сключване по **чл. 120, ал. 2 или 3** или в нарушение на **чл. 120, ал. 4**, но не се

установи нарушение на процедурата за определяне на концесионер, КЗК налага на концедента санкцията по **чл. 183, ал. 2**.

(4) В случаите по ал. 2 сключеният концесионен договор запазва действието си, а всяко заинтересовано лице може да предяви иск за обезщетение, като **чл. 181** се прилага съответно.

(5) Решението на КЗК е писмено и съдържа:

1. дата, място на приемане и номер;
2. номер на производството, по което се приема решението;
3. фактически и правни основания за приемането му;
4. мотиви;
5. диспозитивна част;
6. в тежест на коя страна се възлагат разноските;
7. пред кой орган и в какъв срок решението може да се обжалва.

(6) Член на КЗК, който не е съгласен с решението, го подписва с мотивирано особено мнение, което се прилага към решението.

(7) Решението с мотивите, както и особените мнения, ако има такива, се изготвят и обявяват най-късно в 14-дневен срок от заседанието, в което е приключило разглеждането на преписката.

Чл. 176. (1) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по отговорността за разноските при условията и по реда на **чл. 143 от Административнопроцесуалния кодекс**.

(2) В срока за обжалване на съответния акт КЗК, по искане на страните, може да допълни или да измени акта в частта му за разноските.

(3) Комисията за защита на конкуренцията съобщава на насрещната страна за искането по ал. 2 с указание за представяне на отговор в тридневен срок.

(4) Определението по искането по ал. 2 се постановява в закрито заседание и се връчва на страните. Определението може да се обжалва по реда на **чл. 177, ал. 2**, съответно **чл. 178, ал. 1**.

Чл. 177. (1) Комисията за защита на конкуренцията с определение прекратява производството:

1. когато жалбата е недопустима;
2. когато жалбоподателят - физическо лице, е починал или юридическото лице е прекратено без правопреемник;
3. при оттегляне на жалбата.

(2) Определението по ал. 1 подлежи на обжалване съгласно **чл. 167** пред тричленен състав на Върховния административен съд в 5-дневен срок от съобщаването му на страните. Обжалването спира изпълнението на определението по ал. 1. Съдът се произнася в 14-дневен срок от образуване на производството в закрито заседание с определение, което е окончателно.

Раздел V.

Обжалване на решения на Комисията за защита на конкуренцията пред Върховния

административен съд

Чл. 178. (1) Решението на КЗК подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

(2) Върховният административен съд се произнася в едномесечен срок от получаването на жалбата и решението му е окончателно.

(3) За неуредени въпроси относно производството по обжалване пред Върховния административен съд се прилагат условията и редът на [глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс](#).

Раздел V "а".

Държавни такси и разноски (Нов - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.)

Чл. 178а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) За производствата по тази глава пред Комисията за защита на конкуренцията и пред Върховния административен съд се дължат държавни такси и разноски, определени с тарифа, одобрена от Министерския съвет. Държавните такси за касационно обжалване пред Върховния административен съд се определят в размера на таксите, дължими за производството по жалби пред Комисията за защита на конкуренцията. Държавни такси за отмяна на влезли в сила съдебни актове и за частни жалби пред Върховния административен съд се определят по реда на [Административнопроцесуалния кодекс](#).

Раздел VI.

Иск за обявяване недействителност на концесионен договор

Чл. 179. (1) Недействителен е концесионен договор, който е сключен:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) без публикуване на обявление за концесия, а в приложимите случаи - на обявление за предварителна информация в "[Официален вестник](#)" на Европейския съюз - при концесия над европейския праг;
2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) без публикуване на национално обявление в "Държавен вестник" - при концесия под европейския праг;
3. в противоречие с публикувано в "[Официален вестник](#)" на Европейския съюз, съответно в "[Държавен вестник](#)" обявление за откриване на процедурата;
4. без да е проведена процедура за определяне на концесионер;
5. когато въпреки наложено спиране на процедурата за определяне на концесионер са извършени действия по процедурата;
6. преди да започне да тече срокът за сключване на договора.

(2) Концесионният договор е недействителен и когато:

1. концесията не е включена в съответния план за действие;
2. процедурата за определяне на концесионер е открита без одобрение от съответния орган;
3. конкретният срок е по-дълъг от максималния срок, посочен в обявлението за

откриване на процедурата;

4. съдържа клауза за преразглеждане, която включва възможност за удължаване на срока на концесията над прогнозния общ срок на всички допустими удължавания, посочен в обявлението за откриване на процедурата;

5. при провеждане на процедурата за определяне на концесионер е възникнало основание за нейното прекратяване по **чл. 117, ал. 2**, изречение второ;

6. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) съдържанието на договора не съответства на минималното съдържание, определено в **чл. 122, ал. 2**.

(3) Не може да се предявява иск за обявяване недействителността на концесионен договор, който е сключен въз основа на влязло в сила определение за допускане на предварително изпълнение.

(4) Иск за обявяване недействителността на концесионен договор може да предяви всяко заинтересовано лице.

(5) Искът по ал. 4 се предявява по реда на **Гражданския процесуален кодекс** в двумесечен срок от публикуването в **Националния концесионен регистър** на обявлението за възложена концесия.

(6) Когато обявление за възложена концесия не е публикувано, искът се предявява в двумесечен срок от узнаването, но не по-късно от една година от сключването на концесионния договор.

Чл. 180. (1) Всеки икономически оператор, който има или е имал интерес от провеждане на нова процедура за определяне на концесионер, може да предяви иск за обявяване недействителност на допълнително споразумение за изменение на концесионен договор на основание **чл. 137, ал. 6** или **чл. 138, ал. 4** по реда на **Гражданския процесуален кодекс**.

(2) Искът по ал. 1 се предявява в двумесечен срок от публикуване на обявлението за изменение на възложена концесия в **Националния концесионен регистър**. Когато не е публикувано обявление, искът се предявява в двумесечен срок от узнаването, но не по-късно от една година от сключване на допълнителното споразумение.

Раздел VII.

Иск за обезщетение

Чл. 181. Всяко лице, което е обжалвало решение, действие или бездействие по реда на този закон, може да предяви иск за обезщетение за вреди, причинени му в резултат на незаконосъобразно решение, действие или бездействие, при условията и по реда на **чл. 203, ал. 1, чл. 204, ал. 1, 3 и 4** и **чл. 205 от Административнопроцесуалния кодекс**.

Чл. 182. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Всяко заинтересовано лице, което е претърпяло вреди от решение, действие или бездействие на концедент или на оправомощен възлагач орган, възложител или длъжностно лице при провеждане на процедурата за определяне на концесионер, може да предяви иск по **Закона за отговорността на държавата и общините за вреди**.

Раздел VIII.

Санкции

Чл. 183. (1) Когато концесионен договор е сключен след допуснато предварително изпълнение и е установена незаконосъобразност на решението за определяне на концесионер или е обявена нищожност на обжалваното решение, КЗК с решението по **чл. 175, ал. 2**, съответно Върховният административен съд с решението по **чл. 178, ал. 2** налага на концедента санкция в размер 5 на сто от стойността на концесията.

(2) Санкция в размер едно на сто от стойността на концесията се налага на концедент в случаите по **чл. 175, ал. 3**.

Чл. 184. Санкциите по този раздел се налагат и заплащат от бюджета на концедента, който е организиран процедурата за определяне на концесионер, включително когато установеното нарушение е извършено от назначената от него комисия.

Глава седма.

ОТСТРАНЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ В ПРОЦЕДУРАТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КОНЦЕСИОНЕР ЗА КОНЦЕСИЯ НАД ЕВРОПЕЙСКИЯ ПРАГ, УСТАНОВЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 17 ОТ 2021 Г.)

Чл. 185. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато преди сключване на концесионен договор за концесия над европейския праг Европейската комисия уведоми Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз, че е извършено сериозно нарушение на правото на Европейския съюз в областта на концесиите, Постоянното представителство препраща уведомлението в деня на получаването му или най-късно на следващия работен ден до специализираната дирекция от АМС, както и до Министерството на външните работи и до Министерството на финансите.

(2) В деня на получаване на уведомлението директорът на специализираната дирекция от АМС изпраща копие от него на съответния концедент.

(3) Когато за посоченото от Европейската комисия нарушение има подадена жалба, концедентът уведомява за това специализираната дирекция от АМС в тридневен срок от получаване на уведомлението по ал. 2 и предоставя информация за хода на производството по обжалване.

(4) Извън случаите по ал. 3 концедентът извършва проверка относно наличието на причините, поради които Европейската комисия смята, че е било извършено сериозно нарушение.

(5) В резултат на проверката по ал. 4 концедентът в 14-дневен срок от получаването на уведомлението по ал. 2:

1. отстранява нарушението, или
2. прекратява процедурата с решение по **чл. 117, ал. 1, т. 4**, или
3. с решение спира процедурата за определяне на концесионер, когато приеме за неоснователни твърденията на Европейската комисия и в деня на издаване на решението сезира КЗК с искане за установяване отсъствието на незаконосъобразност.

(6) В тридневен срок от извършване на съответното действие по ал. 5 концедентът

уведомява за това специализираната дирекция от АМС и прилага съответните доказателства.

Чл. 186. (1) Когато нарушението произтича от прилагането на нормативен акт, който не е в съответствие с правото на Европейския съюз, концедентът продължава процедурата и сезира компетентния държавен орган в тридневен срок от получаване на уведомлението по **чл. 185, ал. 2**.

(2) Органът по ал. 1 в 14-дневен срок от сезирането му уведомява концедента и специализираната дирекция от АМС за мерките за привеждане на нормативния акт в съответствие с правото на Европейския съюз.

Чл. 187. (1) В случаите по **чл. 185, ал. 5, т. 3** КЗК в тридневен срок от сезирането ѝ образува производство и уведомява концедента и специализираната дирекция от АМС за това.

(2) За производството по ал. 1 се прилага съответно редът на **глава шеста**, като в него служебно се конституират като страни заинтересованите кандидати или участници.

(3) Комисията за защита на конкуренцията приема решение, с което установява отсъствието на незаконосъобразност, а когато е налице незаконосъобразност - съответното решение по **чл. 175, ал. 1, т. 2 - 4**.

(4) Спирането на процедурата, извършено с решение на концедента по **чл. 185, ал. 5, т. 3**, има действие до окончателното решаване на спора с влязло в сила решение на КЗК.

(5) Комисията за защита на конкуренцията и Върховният административен съд уведомяват концедента за всяко решение и определение в производството по ал. 1 в тридневен срок от приемането, съответно от постановяването му.

Чл. 188. (1) В деня, следващ получаването на информацията по **чл. 185, ал. 3** или на доказателствата по **чл. 185, ал. 6**, но не по-късно от 21 дни от получаване на уведомлението по **чл. 185, ал. 1**, специализираната дирекция от АМС изпраща на Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз с копие до Министерството на външните работи и до Министерството на финансите отговор до Европейската комисия относно твърдяното от нея нарушение, който съдържа най-малко:

1. потвърждение, че нарушението е отстранено, или
2. информация за акта, с който процедурата е спряна или прекратена, и/или за образувано производство пред КЗК, а когато нарушението произтича от нормативен акт - и информация относно мерките за привеждане на нормативния акт в съответствие с правото на Европейския съюз.

(2) Към отговора по ал. 1 се прилагат съответните доказателства.

Чл. 189. Комисията за защита на конкуренцията и Върховният административен съд изпращат решенията и определенията по производствата по тази глава на специализираната дирекция от АМС в 7-дневен срок от обявяването им.

Чл. 190. Уведомленията по тази глава, както и приложените към тях информация и документи се изпращат по електронен път с електронен подпис или по факс.

Глава осма.

НАЦИОНАЛЕН КОНЦЕСИОНЕН РЕГИСТЪР

Чл. 191. (1) Министерският съвет чрез специализираната дирекция от АМС

поддържа Национален концесионен регистър, в който се вписват данни за концесиите.

(2) (В сила от 31.01.2021 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 30.01.2019 г.) Националният концесионен регистър се поддържа като централизирана електронна информационна система, която съдържа база данни:

1. за процедурите за определяне на концесионер, проведени по реда на този закон;
2. за всички концесии, независимо от реда на тяхното възлагане или предоставяне;
3. с информационен раздел, който включва Националната стратегия за развитие на концесиите, плановете за действие за държавните и за общинските концесии, приложимите нормативни актове за концесиите, насоките, указанията и други документи и информация, свързани с мониторинга, управлението и контрола на концесиите;
4. с друга информация, свързана с концесии, определена с решение на Министерския съвет.

(3) (В сила от 31.01.2021 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 30.01.2019 г.) Базата данни е в електронна форма и се формира по електронен път чрез обмен на електронни документи и на електронен образ на други документи.

(4) (В сила от 31.01.2021 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 30.01.2019 г.) Електронната база данни се създава и поддържа по начин, който:

1. гарантира защита на данните срещу заличаване и неправомерно изменение;
2. осигурява достъп до електронната информационна система за вписване на данни от оправомощени лица;
3. осигурява информация за точното определяне на датата и часа на вписване на данните.

(5) (В сила от 31.01.2021 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 30.01.2019 г.) Националният концесионен регистър може да осигурява възможност за подбор (селектиране) на информация и за получаване на аналитични справки за подпомагане на стратегическото развитие, планирането, мониторинга, управлението и контрола в областта на концесиите.

(6) Националният концесионен регистър е публичен и до него се осигурява достъп чрез интернет.

Чл. 192. (В сила от 31.01.2021 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 30.01.2019 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Националният концесионен регистър съдържа отделни партии с уникален идентификатор по видове концесии (държавни, общински и съвместни) за всяка процедура за определяне на концесионер по този закон и за всяка възложена или предоставена концесия, разпределени по концеденти.

(2) Партидата на всяка процедура за определяне на концесионер по този закон съдържа най-малко:

1. идентификатор на партидата и дата на откриването ѝ;
2. вид на концесията;
3. наименование на концесията;
4. вид на процедурата за определяне на концесионер;
5. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) решение за откриване на процедурата за определяне на концесионер и обявление за откриване на процедурата във вида, в който е изпратено за публикуване в "[Официален вестник](#)" на Европейския съюз, съответно в "[Държавен](#)

ВЕСТНИК", обосновката на концесията, а за концесиите над европейския праг - и становището на специализираната дирекция от АМС по **чл. 41, т. 5, буква "а"**, заедно със справка за отразяване на препоръките, когато има такива;

6. решения и обявления за поправка, когато има такива;

7. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) документация за концесията, в която е заличена защитената със закон информация и чувствителната информация, а когато е приложимо - и изменената документация;

8. разяснения и допълнителна информация, предоставени от комисията при провеждането на процедурата за определяне на концесионер;

9. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) решение на концедента за определяне на концесионер, съответно решение на концедента за прекратяване на процедурата, и обявление за провеждане на повторна процедура - когато е приложимо;

10. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) подадени жалби при провеждане на процедурата за определяне на концесионер, както и определенията и решенията по тях;

11. писмен отчет за процедурата по образец, който съдържа най-малко следната информация:

а) данни за концедента;

б) данни по т. 2 - 4;

в) наименование на концесията;

г) брой кандидати или участници, подали заявление;

д) брой отстранени кандидати или участници;

е) брой участници с класирани оферти, както и наименование и националност на тези участници;

ж) наименование и националност на участника, определен за концесионер;

з) прогнозна стойност на концесията и стойност на концесията, определена в процедурата;

и) максимален срок на концесията и срок на концесията, определен в процедурата;

к) дата на приключване, съответно прекратяване на процедурата;

л) (доп. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) основание за прекратяване на процедурата, когато е приложимо.

(3) Партидата на всяка концесия съдържа най-малко:

1. идентификатор на партидата и дата на откриването;

2. вид на концесията;

3. наименование на концесията;

4. обявление за възложена концесия, когато се изисква публикуването на такова;

5. електронен образ на оригинала на концесионния договор, в който е заличена защитената със закон информация, чувствителната информация и информацията, определена като поверителна;

6. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) обявления за изменение на концесионния договор, когато се изисква публикуването и има такива;

7. електронен образ на всяко допълнително споразумение към концесионния договор - когато има сключено такова;

8. информация за изпълнение на концесионния договор по образец;

9. информация за договорите за подизпълнение по образец;

10. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) протокол по **чл. 153, ал. 2 или 3** и/или акт за прекратяване на концесионния договор, когато има такъв;

11. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) за концесиите над европейския праг, възложени по този закон - становището на специализираната дирекция от АМС по **чл. 41, т. 5, буква "в"**, заедно със справка за отразяване на препоръките, когато има такива.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Министерският съвет одобрява с решение съдържанието на партидите по ал. 2 и 3, включително образци на писмения отчет по ал. 2, т. 11 и на информацията по ал. 3, т. 8 и 9, както и номенклатура на аналитичните справки по **чл. 191, ал. 5**. С решението по **чл. 191, ал. 2, т. 4** Министерският съвет може да определи изискванията относно включването на информацията, както и образец за нейното предоставяне в [Националния концесионен регистър](#).

(5) По партидата на всяка концесия се включват и всички промени относно вписаните данни.

(6) За концесиите, възложени по реда на този закон, се осигурява връзка между партидата на процедурата и партидата на концесията.

(7) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Партида за процедура за определяне на концесионер се приключва с публикуването на решение на концедента за определяне на концесионер, съответно решение на концедента за прекратяване на процедурата, освен когато решението за прекратяване на процедурата включва решение за провеждане на повторна процедура.

(8) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Партида за концесия се приключва с публикуването на документите по ал. 3, т. 10.

Чл. 193. (В сила от 31.01.2021 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 30.01.2019 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Откриването и приключването на партида, вписването на данни и публикуването на документи в [Националния концесионен регистър](#) се извършват от определено от концедента едно или повече длъжностни лица.

(2) Достъпът на лицата по ал. 1 до [Националния концесионен регистър](#) се осъществява с уникален идентификатор, който се предоставя от специализираната дирекция от АМС по искане на концедента.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Лицата по ал. 1 вписват данните в [Националния концесионен регистър](#) чрез електронни формуляри, които се поддържат в регистъра.

(4) Лицата по ал. 1 вписват данните и публикуват документите в [Националния концесионен регистър](#) в сроковете, определени с този закон, а за вписванията, за които не е определен изричен срок - в 30-дневен срок от извършване на действието или от съставяне на документ, подлежащ на вписване, съответно публикуване.

(5) Поддържането на [Националния концесионен регистър](#) се извършва от длъжностни лица в специализираната дирекция от АМС, определени със заповед на министър-председателя или на определено от него длъжностно лице.

Чл. 194. За неуредените въпроси относно вписването на данни и публикуването на документи в [Националния концесионен регистър](#), както и за неговото поддържане, се прилага [Законът за електронното управление](#).

Глава девета.

АДМИНИСТРАТИВНОКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 195. (1) Концедент, който наруши принцип по **чл. 4, ал. 1** при възлагането на концесия, включително когато не е осигурил публикуване на съответното обявление за откриване на процедурата, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на концесията, с включен ДДС, но не повече от 50 000 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на концедент, който сключи договор, имащ характеристиките на концесионен договор, без провеждане на процедура по този закон, освен в случаите по **приложение № 4**. Наказание не се налага, когато договорът е сключен след провеждане на процедура по реда на **Закона за обществените поръчки**.

(3) Концедент, който сключи допълнително споразумение към концесионен договор, без да е налице основание за изменение по **чл. 137 - 139**, се наказва с глоба от 10 000 до 15 000 лв.

Чл. 196. (1) Концедент, който определи прогнозната стойност на концесия в нарушение на изискванията на **чл. 28**, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е съчетано с възлагане на концесия при по-облекчен ред от предвидения в този закон, концедентът се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения концесионен договор, с включен ДДС, а когато няма писмен договор - глобата е в размер 2 на сто от извършения разход или от поетото задължение за извършване на разход, но във всички случаи не повече от 20 000 лв.

Чл. 197. Член на комисия, който не подаде искане за освобождаване от комисията в случая по **чл. 80, ал. 6, т. 2**, се наказва с глоба от 1000 до 2500 лв., освен ако деянието съставлява престъпление.

Чл. 198. (1) Длъжностно лице, което не изпълни задължение за откриване на партида, за вписване на данни или за публикуване на документ в **Националния концесионен регистър** в установения срок, се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв.

(2) Длъжностно лице, което публикува неверни данни в **Националния концесионен регистър**, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв., освен ако деянието съставлява престъпление.

Чл. 199. Лице, което представлява публичен съдружник в публично-частно дружество - изпълнител на концесионен договор, и което не упражни блокиращата квота по **чл. 22, ал. 4**, се наказва с глоба от 15 000 до 20 000 лв., освен ако деянието съставлява престъпление.

Чл. 200. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г.) Концедент, който не представи доклада на Агенцията за публичните предприятия и контрол по **чл. 42, ал. 3** пред Координационния съвет или го представи без план-график за изпълнение на препоръките, се наказва с глоба от 5000 лв.

Чл. 200а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В случаите по **чл. 17, ал. 7**, изречение второ наказанията по **чл. 195, 196 и 200** се налагат на оправомощеното длъжностно лице, съответно на оправомощения възлагач орган или възложител.

Чл. 201. (1) Актовете за установяване на нарушения по този закон, констатирани от органи на Сметната палата, се съставят от оправомощени одитори в 6-месечен срок от

деня, в който нарушителят е открит, но не по-късно от три години от извършване на нарушението.

(2) Наказателните постановления се издават от председателя на Сметната палата или от оправомощени от него длъжностни лица.

Чл. 202. (1) Актовете за установяване на нарушения по този закон се съставят от длъжностни лица на Агенцията за държавна финансова инспекция в 6-месечен срок от деня, в който нарушителят е открит от органи на агенцията при извършване на финансова инспекция или проверка, но не по-късно от три години от извършване на нарушението.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на финансите или от оправомощени от него длъжностни лица.

Чл. 203. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на **Закона за административните нарушения и наказания**.

Чл. 204. (1) На лице, което не изпълни влезли в сила решения и/или определения на КЗК, се налага глоба, съответно имуществена санкция в размер от 1000 до 50 000 лв.

(2) Комисията за защита на конкуренцията установява извършеното нарушение и налага наказанията по ал. 1 с решение, което подлежи на обжалване пред Върховния административен съд по реда на **глава десета от Административнопроцесуалния кодекс**.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Доминиращо влияние" е влияние, упражнявано от възлагащ орган спрямо публично предприятие или от възложител спрямо свързано предприятие, или от съвместно предприятие на възложители, създадено с цел да извършва само секторни дейности, спрямо свързано предприятие с един от тези възложители, при което упражняващият го:

а) притежава мажоритарния дял от записания капитал на предприятието;

б) контролира мнозинството от гласовете, свързани с акциите/дяловете, емитирани от предприятието, и

в) може да назначи повече от половината от членовете на административния, управителния или надзорния орган на предприятието.

2. (предишна т. 1 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Електронен подпис" е усъвършенстван или квалифициран електронен подпис по смисъла на **чл. 13, ал. 2 и 3 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги**.

3. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Електронна фактура" е фактура, която е издадена, предоставена и получена в структуриран електронен формат, който позволява автоматичното ѝ електронно обработване.

4. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Електронни средства" са устройства (електронно оборудване) за електронна обработка, включително цифрово компресиране, съхраняване и пренос на данни чрез кабел, радиовълни, оптически или други електромагнитни средства.

5. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Заинтересован кандидат" е кандидат,

който е отстранен от участие в процедурата за определяне на концесионер при извършване на действията по допускане и/или подбор, но не е уведомен за отстраняването или производството по обжалване на решението, с което е отстранен, не е приключило.

6. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Заинтересован участник" е участник, който е класиран, но не е определен за концесионер, както и участник, който е отстранен от участие в процедурата за определяне на концесионер, но решението, с което е отстранен, не е влязло в сила.

7. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Заинтересовано лице" е лице, което има или е имало интерес от сключването на концесионен договор и на което е нанесена или може да бъде нанесена вреда от твърдяното нарушение.

8. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Законодателство на държавата, в която кандидатът или участникът е установен" е за:

а) физическите лица - отечественото им право по смисъла на **чл. 48 от Кодекса на международното частно право**;

б) юридическите лица - правото на държавата, определено съгласно **чл. 56 от Кодекса на международното частно право**;

в) група от икономически оператори - правото на държавата на участника, който представлява групата, или водещия партньор.

9. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Исключително право" е право, предоставено от компетентен орган със съвместим с разпоредбите на **Договора за Европейския съюз** и с **Договора за функционирането на Европейския съюз** закон, подзаконов нормативен акт или влязъл в сила административен акт, в резултат на което упражняването на дадена секторна дейност е ограничено до един икономически оператор и с което съществено се засяга възможността на други икономически оператори да извършват такава дейност.

10. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Иновация" е прилагането на нов или значително подобрен продукт, услуга или процес, включително, но не само, производствени или строителни процеси, на нов маркетингов метод или на нов метод на организация на стопанските дейности, работното място или външните отношения.

11. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесия в областите отбрана и сигурност е концесия, която се възлага за:

а) доставка на военно оборудване, включително на части, компоненти и/или монтажни елементи за такова оборудване;

б) доставка на чувствително оборудване, включително на части, компоненти и/или монтажни елементи за такова оборудване;

в) строителство и услуги, пряко свързани с оборудване по букви "а" и "б", за всеки и всички елементи от жизнения цикъл на оборудването, който включва възможните последващи стадии, като научноизследователски и развоен, промишлена разработка, производство, поправка, модернизация, изменение, поддръжка, логистика, обучение, изпитване, извеждане от употреба и обезвреждане;

г) строителство и услуги за специфични военни цели или за чувствително строителство или за чувствителни услуги.

"Военно оборудване" означава оборудване, специално проектирано или адаптирано за военни цели и предназначено за използване като оръжие, боеприпаси или материал с военно предназначение.

"Чувствително оборудване", "чувствително строителство" и "чувствителни услуги" са съответно оборудване, строителство и услуги за целите на сигурността, които включват, изискват и/или съдържат класифицирана информация.

"Класифицирана информация" е всяка информация или материал, независимо от формата, естеството или начина на предаване, за които е определено ниво на класификация или защита за сигурност и които в интерес на националната сигурност и съгласно законовите, подзаконовите и административните разпоредби в сила в съответната държава членка изискват защита срещу злоупотреба, унищожаване, отстраняване, разкриване, загуба или узнаване от неоправомощени лица или какъвто и да е друг вид увреждане.

12. (изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., предишна т. 8 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Конфликт на интереси" е наличието на частен интерес от възлагането на концесията по смисъла на **Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество** за концедента, служители на концедента или други лица, които участват в организирането и провеждането на процедурата за определяне на концесионер или могат да повлияят на резултата от нея.

13. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Местни органи" са всички органи на административните единици, попадащи в класификацията NUTS 3, и по-малките административни единици съгласно **Регламент (ЕО) № 1059/2003** на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), наричан по-нататък "**Регламент (ЕО) № 1059/2003**".

14. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Общ терминологичен речник" е йерархично структурирана номенклатура за класификация, разделена на раздели, групи, класове, категории и подкатегории, приет с **Регламент (ЕО) № 2195/2002** на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV).

15. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Поверителна" е информацията, определена като търговска или техническа тайна в офертите на икономическите оператори или в концесионните договори.

16. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Пощенска услуга" е услуга по приемане, пренасяне и доставяне на пощенски пратки и куриерска услуга по смисъла на **Закона за пощенските услуги**.

17. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Програмен период" е периодът, съвпадащ със съответната многогодишна финансова рамка на Европейския съюз.

18. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Професионална компетентност" е наличието на знания, получени чрез образование или допълнителна квалификация, и/или на умения, усвоени в процеса на упражняване на определена длъжност или позиция в изпълнение на трудови, служебни или граждански правоотношения.

19. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Публични средства" е понятието, определено в **Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор**.

20. (предишна т. 15, изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Публично предприятие" е всяко предприятие, върху което възлагащите органи могат да упражняват пряко или непряко доминиращо влияние поради собствеността или финансовото си участие в него, или поради правилата, които го уреждат.

21. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Публичноправна организация" е юридическо лице, което отговаря на следните условия:

а) създадено е с конкретната цел да задоволява нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;

б) финансира се с повече от 50 на сто от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от страна на такива органи или организации, или има административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от такива органи или организации.

Нуждите от общ интерес имат промишлен или търговски характер, когато юридическото лице действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите от извършване на дейността си.

22. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Регионални органи" са всички органи на административните единици, изброени в неизчерпателен списък в класификациите NUTS 1 и 2 по **Регламент (ЕО) № 1059/2003**.

23. (предишна т. 16 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Свързани лица" са:

а) роднини по права линия без ограничение;

б) роднини по съребрена линия - до четвърта степен включително;

в) роднини по сватовство - до втора степен включително;

г) съпрузи или лица, които се намират във фактическо съпружеско съжителство;

д) съдружници;

е) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

ж) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете или акциите, издадени с право на глас в дружеството;

з) дружество, чийто капитал е 100 на сто държавна или общинска собственост, и лице, което упражнява правата на държавата, съответно на общината, в това дружество.

24. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Свързано предприятие" е предприятие, чиито годишни отчети са консолидирани с тези на възложителя в съответствие със **Закона за счетоводството**, или всяко предприятие, което:

а) може да е пряко или непряко под доминиращото влияние от страна на възложителя, или

б) може да упражнява доминиращо влияние върху възложителя, или

в) заедно с възложителя попада под доминиращото влияние на друго предприятие поради собственост, финансово участие или правилата, които се прилагат към него.

25. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Синтаксис" е машинно четим език или диалект, който се използва за представяне на елементите на данните, съдържащи се в електронната фактура.

26. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Специално право" е право, предоставено от

компетентен орган със съвместим с разпоредбите на [Договора за Европейския съюз](#) и с [Договора за функционирането на Европейския съюз](#) закон, подзаконов нормативен акт или влязъл в сила административен акт, в резултат на което упражняването на дадена секторна дейност е ограничено до двама или повече икономически оператори и с което съществено се засяга възможността на други икономически оператори да извършват такава дейност.

27. (предишна т. 17 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Сходна процедура съгласно законодателството на държавата, в която е установен" е процедура, сходна на несъстоятелност или ликвидация по смисъла на [Търговския закон](#), при която активите на икономическия оператор се управляват от ликвидатор, от синдик или от съда, когато има споразумение с кредиторите и стопанската му дейност е прекратена, или друго съгласно националното законодателство на икономическия оператор.

28. (предишна т. 18 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Тежко професионално нарушение" е нарушение от икономически оператор на приложимите законови или подзаконови разпоредби или етични стандарти на професията, към която принадлежи, както и на правата върху интелектуалната собственост.

29. (предишна т. 19 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "Юридическа конструкция" е цялостният правен модел на уреждане на отношенията между концедент и концесионер, между тях и финансираща институция, начин на финансиране и предоставяне на обезпечения, отношения с потребителите, отговорност към други лица при изпълнение на строителството и/или услугите, отлагателни или прекратителни условия, придобиване и прехвърляне на собственост или връщане на обекта на концесията, както и всички други правни въпроси, които имат значение за възлагането на концесията. В юридическата конструкция се включват и отношенията между съдружниците в публично-частно дружество, отношенията концедент - концесионер в случаите, когато участва група от икономически оператори или е предвидено създаване на проектно дружество.

30. (предишна т. 20 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) "NUTS" е номенклатурата на териториалните единици за статистически цели съгласно [Регламент \(ЕО\) № 1059/2003](#) на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS).

§ 2. С този закон се въвеждат изискванията на:

1. [Директива 2014/23/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия.

2. [Директива на Съвета от 21 декември 1989 г.](#) относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство ([89/665/ЕИО](#)) относно изискванията, свързани с концесии за строителство и концесии за услуги.

3. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) [Директива 2014/55/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно електронното фактуриране при обществените поръчки (ОВ, L 133/1 от 6 май 2014 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. Този закон отменя:

1. **Закона за концесиите** (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г., бр. 47, 99 и 103 от 2009 г., бр. 52 и 54 от 2010 г., бр. 50 и 73 от 2011 г., бр. 45 и 102 от 2012 г., бр. 15, 24 и 66 от 2013 г., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 и бр. 13 и 43 от 2016 г.);

2. **Закона за публично-частното партньорство** (обн., ДВ, бр. 45 от 2012 г.; изм., бр. 87 и 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 13 от 2016 г. и бр. 85 от 2017 г.).

§ 4. (1) Когато до влизането в сила на този закон има прието решение за откриване на процедура за предоставяне на концесия по **чл. 39 от отменения Закон за концесиите**, процедурата се довършва по досегашния ред.

(2) Когато до влизането в сила на този закон е подадена жалба пред КЗК, съответно пред Върховния административен съд, производството по жалбата се образува и довършва по досегашния ред.

§ 5. (1) Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори запазват действието си и се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.) Разпоредбите на този закон относно изменението, включително и на срока, и прекратяването на концесионни договори се прилагат за договорите по ал. 1, като вместо одобрение Министерският съвет, съответно общинският съвет, приема в качеството си на концедент съответното решение по **чл. 141, ал. 2, чл. 143, ал. 2 и 3 и чл. 148, ал. 1**. При изменение на договор по ал. 1 се публикува обявление за изменение на възложена концесия в съответствие с **чл. 141, ал. 3**.

(3) Последниците от прекратяването на договорите по ал. 1 се уреждат по реда на приложимия закон към датата на сключване на договора.

(4) Разпоредбите на този закон се прилагат и за подизпълнителите по договорите по ал. 1.

§ 6. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет:

1. приема наредбите по **чл. 35 и 44**;

2. привежда **Устройствения правилник на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол** в съответствие с този закон;

3. (отм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 26.03.2019 г.)

§ 7. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет одобрява Националната стратегия за развитие на концесиите.

§ 8. В срок до три месеца от одобряването на Националната стратегия за развитие на концесиите Министерският съвет и общинските съвети одобряват план за действие за държавните концесии, съответно план за действие на общинските концесии.

§ 9. В **Закона за водите** (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 17, 58, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 15, 51, 52 и 95 от 2016 г. и бр. 12 и 58 от 2017 г.) се правят следните

изменения и допълнения:

1. В **чл. 17а, ал. 1** думите "по реда на Закона за концесиите" се заличават.

2. В **чл. 20**:

а) в ал. 1 текстът преди т. 1 се изменя така: "С документацията за концесия за добив на минерална вода, както и за водностопански системи и водностопански съоръжения - публична общинска собственост, се определят:";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) С концесионния договор се определят конкретните задължения на концесионера за осигуряване на общото използване на водите и водните обекти и на съществуващите права на използване на водите във водохранилището." ;

в) в ал. 5 думата "предоставя" се заменя с "възлага".

3. В **чл. 21 ал. 4 и 5** се отменят.

4. В **чл. 47**:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Концесия за добив на минерална вода - изключителна държавна собственост и публична общинска собственост, се предоставя след извършване на подготвителни действия и провеждане на процедура. Редът за подготовката и провеждането на процедурата за предоставяне на концесията, както и за изпълнението, изменението и прекратяването на концесионните договори за минерална вода се определят с наредба на Министерския съвет. За неуредените въпроси, свързани със стратегическото развитие и планиране на концесиите за добив на минерална вода, мониторинга, управлението и контрола, финансирането на дейността и Националния концесионен регистър, се прилага Законът за концесиите.";

б) в ал. 2 т. 4 се отменя;

в) в ал. 4 думата "плащане" се заменя с "възнаграждение", числото "30" се заменя с "50" и думите "се учредява концесионното право, при условията и по реда на чл. 81 от Закона за концесиите" се заменят с "е разположен обектът на концесията";

г) алинея 5 се изменя така:

"(5) Обект на концесията по ал. 1 е минералната вода от находище на минерална вода, разкрита с конкретно водоземно съоръжение, заедно с водоземното съоръжение и вътрешния пояс на санитарно-охранителната му зона.";

д) в ал. 6, т. 1 думата "плащане" се заменя с "възнаграждение";

е) създава се нова ал. 8:

"(8) От участие в процедурата по ал. 1 се отстранява участник:

1. за когото е налице определено със Закона за концесиите основание за изключване;

2. който не отговаря на определените с решението за откриване на процедурата изисквания към професионалните или техническите възможности, или към финансовото и икономическото състояние на участниците.";

ж) в ал. 9 думите "на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на държавна концесия, съответно в решението на общинския съвет - за общинска концесия" се заменят със "за откриване на процедурата";

з) алинея 10 се изменя така:

"(10) Годишното концесионно възнаграждение е дължимо на база реално ползваното количество минерална вода, но не по-малко от 80 на сто от предоставения ресурс.";

и) създава се ал. 12:

"(12) Концесия за добив на минерална вода се предоставя за срок до 35 години."

5. **Член 47а** се изменя така:

"Чл. 47а. (1) Концесия за строителство, концесия за услуги или концесия за ползване на водностопански системи и съоръжения, включително за хидротехнически, хидроенергийни, хидромелиоративни, водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения, се възлага при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) Водностопанските системи с комплексно предназначение, при управлението на които компетентните публични органи са различни, се възлагат като съвместни концесии.

(3) Проектът на решение за откриване на процедурата за определяне на концесионер и обосновката на концесията за водностопански системи и съоръжения се съгласуват с министъра на околната среда и водите по отношение на съответствието с влезлите в сила планове за управление на речните басейни и плановете за управление на риска от наводнения."

6. **Членове 47б** и **47в** се отменят.

7. В **глава шеста** наименованието "Раздел I Особено право на водовземане и на ползване на водностопански системи и съоръжения" се заличава.

8. **Членове 93, 94, 95, 96** и **97** се отменят.

9. **Член 99** се отменя.

10. Създава се нов **чл. 102**:

"Чл. 102. (1) Процедурата за предоставяне на концесия за добив на минерална вода се открива с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите, съответно с решение на общинския съвет по предложение на кмета на общината.

(2) С решението по ал. 1 се определят:

1. предметът и обектът на концесията;
2. максималният срок на концесията;
3. началната дата на концесията;
4. условията за осъществяване на концесията;
5. основните права и задължения по концесионния договор;
6. условията и/или забраните за отдаване на обекта на концесията под наем и за предоставяне на дейности по поддържането му на подизпълнители;
7. видът и размерът на гаранциите за изпълнение на задълженията по концесионния договор и/или други обезпечения;
8. условията за плащане и размерът на концесионното възнаграждение, включително:
 - а) размерът на еднократното концесионно възнаграждение, дължимо към датата на влизане в сила на концесионния договор;
 - б) механизмът за ежегодно актуализиране на концесионното възнаграждение;
 - в) редът за плащане на концесионното възнаграждение;
 - г) максималният гратисен период, през който концесионерът се освобождава от

задължение да заплаща годишно концесионното възнаграждение - когато такъв се предвижда;

9. условията и графикът за поетапно усвояване на предоставения ресурс;

10. изискванията, свързани с националната сигурност и отбраната на страната;

11. условията за опазването на околната среда, на човешкото здраве и на защитените територии, зони и обекти;

12. задължението на концесионера да застрахова за срока на концесията за своя сметка и в полза на концедента на обекта на концесията;

13. задълженията на концесионера за изграждане и поддържане със свои средства на инфраструктура и съоръжения за обществено ползване на свободните ресурси минерална вода, невключени в концесионния договор;

14. обстоятелствата от фактически или правен характер, настъпването или изменението на които може да доведе до нарушаване на определеното с договора равновесие между ползи и рискове за концесионера и концедента, както и последиците от нарушаване на равновесието;

15. други изисквания, свързани с характера на концесията.

(3) Процедурата приключва с решение за определяне на концесионер, прието от Министерския съвет, съответно от общинския съвет.

(4) Решенията по ал. 1 и 3 се обнародват в "Държавен вестник" и подлежат на обжалване в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) В едномесечен срок от влизането в сила на решението по ал. 3 министърът на околната среда и водите, съответно кметът на общината сключва концесионен договор с участника в процедурата, определен за концесионер.

(6) За неуредените въпроси по сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на концесионния договор за добив на минерална вода се прилагат съответно разпоредбите на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите.

(7) Споровете относно сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на концесионен договор за добив на минерална вода се решават по реда на Гражданския процесуален кодекс."

11. В глава шеста раздел II с **чл. 102а - 102е** се отменя.

12. В **чл. 194, ал. 1, т. 4** думата "плащане" се заменя с "възнаграждение".

13. **Член 195** се изменя така:

"Чл. 195. За добива на минерална вода концесионерът плаща на концедента концесионно възнаграждение."

14. В **чл. 198в, ал. 4**:

а) в т. 1 думите "избира В и К оператор" се заменят с "изпраща представители в комисията, която провежда процедурата за определяне на концесионер";

б) в т. 6 думите "концесионното плащане, ако такова е определено, или от" се заличават.

15. В **чл. 198г, т. 1** думите "или избира В и К оператор по реда на Закона за концесиите" се заличават.

16. В **чл. 198д, ал. 4** думите "от концесионното плащане или" се заличават.

17. В **чл. 198п, ал. 2** думите "по чл. 46, ал. 1 от Закона за концесиите" се заменят със "за провеждане на процедурата за определяне на концесионер".

§ 10. Разпоредбата на **чл. 118ж, ал. 1, т. 4 от Закона за водите** не се прилага за водовземане за водоелектрически централи, които към 9 август 2010 г. са въведени в експлоатация.

§ 11. В **Гражданския процесуален кодекс** (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г. и бр. 8, 13, 63 и 86 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В **чл. 73, ал. 4** думите "една втора размера на таксата за опис" се заменят с "една втора нейния размер".

2. В **чл. 365, т. 2** думите "концесионен договор или договор за публично-частно партньорство" се заменят с "и концесионен договор".

§ 12. В **Закона за гражданското въздухоплаване** (обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и 70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30, 36, 37, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66 и 67 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 63, 73 и 94 от 2010 г., бр. 41, 81 и 99 от 2011 г., бр. 38, 60 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 12, 53 и 98 от 2014 г., бр. 28 и 89 от 2015 г., бр. 15 и 95 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В **чл. 16а, т. 9** думите "когато не са отдадени на концесия" се заменят със "за които не е възложена концесия".

2. **Член 43б** се изменя така:

"Чл. 43б. (1) Гражданските летища за обществено ползване, които са държавна собственост, се ползват при условията на този закон от летищни оператори - търговци, на които е възложена концесия за строителство или концесия за услуги по реда на Закона за концесиите, или от търговски дружества, в които държавата е едноличен собственик на капитала.

(2) По реда на Закона за концесиите и при условията на този закон за гражданските летища за обществено ползване - държавна собственост, може да се предостави и концесия за услуги за:

1. обслужване на пътници и/или за обработка на товари, багажи и поща, и/или за извършване на съпътстваща дейност в обособена част от летище, определена с влязъл в сила генерален план за развитие на летището, и/или

2. услуга, предоставяна на територията на летището, извън дейностите по наземно обслужване по чл. 48д, ал. 3.

(3) Правомощията на концедент за концесия по ал. 1 и 2 се изпълняват от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(4) В процедурата за определяне на концесионер за концесия по ал. 1 като условие за участие в процедурата се определят изискванията за летищен оператор по чл. 48г, ал. 2, т. 2 и 3. С офертите си участниците в процедурата дават предложения относно организацията, техниката и технологиите, с които ще осигурят спазването на установените стандарти и процедури за осигуряване на безопасността и сигурността на

полетите на съответното летище, както и предложения относно начина за управление и експлоатация на летището. Лиценз за летищен оператор се издава на концесионера след сключване на концесионния договор в договорените в него срокове, когато концесионерът отговаря на изискванията за издаване на лиценз, определени с този закон.

(5) С концесионния договор за концесия по ал. 1 се определят и правата, и задълженията, свързани с дейностите по чл. 48а, ал. 3 и чл. 48д, ал. 3, т. 3 - 5 и 7, които се извършват от концесионера. С договора се предоставя право на концесионера да събира летищни такси по чл. 120, ал. 1, като се определят условията и редът за това, включително се определя частта от таксите, която събира в своя полза като приход от експлоатацията на летището и/или на услугите.

(6) Съпътстващата дейност по ал. 2, т. 1 е всяка дейност, свързана с обслужването на пътници, товари и поща, извършването на която е оправдано от трафика на летището и осъществяваните стопански дейности и не пречатства и/или не затруднява предоставянето на дейностите по наземно обслужване, авиационната сигурност и безопасност.

(7) С концесионния договор за концесия по ал. 2, т. 1 освен оперативния риск концесионерът поема и риска от присъединяване на обособената част към необходимата за експлоатацията му техническа инфраструктура. С договора се предоставя право на концесионера да събира летищни такси по чл. 120, ал. 1, като се определят условията и редът за това, включително се определя частта от таксите, която събира в своя полза като приход от експлоатацията на услугите.

(8) С концесионния договор за концесия по ал. 2 се определят обектите, във или чрез които се предоставя услугата, и правата и задълженията на концесионера, свързани с ползването на обектите по т. 1.

(9) С концесионния договор по ал. 2 задължително се определят отношенията на концесионера с летищната администрация."

3. **Член 43в** се изменя така:

"Чл. 43в. Летище, което е собственост на община, се ползва при условията на този закон от летищен оператор - търговец, на който е възложена концесия за строителство или концесия за услуги по реда на Закона за концесиите."

4. В **чл. 120, ал. 5 т. 2** се изменя така:

"2. от концесионера - при условия и по ред, определени в концесионния договор;"

5. В **чл. 122в**:

а) в ал. 1 думите "летище за обществено ползване - публична държавна собственост, е предоставена концесия и в концесионния договор в съответствие с решението на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия е предвидено друго" се заменят с "летище за обществено ползване - държавна собственост, е възложена концесия и в концесионния договор е предвидено друго";

б) в ал. 3:

аа) в т. 3 думите "а когато за гражданско летище за обществено ползване е предоставена концесия - съгласно решението на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия и концесионния договор" се заличават;

бб) създава се нова т. 4:

"4. други дейности, определени с концесионен договор, когато за гражданското

летище за обществено ползване е възложена концесия.";

в) алинея 5 се изменя така:

"(5) Финансирането на дейностите по осигуряване на сигурността и безопасността на полетите, изграждането, поддържането, развитието и издръжката на гражданските летища за обществено ползване - държавна собственост, за които е възложена концесия и на концесионера е предоставено правото да събира в своя полза изцяло или определена част от таксите по чл. 120, ал. 1, се извършва при условия и по ред, определени в концесионния договор."

§ 13. В **Закона за данък върху добавената стойност** (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 37 от 2007 г.; изм., бр. 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., бр. 12, 23, 74 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 77 и 99 от 2011 г., бр. 54, 94 и 103 от 2012 г., бр. 23, 30, 68, 98, 101, 104 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 41, 79, 94 и 95 от 2015 г., бр. 58, 60, 74, 88, 95 и 97 от 2016 г. и бр. 85 и 92 от 2017 г.) в **чл. 3, ал. 5, т. 1, буква "м"** думите "предоставянето на концесия за строителство, за услуга или за добив" се заменят с "възлагането на концесия за строителство, концесия за услуги, концесия за ползване и предоставянето на концесия за добив".

§ 14. В **Закона за "Държавен вестник"** (обн., ДВ, бр. 89 от 1995 г.; попр., бр. 92 от 1995 г.; изм., бр. 123 от 1997 г., бр. 56 от 1999 г., бр. 1 от 2000 г., бр. 97 от 2001 г., бр. 9 и 42 от 2003 г., бр. 31 от 2005 г., бр. 36 от 2006 г., бр. 16 и 110 от 2008 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 13 от 2016 г.) в **чл. 7 ал. 2** се изменя така:

"(2) Обявленията, за които със Закона за концесиите е предвидено публикуване, се обнародват на интернет страницата на "Държавен вестник"."

§ 15. В **Закона за държавната собственост** (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9, 12, 26 и 57 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 38 от 2001 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 24 и 93 от 2004 г., бр. 32 от 2005 г., бр. 17, 30, 36, 64 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59, 92 и 113 от 2007 г., бр. 52 и 54 от 2008 г., бр. 10, 17, 19, 33 и 41 от 2009 г., бр. 18 и 87 от 2010 г., бр. 19 и 47 от 2011 г., бр. 45, 82 и 99 от 2012 г., бр. 27 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 65 от 2013 г.; изм., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 40, 98 и 105 от 2014 г., бр. 52, 60 и 61 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г. и бр. 13 и 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нов **чл. 15а**:

"Чл. 15а. За имоти - държавна собственост, може да се възлага концесия при условията и по реда на Закона за концесиите."

2. В **чл. 16**:

а) в ал. 1 накрая се добавя "и чл. 15а";

б) създава се нова ал. 3:

"(3) С договора за наем не може да се възлагат строителство и/или услуги по смисъла на Закона за концесиите и на Закона за обществените поръчки, освен когато прогнозната стойност на приходите на наемателя за срока на договора е по-висока от европейския праг по смисъла на Закона за концесиите.";

в) в ал. 5 думите "лицата, на които с концесионен договор по Закона за концесиите или с договор за публично-частно партньорство по Закона за публично-частното

партньорство са предоставени права върху обекти - публична държавна собственост" се заменят с "концесионерите", а след думата "обектите" се добавя "или с концесионния договор".

3. В **чл. 19**:

а) в ал. 1 думите "освен в случаите по Закона за публично-частното партньорство" се заличават;

б) създава се нова ал. 7:

"(7) Забраната по чл. 16, ал. 3 за възлагане на строителство и услуги се прилага и за договора за наем на имот или части от имот - частна държавна собственост."

4. В **чл. 43, ал. 2** изречение второ се заличава.

5. В **чл. 47, ал. 1** думите "освен в случаите по Закона за публично-частното партньорство" се заличават.

6. Създава се **чл. 48а**:

"Чл. 48а. Извън случаите по чл. 47 и 48 учредяване на ограничени вещни права върху имот - частна държавна собственост, и разпореждане с имоти - частна държавна собственост, може да се извършва в съответствие с проведената процедура за определяне на концесионер за концесия за строителство и/или концесия за услуги при условията и по реда на Закона за концесиите."

7. В **чл. 56, ал. 1** думите "освен в случаите по Закона за публично-частното партньорство" се заличават.

8. В **чл. 57, ал. 2** думите "освен в случаите по чл. 57а, ал. 1" се заличават и се създават изречения второ, трето и четвърто: "Когато се учредява публично-частно дружество по смисъла на Закона за концесиите, решението на Министерския съвет, с което се одобрява откриване на процедурата за определяне на концесионер, съдържа и решение за учредяване на дружеството. В тези случаи правата на собственост на държавата в дружеството се упражняват от министъра, който има правомощията на концедент. Министърът определя условията за участие в дружеството в съответствие с проведената процедура за определяне на концесионер."

9. **Член 57а** се изменя така:

"Чл. 57а. (1) Държавата, държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон и търговските дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала може да учредяват или да участват в търговски дружества, чийто капитал не е изцяло тяхна собственост, след решение на Министерския съвет. Участието може да е с парична или с непарична вноска.

(2) Когато предмет на вноската е вещно право върху имот или вещь - частна държавна собственост, лицето, което я е извършило, има блокираща квота при вземането на следните решения:

1. изменение на устава или на дружествения договор;

2. увеличаване и намаляване на капитала;

3. сключване на сделките по чл. 236, ал. 2 от Търговския закон;

4. извършване на разпоредителни сделки с имущество - предмет на непарична вноска, на публичния съдружник;

5. преобразуване и прекратяване на дружеството."

10. В **чл. 58, ал. 2** думите "или при условията и по реда на Закона за публично-

частното партньорство" се заличават.

11. В **чл. 73** думата "предоставянето" се заменя с "възлагането", а думите "или по договор за публично-частно партньорство" се заличават.

12. В **§ 1а** от допълнителните разпоредби т. 5 се отменя.

13. **Параграф 6в** от преходните и заключителните разпоредби се отменя.

§ 16. В **Закона за железопътния транспорт** (обн., ДВ, бр. 97 от 2000 г.; изм., бр. 47 и 96 от 2002 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 77 и 88 от 2005 г., бр. 36, 37, 62, 92 и 108 от 2006 г., бр. 22, 35, 74 и 81 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 47 от 2011 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 17 и 47 от 2015 г. и бр. 19 и 58 от 2016 г.) в **чл. 3, ал. 1** думата "получили" се заменя с "на които е възложена".

§ 17. В **Закона за задълженията и договорите** (обн., ДВ, бр. 275 от 1950 г.; попр., бр. 2 от 1950 г.; изм., бр. 69 от 1951 г., бр. 92 от 1952 г., бр. 85 от 1963 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 16 от 1977 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 30 от 1990 г., бр. 12 и 56 от 1993 г., бр. 83 и 104 от 1996 г., бр. 83 и 103 от 1999 г., бр. 34 от 2000 г., бр. 19 от 2003 г., бр. 42 и 43 от 2005 г., бр. 36 от 2006 г., бр. 59 и 92 от 2007 г. и бр. 50 от 2008 г.) в **чл. 136, т. 2** думата "плащания" се заменя с "възнаграждения".

§ 18. В **Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици** (обн., ДВ, бр. 1 от 2014 г.; изм., бр. 22 и 102 от 2015 г. и бр. 48 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В **чл. 3**:

а) точка 7 се изменя така:

"7. участие в процедура за определяне на концесионер, както и предоставяне на концесия за добив на подземни богатства или на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по Закона за подземните богатства;"

б) в т. 18 думите "участие в процедура за получаване на концесия или" се заличават;

в) в т. 19 думите "участие в процедура за предоставяне на концесия или" се заличават;

г) точка 22 се отменя.

2. В **чл. 5, ал. 1**:

а) точка 2 се изменя така:

"2. член 3, т. 7 - кандидатът или участникът се отстранява от процедурата за определяне на концесионер, съответно се отказва предоставяне на концесията или на разрешението за търсене и проучване или за проучване, съответно се прекратява концесионният договор или се отнема издаденото разрешение;"

б) в т. 10 думите "отстранява се кандидатът от участие в концесия или се отказва" се заменят с "отказва се";

в) точка 12 се отменя.

§ 19. В **Закона за културното наследство** (обн., ДВ, бр. 19 от 2009 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 80 от 2009 г.; изм., бр. 92 и 93 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 54 от 2011 г., бр. 15, 38, 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 16, 52 и 74 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В **чл. 12, ал. 3 т. 3** се отменя.

2. В **чл. 14, ал. 1 т. 10** се изменя така:

"10. изпълнява правомощията на концедент при възлагане на концесии за недвижими културни ценности - държавна собственост;"

3. В **чл. 17**:

а) в ал. 1 се създава т. 3:

"3. изпълняват правомощията на концедент при възлагане на концесии за недвижими културни ценности - общинска собственост.";

б) в ал. 2 т. 2 се отменя.

4. В **чл. 81, ал. 2, т. 4** думата "предоставят" се заменя с "възлагат".

5. **Член 86** се изменя така:

"Чл. 86. (1) За недвижимите културни ценности - държавна и общинска собственост, може да се възлага концесия при условията и по реда на Закона за концесиите и при спазване изискванията на този закон.

(2) При възлагане и изпълнение на концесия за недвижима културна ценност се спазват режимите за опазване на културната ценност, както и условията за провеждане на интегрирана консервация.

(3) Обект на концесия може да бъде една или повече единични или групови културни ценности или части от тях.

(4) Концедентът определя концесионна територия, която покрива териториалния обхват на обекта на концесията, доколкото включените в този обхват имоти са държавна, съответно общинска собственост. Към обекта на концесията като принадлежност може да се включи и поддържаща зона, която представлява територия, необходима за извършване на дейностите по концесията, доколкото включените в нея имоти са държавна, съответно общинска собственост.

(5) Концесионната територия и площта на поддържащата зона се определят с подробен устройствен план при спазване на режимите за опазване на конкретната недвижима културна ценност."

6. **Член 87** се изменя така:

"Чл. 87. (1) При концесия за недвижима културна ценност може да се извършва строителство на техническа инфраструктура, сгради или съоръжения върху концесионната територия и/или върху поддържащата зона.

(2) Строителство може да се извършва само ако е съвместимо с режимите за опазване на съответната недвижима културна ценност и е необходимо за дейностите по концесията.

(3) Когато изпълнението на строителство се възлага от концедента, концесията се определя като концесия за строителство и концедентът определя вида и обема на строителството и изискванията относно изпълнението му.

(4) Независимо от предмета на концесията, при изпълнението на концесионния договор концесионерът може да поставя върху концесионната територия и върху поддържащата зона преместваеми обекти, свързани с изпълнението на концесията при спазване изискванията на този закон."

7. В **чл. 88** в текста преди т. 1 думата "предоставя" се заменя с "възлага".

8. **Член 89** се изменя така:

"Чл. 89. (1) При извършване на подготвителните действия и в комисиите за

провеждане на процедура за определяне на концесионер на концесия за недвижима културна ценност участва най-малко един представител на НИНКН, а когато обектът на концесията включва и археологически недвижими културни ценности - и представител на Националния археологически институт и музей при БАН (НАИМ при БАН).

(2) Процедура за определяне на концесионер на концесия за недвижима културна ценност се открива след положително становище относно спазване на изискванията на този закон от Министерството на културата, а за археологическите недвижими културни ценности - и от НАИМ при БАН. Към искането за изразяване на становище концедентът прилага обосновката на концесията."

9. В **чл. 90**:

а) в ал. 2 думите "територията на концесионния имот" се заменят с "концесионната територия";

б) алинея 3 се изменя така:

"(3) Концесията се възлага за срок до 20 години. Когато концесията е за ползване, срокът на концесията може да бъде продължен до 15 години, ако не се установи по надлежния ред неизпълнение на задълженията по концесионния договор. Когато концесията е за строителство или за услуги, изменението на концесионния договор, включително на срока на концесията, може да се извършва само при условията и по реда на Закона за концесиите, както и при спазване на изискванията на този закон."

10. В **чл. 91**:

а) в ал. 1 думата "плащания" се заменя с "възнаграждения", а думите "при условията и по реда на чл. 81 от Закона за концесиите" се заличават;

б) в ал. 3 думата "плащания" се заменя с "възнаграждения".

§ 20. В **Закона за лечебните растения** (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 94 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 80 и 103 от 2009 г., бр. 28 от 2011 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В **чл. 3** думите "уреждат съгласно изискванията" се заменят с "възлагат на концесия за ползване при условията и по реда".

2. В **чл. 8** думите "договора за концесия" се заменят с "концесионния договор", а думите "особеното право" се заменят с "правото".

§ 21. В **Закона за местните данъци и такси** (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и 95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 31, 35 и 39 от 2011 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 30 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 53, 54 и 102 от 2012 г., бр. 24, 30, 61 и 101 от 2013 г., бр. 105 от 2014 г., бр. 14, 35, 37, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 43, 74, 80 и 97 от 2016 г. и бр. 88 и 92 от 2017 г.) в **чл. 9а** се правят следните допълнения:

1. В ал. 3 накрая се добавя "освен ако с решението по ал. 6 е определено друго".

2. Създава се ал. 6:

"(6) Общинският съвет с решение може да определи кои местни такси, установени със закон, не се събират по реда на ал. 1, а се събират от концесионер, на когото е

възложено предоставянето на услугите, за които се заплащат тези такси. С решението общинският съвет определя правото на концесионера да задържи целия или част от размера на събраните такси."

§ 22. В **Закона за мерките срещу изпирането на пари** (обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм., бр. 1 и 102 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 54, 59, 82 и 108 от 2006 г., бр. 52, 92 и 109 от 2007 г., бр. 16, 36, 67 и 69 от 2008 г., бр. 22, 23 и 93 от 2009 г., бр. 88 и 101 от 2010 г., бр. 16, 48, 57 и 96 от 2011 г., бр. 44, 60 и 102 от 2012 г., бр. 52 от 2013 г., бр. 1, 22 и 53 от 2014 г., бр. 14 и 79 от 2015 г. и бр. 27 и 81 от 2016 г.) в **чл. 3, ал. 2 т. 14** се изменя така:

"14. министри и кметове на общини при сключване на концесионни договори;"

§ 23. В **Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България** (обн., ДВ, бр. 12 от 2000 г.; изм., бр. 111 от 2001 г., бр. 24 и 70 от 2004 г., бр. 11 от 2005 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2005 г. - бр. 45 от 2005 г.; изм., бр. 87, 88, 94, 102 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 43, 65, 99 и 108 от 2006 г., бр. 41, 54 и 109 от 2007 г., бр. 67, 71, 98 и 108 от 2008 г., бр. 47 и 81 от 2009 г., бр. 61 и 88 от 2010 г., бр. 23 от 2011 г., бр. 32 и 53 от 2012 г., бр. 15, 28, 66 и 109 от 2013 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 24 от 2014 г.; изм., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 52 от 2015 г., бр. 26 от 2016 г. и бр. 13 и 58 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В **чл. 52, ал. 1** думите "Предоставянето на особено право на" се заменят с "Възлагането на концесия за", а думите "концесиите и" се заменят с "концесиите или".

2. В **чл. 112б, ал. 5**:

а) в т. 1 думите "обявяване на процедура за предоставяне на концесия за" се заменят с "откриване на процедура за определяне на концесионер за концесия за строителство, с която да се възложи";

б) в т. 2 думите "обявяване на процедура за предоставяне на концесия" се заменят с "откриване на процедура за определяне на концесионер".

3. В **чл. 112в, ал. 2** думите "с договора за концесия изграждането или разширението се извършват със средства на концесионера" се заменят с "е включено в предмета на възложена концесия за строителство".

4. В **чл. 112о**:

а) в ал. 1 думата "предоставена" се заменя с "възложена";

б) в ал. 2 думите "в случаите, когато с договора за концесия реконструкцията и рехабилитацията се извършват със средства на концесионера" се заменят с "когато извършването на реконструкцията или рехабилитацията е включена в предмета на концесионния договор".

5. В **чл. 116а**:

а) алинея 3 се изменя така:

"(3) Съпътстващите дейности в пристанищата за обществен транспорт с национално значение може да се извършват от лице, на което е възложена концесия по чл. 117в, ал. 1. В тези случаи извършването на съпътстващата дейност се включва в предмета на концесионния договор, а приходите от нея се включват в стойността на концесията.";

б) в ал. 4 думите "от лице, получило концесия" се заменят с "чрез концесия, възложена".

б. В **чл. 117а**:

а) в ал. 2 думите "предоставя с" се заменят с "предоставя чрез възлагане на";

б) в ал. 5 думите "бъде предмет" се заменят със "се включва в предмета", а думата "концесия" се заменя с "концесионни договори".

7. **Член 117в** се изменя така:

"Чл. 117в. (1) Предоставянето на пристанищна услуга по чл. 116, ал. 2, т. 2 и 3 и на морско-технически пристанищни услуги, за извършването на които е необходимо ползването на пристанищна територия и/или пристанищни съоръжения, на един или повече терминали от пристанище за обществен транспорт с национално значение се възлага с концесия за услуги при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) С концесия за услуги се възлага и предоставянето на морско-техническата пристанищна услуга приемане и обработване на отпадъци - резултат от корабоплавателна дейност, когато за извършването ѝ е необходимо ползването на трайно прикрепени към терена пристанищни приемни съоръжения.

(3) Когато с концесията по ал. 1 или 2 се възлага изпълнението на строителство по чл. 7, ал. 2, т. 1 или 2 от Закона за концесиите, концесията се определя като концесия за строителство."

8. **Член 117г** се изменя така:

"Чл. 117г. Правомощията на концедент за концесиите по чл. 117в се изпълняват от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията."

§ 24. В **Закона за насърчаване на инвестициите** (обн., ДВ, бр. 97 от 1997 г.; попр., бр. 99 от 1997 г.; изм., бр. 29 и 153 от 1998 г., бр. 110 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г.; попр., бр. 40 от 2004 г.; изм., бр. 34, 59, 65, 80, 82 и 86 от 2006 г., бр. 42 и 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 41 и 82 от 2009 г., бр. 18, 88 и 100 от 2010 г., бр. 38, 45 и 82 от 2012 г., бр. 15, 16 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 32 и 61 от 2015 г. и бр. 85 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В **чл. 2, т. 7** думите "публично-частно партньорство" се заличават.

2. В **чл. 13а, т. 2** думите "добив на природни богатства" се заменят с "концесия за ползване".

3. В **чл. 22е, ал. 2, т. 3** думите "или публично-частно партньорство" се заличават.

§ 25. В **Закона за обществените поръчки** (обн., ДВ, бр. 13 от 2016 г.; изм., бр. 34 от 2016 г. и бр. 63 и 85 от 2017 г.) се правят следните допълнения:

1. В **чл. 13, ал. 1**:

а) създава се т. 8а:

"8а. услуги, предоставяни на Българската народна банка, свързани със:

а) обмен на финансови съобщения, комуникация и поддръжка на системи за обмен на финансови съобщения, както и свързани с тях лицензии и услуги;

б) осигуряване на непрекъснат достъп в реално време до финансова и икономическа информация, включително средства за извличане и анализ на цени на активи и други икономически и финансови данни, както и на платформи за търговия и регистриране на финансови и други активи на международните пазари;

в) производство на български разменни и възпоменателни монети;"

б) създава се т. 19:

"19. за договори за осъществяване на охрана на обекти и за договори за

осъществяване на пожарогасителна и спасителна дейност и държавен противопожарен контрол от служители на Министерството на вътрешните работи, сключвани на основание на Закона за Министерството на вътрешните работи."

2. В **§ 2** от допълнителните разпоредби в т. 47, буква "а" след думата "концесиите" се добавя "или на Закона за подземните богатства".

§ 26. В **Закона за общинската собственост** (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г., бр. 26 от 2000 г., бр. 34 от 2001 г., бр. 120 от 2002 г., бр. 101 от 2004 г., бр. 29, 30 и 36 от 2006 г., бр. 59, 63 и 92 от 2007 г., бр. 54, 70 и 100 от 2008 г., бр. 10, 17, 19 и 41 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 15 и 19 от 2011 г., бр. 45 и 91 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 65 от 2013 г.; изм., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 98 и 105 от 2014 г., бр. 13 и 43 от 2016 г. и бр. 13 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В **чл. 8**:

а) в ал. 2 думите "освен когато е приложим Законът за публично-частното партньорство" се заличават;

б) в ал. 9:

аа) в текста преди т. 1 в изречение първо след думата "приема" се добавя "план за действие за общинските концесии в съответствие със Закона за концесиите и", а в изречение трето думите "раздела за общински публично-частни партньорства от програмата за реализация на общинския план за развитие" се заменят с "плана за действие за общинските концесии";

бб) в т. 2 думите "за публично-частно партньорство или за предоставяне на" се заменят с "както и за възлагане чрез";

в) в ал. 10 след думите "Стратегията по ал. 8" се добавя "планът за действие за общинските концесии";

г) в ал. 11 думите "публично-частното партньорство" се заменят с "концесиите";

д) алинея 12 се отменя.

2. В **чл. 9, ал. 4**, изречение второ след думите "ползване или" се добавя "възложени", а думите "а в случаите на публично-частно партньорство - за сметка на определения в договора партньор" се заличават.

3. В **чл. 51а**:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Общината и търговските дружества с повече от 50 на сто общинско участие в капитала може да учредяват или да участват в търговски дружества, чийто капитал не е изцяло тяхна собственост, след решение на общинския съвет. Участието може да е с парична или с непарична вноска.";

б) алинеи 2 и 3 се отменят.

4. В **чл. 51б**:

а) в ал. 1 изречение второ се заличава;

б) създава се нова ал. 2:

"(2) Когато в търговското дружество, в капитала на което се внася непаричната вноска, има и частно участие, общината има блокираща квота при вземането на следните решения:

1. изменение на устава или на дружествения договор;
 2. увеличаване и намаляване на капитала;
 3. сключване на сделките по чл. 236, ал. 2 от Търговския закон;
 4. извършване на разпоредителни сделки с имущество - предмет на непарична вноска на публичния съдружник;
 5. преобразуване и прекратяване на дружеството.";
- в) досегашната ал. 2 става ал. 5 и в нея изречение трето се заличава.
5. В **чл. 54** думите "съответно предоставят" се заличават, след думата "поръчки" се добавя "и на", а думите "или Закона за публично-частното партньорство" се заличават.
6. В **§ 1** от допълнителните разпоредби т. 9 се отменя.
7. **Параграфи 19а** и **19б** от преходните и заключителните разпоредби се отменят.
- § 27. В **Закона за общинския дълг** (обн., ДВ, бр. 34 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 37 от 2006 г., бр. 80 от 2007 г., бр. 93 и 110 от 2008 г., бр. 99 от 2010 г., бр. 35, 93 и 99 от 2011 г., бр. 45 от 2012 г., бр. 15 и 61 от 2015 г. и бр. 43 и 98 от 2016 г.) в **чл. 4, т. 5** думите "публично-частно партньорство" се заменят с "концесии за строителство или концесии за услуги с плащания от концедента".

§ 28. В **Закона за опазване на земеделските земи** (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм., бр. 14 и 26 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 18, 29 и 30 от 2006 г., бр. 13 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 10 и 103 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19 и 39 от 2011 г., бр. 22, 38 и 91 от 2012 г., бр. 27 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 61 и 100 от 2015 г., бр. 61 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) в **чл. 17а, ал. 3** думите "на предоставена концесия с решение на Министерския съвет" се заменят с "изпълнение на концесионен договор".

§ 29. В **Закона за приватизация и следприватизационен контрол** (обн., ДВ, бр. 28 от 2002 г.; изм., бр. 78 от 2002 г., бр. 20 и 31 от 2003 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2003 г. - бр. 39 от 2003 г.; изм., бр. 46 и 84 от 2003 г., бр. 55 и 115 от 2004 г., бр. 28, 39, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 36, 53, 72 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36, 65, 94, 98 и 110 от 2008 г., бр. 24, 82 и 99 от 2009 г., бр. 18, 50, 89 и 97 от 2010 г., бр. 19 и 98 от 2011 г., бр. 20, 38, 54 и 60 от 2012 г., бр. 15, 23, 66 и 68 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 34, 41 и 61 от 2015 г., бр. 13 и 60 от 2016 г. и бр. 13 и 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. **Член 5** се изменя така:

"Чл. 5. (1) В случаите на продажба на акции чрез публично предлагане Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол или общинските съвети възлагат след конкурс на инвестиционни посредници подготовката и сключването на приватизационна сделка.

(2) Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и общинските съвети могат да възлагат на трети лица извършването на експертни дейности, свързани с подготовката за приватизация или със следприватизационен контрол, включително процесуално представителство, при условия и по ред, определени от Министерския съвет. Изготвянето на оценки се възлага на независими оценители съгласно Закона за независимите оценители."

2. В **чл. 22а, ал. 2** се създава изречение второ: "На Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол може да се възлагат и други функции, определени със

закон."

3. В **чл. 22б**:

а) в ал. 4 т. 10 се изменя така:

"10. може да предявява искове, свързани със или произтичащи от сключени приватизационни договори, или от сключени спогодби, или споразумение по т. 8 във връзка с ал. 5 - 8, или от договори за доверителни сметки, банкови гаранции или други документи по сделките, както и може да бъде ответник по такива искове пред съд или арбитраж.";

б) в ал. 5 след думата "неустойки" се добавя "и/или вземания за цена", а след думата "решение" се добавя "или, за които е издаден изпълнителен лист".

4. В **наименованието** на глава осма думите "концесии и" се заличават.

5. **Членове 36, 37, 37а и 38** се отменят.

6. В допълнителните разпоредби се създава нов **§ 8**:

"§ 8. При възлагане по чл. 5, ал. 1 и 2 не се прилагат разпоредбите на Закона за обществените поръчки."

§ 30. В **Закона за подземните богатства** (обн., ДВ, бр. 23 от 1999 г.; изм., бр. 28 от 2000 г., бр. 108 от 2001 г., бр. 47 от 2002 г., бр. 86 от 2003 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 30, 36, 37 и 55 от 2007 г., бр. 70 от 2008 г., бр. 19 и 82 от 2009 г., бр. 46, 61 и 100 от 2010 г., бр. 19 от 2011 г., бр. 14 и 45 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14 и 56 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В **чл. 2, ал. 3** думите "и по Закона за концесиите" се заличават.

2. В **чл. 18**:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) За всяка предоставена концесия се открива и поддържа партида в Националния концесионен регистър при условията и по реда на Закона за концесиите."

3. В **чл. 43, ал. 5**, изречение второ думите "на Министерството на финансите" се заличават, а след думите "Министерския съвет" се добавя "както и на други ведомства по преценка на министъра на енергетиката".

4. В **чл. 44, ал. 7** думите "на Министерството на финансите" се заличават.

5. В **чл. 45, ал. 7** думите "на Министерството на финансите" се заличават.

6. В **чл. 61, ал. 3** навсякъде думите "при условията и по реда на чл. 81 от Закона за концесиите" се заличават.

7. **Член 62** се изменя така:

"Чл. 62. (1) Паричните постъпления от концесионни плащания, неустойки, гаранции и обезщетения постъпват като приход по бюджета на Министерството на енергетиката.

(2) Сумите по чл. 59, ал. 1 постъпват в бюджета на Министерството на енергетиката.

(3) Сумите по чл. 60, ал. 1 постъпват в бюджета на Министерството на енергетиката.

(4) В случаите по чл. 61, ал. 3 общините отчитат по бюджетите си преведените суми като приходи от концесии.

(5) Разходите за концесионна дейност се предвиждат и финансират чрез бюджета на Министерството на енергетиката и бюджета на Министерството на финансите.

(6) Предвидените по бюджета на Министерството на финансите разходи се извършват и чрез бюджета на Министерството на енергетиката въз основа на одобрена от министъра на финансите план-сметка за разходване на средствата и извършване на промени по реда на чл. 109 или 110 от Закона за публичните финанси.

(7) Министърът на финансите определя изискванията относно отчетите на Министерството на енергетиката за събраните приходи от концесии и направените разходи."

8. В **чл. 71** думите "и на Закона за концесиите" се заличават.

§ 31. В **Закона за пътищата** (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г., бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 16, 53 и 98 от 2014 г., бр. 10, 14, 37, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 30 и 75 от 2016 г. и бр. 11 и 89 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В **чл. 11**:

а) в ал. 1 думата "предоставя" се заменя с "възлага";

б) в ал. 2 думите "С решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесията" се заменят със "С документацията за участие по чл. 78, ал. 1 от Закона за концесиите".

2. В **чл. 19, ал. 2, т. 2** думата "предоставяне" се заличава.

3. В **чл. 19а, ал. 2 т. 2** се отменя.

4. В **чл. 20, ал. 3** се създава изречение второ: "Министърът на регионалното развитие и благоустройството възлага концесии за републиканските пътища и за пътните съоръжения - държавна собственост (мостове и тунели)."

5. В **чл. 21, ал. 3 т. 6** се изменя така:

"б. подпомага министъра на регионалното развитие и благоустройството при извършване на подготвителните действия и осъществяване на контрола по изпълнение на концесионните договори за републикански пътища и за пътни съоръжения - държавна собственост (мостове и тунели);".

6. В **чл. 21в, ал. 1 т. 8** се отменя.

7. В **чл. 21г т. 4** се отменя.

§ 32. В **Закона за Сметната палата** (обн., ДВ, бр. 12 от 2015 г.; изм., бр. 98 от 2016 г.) в **чл. 6, ал. 2 т. 8** се изменя така:

"8. приватизирането на държавно и общинско имущество, както и предоставените публични средства и публични активи на лица извън публичния сектор, включително при изпълнение на концесионни договори;"

§ 33. В **Закона за туризма** (обн., ДВ, бр. 30 от 2013 г.; изм., бр. 68 и 109 от 2013 г., бр. 40 от 2014 г., бр. 9, 14 и 79 от 2015 г., бр. 20, 43, 59 и 75 от 2016 г. и бр. 58 и 85 от 2017 г.) в **чл. 6** се правят следните изменения:

1. В т. 28 думите "и на основата на публично-частно партньорство" се заличават.

2. Точка 35 се изменя така:

"35. изпълнява правомощията на концедент за концесиите за морски плаж, включително организира и осъществява дейността по предоставяне под наем на морските

плажове, които не са възложени на концесия;"

§ 34. (В сила от 01.01.2019 г.) В **Закона за устройството на Черноморското крайбрежие** (обн., ДВ, бр. 48 от 2007 г.; изм., бр. 36 и 67 от 2008 г., бр. 19, 82 и 92 от 2009 г., бр. 45 и 82 от 2012 г., бр. 27, 28 и 66 от 2013 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 105 от 2013 г.; изм., бр. 40 и 98 от 2014 г., бр. 9, 61 и 101 от 2015 г., бр. 20 и 36 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В **чл. 1 т. 3** се изменя така:

"3. условията за управление на морските плажове и за предоставяне на плажни услуги."

2. В **чл. 7**:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Морските плажове или части от тях с прилежащата им акватория се управляват и поддържат чрез възлагане на концесия при условията и по реда на Закона за концесиите и при спазване на изискванията на този закон. Широчината на прилежащата акватория, включена в обекта на концесия, не може да бъде повече от 200 м. Срокът на концесията за морски плаж е до 20 години.";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) С концесията за морски плаж на концесионера се възлага да извършва дейностите по осигуряване на водното спасяване, по обезопасяване на прилежащата акватория, здравното и медицинското обслужване и санитарно-хигиенното поддържане на морския плаж, наричани по-нататък "задължителни дейности", както и да предоставя плажни услуги при условията на концесионния договор. Концесионерът осигурява свободен и безплатен достъп на морския плаж и поставя указателни табели със схеми на отделните зони и условията на концесията.";

в) създават се нови ал. 3 и 4:

"(3) Концесионерът заплаща на концедента концесионно възнаграждение при условията на Закона за концесиите.

(4) Морските плажове или части от тях, за които не е възложена концесия, се управляват от министъра на туризма.";

г) алинея 5 се изменя така:

"(5) Министърът на туризма може да отдава морските плажове по ал. 4 или части от тях под наем за срок до 5 години, при условие че прогнозната стойност на приходите на наемателя не е по-голяма от европейския праг по смисъла на Закона за концесиите. Наемателят на морски плаж е длъжен да извършва задължителните дейности и да заплаща наемна цена. Отдаването под наем се извършва чрез търг при условията и по реда на Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост.";

д) в ал. 7 думите "които не са предоставени на" се заменят със "за които не е възложена", след думите "концесия или" се добавя "не са отдадени" и думите "официалната интернет страница" се заменят с "интернет страницата";

е) в ал. 8 се създават изречения второ и трето: "Схемата се представя в срок до 30 април на съответната година. Извършването на водноспасителната дейност се възлага от министъра на туризма и/или от областния управител чрез обществена поръчка.";

ж) алинея 9 се изменя така:

"(9) Морските плажове с прилежащата им акватория в границите на защитените

територии по приложение № 2 към Закона за защитените територии, както и морските плажове за природосъобразен туризъм, включени в приложението, не може да се възлагат на концесия или да се отдават под наем.";

з) алинея 10 се изменя така:

"(10) Концесия за строителство за изграждане на изкуствени морски плажове върху имоти - държавна собственост, може да се възлага при условията и по реда на Закона за концесиите.";

и) алинея 11 се отменя.

3. В **чл. 8**:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Министърът на туризма изпълнява правомощията на концедент, открива търговете за отдаване под наем, сключва и контролира изпълнението на наемните договори за морски плажове.";

б) в ал. 2 навсякъде думата "плащане" се заменя с "възнаграждение", а думите "чл. 81 от" се заличават;

в) в ал. 3 думата "плащане" се заменя с "възнаграждение".

4. Глава втора "а" с **чл. 8а - 8п** се отменя.

5. В **чл. 22а**:

а) в ал. 1 думата "плащания" се заменя с "възнаграждения" и навсякъде думата "плащане" се заменя с "възнаграждение";

б) в ал. 2 думата "плащания" се заменя с "възнаграждения", а думите "гаранции, обезщетения и от продажба на документации за участие" се заменят с "гаранции и обезщетения";

в) алинея 3 се отменя;

г) алинея 5 се изменя така:

"(5) Финансирането на дейностите по възлагане на концесии за морски плажове се извършва съгласно Закона за концесиите."

6. В **§ 1** от допълнителните разпоредби т. 1 се отменя.

§ 35. В **Закона за устройство на територията** (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 80, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41, 53 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от 2009 г., бр. 15, 41, 50, 54 и 87 от 2010 г., бр. 19, 35, 54 и 80 от 2011 г., бр. 29, 32, 38, 45, 47, 53, 77, 82 и 99 от 2012 г., бр. 15, 24, 27, 28, 66 и 109 от 2013 г., бр. 49, 53, 98 и 105 от 2014 г., бр. 35, 61, 62, 79 и 101 от 2015 г., бр. 15 и 51 от 2016 г. и бр. 13, 63 и 92 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В **чл. 131, ал. 1** думите "собствениците и носителите на ограничени вещни права" се заменят със "собствениците, носителите на ограничени вещни права и концесионерите", а думите "както и лицата, на които е предоставена концесия" се заличават.

2. В **чл. 134, ал. 2, т. 6** накрая се добавя "и на концесионерите".

3. В **чл. 161 ал. 3** се отменя.

4. В **чл. 232 ал. 7** се отменя.

§ 36. В **Закона за физическото възпитание и спорта** (обн., ДВ, бр. 58 от 1996 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 53 от 1997 г.; изм., бр. 124 от 1998 г.,

бр. 51 и 81 от 1999 г., бр. 53 от 2000 г.; попр., бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 75 от 2002 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2002 г. - бр. 95 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 88 и 103 от 2005 г., бр. 30, 34, 36 и 80 от 2006 г., бр. 41, 46 и 53 от 2007 г., бр. 50 от 2008 г., бр. 74 от 2009 г., бр. 50 и 96 от 2010 г., бр. 35 и 99 от 2011 г., бр. 45, 87 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 21 и 66 от 2014 г., бр. 14, 61, 79 и 101 от 2015 г., бр. 43 от 2016 г. и бр. 91 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В **чл. 4, т. 13** накрая се добавя "чрез възлагане на концесии".
2. В **чл. 4а, т. 7** накрая се добавя "чрез възлагане на концесии".
3. **Член 50б** се отменя.
4. **Член 50в** се изменя така:

"Чл. 50в. (1) Министърът на младежта и спорта и кметовете на общини възлагат концесии за строителство или за услуги за спортни обекти и съоръжения и за обекти за социален туризъм - държавна или общинска собственост, при условията и по реда на Закона за концесиите и при спазване на изискванията на този закон.

(2) Процедура за определяне на концесионер на концесия за спортни обекти и съоръжения и за обекти за социален туризъм - общинска собственост, се открива след положително становище от министъра на младежта и спорта относно спазването на изискванията на този закон.

(3) Концесионерът е длъжен да осигурява обществен достъп на гражданите и ползване на обекта на концесия за реализиране на дейности, свързани с физическо възпитание, спорт и туризъм, и за тренировъчна и състезателна дейност на ученици и студенти, както и за други дейности в съответствие с чл. 50, ал. 2 - 5. Изискванията за осигуряване на обществен достъп и за ползване на обекта на концесия за реализиране на конкретните дейности се определят като условия, свързани с концесията, а редът за изпълнението им - с концесионния договор."

5. В **§ 1** от допълнителната разпоредба т. 29 се отменя.

§ 37. В **Кодекса на труда** (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г. и бр. 85 и 86 от 2017 г.) в **чл. 123а** се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така: "Запазване на трудовото правоотношение при отдаване на предприятието или на обособена част от него под наем или аренда, както и при възлагане на концесия".

2. Алинея 1 се изменя така:

"(1) Трудовото правоотношение с работника или служителя не се прекратява при промяна на работодателя в случаите на отдаване на предприятието или на обособена част от него под наем или аренда. Трудовото правоотношение с работник или служител не се прекратява и при възлагане на концесия, в предмета на която са включени дейности, които са свързани с характера на работата - предмет на трудовия договор, или обектът, в който се намира мястото на работа, е включен в обекта на концесията."

3. В ал. 4 думата "концесия" се заменя с "на концесионния договор".

§ 38. В **Закона за опазване на околната среда** (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 22 и 98 от 2014 г., бр. 62, 95, 96 и 101 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г. и бр. 12, 58 и 76 от 2017 г.) в **чл. 36, ал. 2, т. 3** думата "предоставяне" се заменя с "възлагане".

§ 39. В **Закона за Българската банка за развитие** (обн., ДВ, бр. 43 от 2008 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 102 от 2012 г., бр. 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 63 от 2017 г.) в **чл. 4, ал. 2** накрая се добавя "както и дейностите по чл. 39, ал. 2, т. 4 и 5 от Закона за концесиите".

§ 40. В **Закона за защитените територии** (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 98 от 1999 г., бр. 28, 48 и 78 от 2000 г., бр. 23, 77 и 91 от 2002 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 24 и 62 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 19, 80 и 103 от 2009 г., бр. 19 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 27 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 61 от 2015 г. и бр. 58 от 2017 г.) се създава **чл. 75**:

"Чл. 75. (1) При концесия за защитена територия - изключителна държавна собственост, 50 на сто от паричните постъпления от концесионни възнаграждения за тази концесия се превеждат от съответното министерство по бюджета на общината по местонахождението на концесионната територия и на принадлежностите към обекта на концесията, определени съгласно Закона за концесиите.

(2) Когато концесионната територия и/или принадлежност са разположени на територията на повече от една община, сумата по ал. 1 се разпределя пропорционално на разположението на площите на концесионната територия и/или на принадлежностите върху територията на съответната община."

§ 41. Законът влиза в сила в едномесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. **член 45, ал. 5**, която влиза в сила в 12-месечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2019 г., в сила от 30.01.2019 г.) **член 191, ал. 2 - 5, чл. 192 и 193**, които влизат в сила от 31 януари 2021 г.;

3. (нова - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) **параграф 34**, който влиза в сила от 1 януари 2019 г.

Законът е приет от 44-то Народно събрание на 16 ноември 2017 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА
АДМИНИСТРАТИВНОТО РЕГУЛИРАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНИЯ КОНТРОЛ ВЪРХУ
СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ

(ОБН. - ДВ, БР. 103 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 68. **Законът** влиза в сила от 1 януари 2018 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПАЗАРИТЕ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 16.02.2018 Г.)

§ 42. **Този закон** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. **член 222, ал. 1 - 3**, които влизат в сила от 3 септември 2019 г.;
2. **параграф 13, т. 12, буква "а"**, която влиза в сила от 1 януари 2018 г.;
3. **параграф 13, т. 12, буква "б"**, която влиза в сила от 21 ноември 2017 г.;
4. **параграф 17, т. 37** относно **чл. 264а** и т. 39 относно **чл. 273б**, които влизат в сила от 1 януари 2020 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 25 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 26.03.2019 Г.)

§ 20. За процедурите, за които към датата на влизането в сила на **този закон** има издадено решение на концедента по **чл. 71, ал. 1** и не са подадени заявления или заявления и предварителни оферти, се прилагат разпоредбите на този закон.

.....

§ 22. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на **§ 19, т. 3**, който влиза в сила от 30 януари 2019 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 60 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 30.07.2019 Г.)

§ 2. (1) (В сила от 01.01.2019 г.) Дейностите по предоставяне на концесии за морски плаж, за които до 1 януари 2019 г. е прието решение на Министерския съвет по отменения **чл. 8д, ал. 1 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие**, се довършват по реда на отменената **глава втора "а" от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие**.

(2) (В сила от 01.01.2019 г.) Сключените договори въз основа на дейностите по ал. 1, независимо от датата, на която са сключени, запазват действието си и се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия.

(3) Разпоредбите на **глава втора "б" от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие** относно изменението, прекратяването и срока на концесионен договор се прилагат за договорите по ал. 2.

.....

§ 7. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на **§ 2, ал. 1 и 2**, който влиза в сила от 1 януари 2019 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 79 ОТ 2019 Г.)

§ 14. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 96 от 2017 г.; изм., бр. 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г. и бр. 25 от 2019 г.) навсякъде думите "Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК)" и "Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол" и абревиатурата "АПСК" се заменят с "Агенцията за публичните предприятия и контрол".

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 17 ОТ 2021 Г.)

§ 76. (1) Възлагането на концесиите за ползване, за които до влизането в сила на **този закон** има издадено решение по **чл. 71, ал. 1** за откриване на процедура за определяне на концесионер за концесия за ползване, се довършва по досегашния ред.

(2) Концесионните договори, които са сключени след провеждането на процедура по ал. 1, се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия.

§ 77. Сключените до влизането в сила на **този закон** концесионни договори за концесия за ползване запазват действието си и се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия.

Приложение № 1 към **чл. 7, ал. 2, т. 2**

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

РАЗДЕЛ Е					КОД ПО CPV
СТРОИТЕЛСТВО					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
45			Строителство	Това подразделение включва: - изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи	45000000
	45.1		Подготовка на строителната площадка		45100000
		45.11	Работи по събаряне и разчистване на сгради; земни работи	Този клас включва: - разрушаване на сгради и други конструкции; - разчистване на строителни площадки; - земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи и др.; - работи по подготовка на участъци за добив;	45110000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

СТРОИТЕЛСТВО					КОД ПО CPV
РАЗДЕЛ E					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				<p>- отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив.</p> <p>Този клас включва също:</p> <p>- отводняване на строителна площадка;</p> <p>- пресушаване на селскостопански земи и гори.</p>	
		45.12	Сондажни и пробивни работи	<p>Този клас включва:</p> <p>- сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели.</p> <p>Този клас изключва:</p> <p>- сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20;</p> <p>- сондажи за водни кладенци, вж. 45.25;</p> <p>- изкопаване на шахти, вж. 45.25;</p> <p>- изследване на петролни и газови находища, геофизични, геологични и</p>	45120000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

РАЗДЕЛ Е					КОД ПО CPV
СТРОИТЕЛСТВО					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				сеизмични проучвания, вж. 74.20.	
	45.2		Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство		45200000
		45.21	Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане; - мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлези; - преносни проводни, далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; - градски проводни, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; 	<p>45210000</p> <p>с изключение на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 45213316 45220000 45231000 45232000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

СТРОИТЕЛСТВО					КОД ПО CPV
РАЗДЕЛ E					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				<p>- помощно градско строителство;</p> <p>- монтаж и инсталиране на сглобяеми конструкции на място.</p> <p>Този клас изключва:</p> <p>- услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20;</p>	
				<p>- инсталиране на завършени сглобяеми конструкции от части - собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28;</p> <p>- строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23;</p> <p>- строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3;</p> <p>- довършителни строителни работи, вж. 45.4;</p>	

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

СТРОИТЕЛСТВО					КОД ПО CPV
РАЗДЕЛ E					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				<ul style="list-style-type: none"> - архитектурни и инженерни услуги, вж. 74.20; - услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20. 	
		45.22	Покривни и хидроизолационни работи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - строителни и монтажни работи на покривни конструкции; - работи по изпълнение на покривни покрития; - хидроизолационни работи. 	45261000
		45.23	Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни терени	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета; - строителство на релсови пътища; - строителство на самолетни писти; - строителни работи, но не 	<p>45212212 и DA03</p> <p>45230000</p> <p>с изключение на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 45231000 - 45232000 - 45234115

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

СТРОИТЕЛСТВО					КОД ПО CPV
РАЗДЕЛ E					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				<p>сгради, на стадиони, плавни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения;</p> <p>- работи по маркировка на пътни настилки и паркинги.</p> <p>Този клас изключва:</p> <p>- предварителни земни работи, вж. 45.11.</p>	
		45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	<p>Този клас включва:</p> <p>- строителни и монтажни работи на:</p> <p>- водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхтклубове), шлюзове и др.;</p> <p>- язовири и диги;</p> <p>- драгажни работи;</p> <p>- строителни и монтажни работи под вода.</p>	45240000
		45.25	Други	Този клас включва:	45250000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

РАЗДЕЛ E					КОД ПО CPV
СТРОИТЕЛСТВО					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
			специализирани строителни и монтажни работи	<ul style="list-style-type: none"> - строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; - фундиране, включително укрепване чрез пилоти; - строително-пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; - монтажни работи на стоманени елементи - чуждо производство; - изливане на стоманобетон; - зидарски работи; - монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи; - изграждане на комини и промишлени пещи. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32. 	45262000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

РАЗДЕЛ Е					КОД ПО CPV
СТРОИТЕЛСТВО					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
	45.3		Строителни и монтажни работи на инсталации		45300000
		45.31	Строителни и монтажни работи на електрически инсталации	<p>Този клас включва:</p> <p>инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - електрически инсталации и други електрически уредби; - далекосъобщителни системи; - системи за електрическо отопление; - антени за жилищни сгради; - пожароизвестителни системи; - сигнално-охранителни системи; - асансьори и ескалатори; - гръмоотводи и др. 	<p>45213316</p> <p>45310000</p> <p>с изключение на:</p> <p>- 45316000</p>
		45.32	Изоляционни	Този клас включва:	45320000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

РАЗДЕЛ Е					КОД ПО CPV
СТРОИТЕЛСТВО					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
			строителни работи	<p>- инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации.</p> <p>Този клас изключва:</p> <p>- хидроизолация, вж. 45.22.</p>	
		45.33	Водопроводни работи	<p>Този клас включва:</p> <p>- инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на:</p> <p>- водоснабдителни и канализационни инсталации;</p> <p>- газови инсталации;</p> <p>- отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи;</p> <p>- разпръсквателни системи.</p> <p>Този клас изключва:</p> <p>- монтаж на системи за електрическо отопление,</p>	45330000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

СТРОИТЕЛСТВО					КОД ПО CPV
РАЗДЕЛ E					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				вж. 45.31.	
		45.34	Строителни и монтажни работи на други инсталации	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища; - монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации. 	<p>45234115</p> <p>45316000</p> <p>45340000</p>
	45.4		Довършителни строителни работи		45400000
		45.41	Работи по полагане на мазилки	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали. 	45410000
		45.42	Монтаж на довършителни елементи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монтажни работи на врати, прозорци, дограма, 	45420000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

СТРОИТЕЛСТВО					КОД ПО СРV
РАЗДЕЛ E					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				<p>вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали - не собствено производство;</p> <p>- довършителни работи по интериора, като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др.</p> <p>Този клас изключва:</p> <p>- полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.</p>	
		45.43	Работи по полагане на подови настилки и стенни облицовки	<p>Този клас включва:</p> <p>- работи по полагане в сгради или в други строителни съоръжения на:</p> <p>- керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки;</p> <p>- паркет и други подови покрития, мокети и балатуми;</p> <p>- включително гумени или</p>	45430000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

СТРОИТЕЛСТВО					КОД ПО СРV
РАЗДЕЛ E					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				пластмасови; - мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки; - тапети.	
		45.44	Работи по боядисване и стъклопоставяне	Този клас включва: - вътрешно и външно боядисване на сгради; - работи по боядисване на други строителни съоръжения; - работи по стъклопоставяне, огледала и др. Този клас изключва: - поставяне на прозорци, вж. 45.42.	45440000
		45.45	Други довършителни строителни работи	Този клас включва: - монтаж на частни плавни басейни; - паропочистване, пясъкоструйно почистване	45212212 и DA04 45450000

СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ И ДЕЙНОСТИ

РАЗДЕЛ Е					КОД ПО CPV
СТРОИТЕЛСТВО					
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				и друго външно почистване на сгради; - други довършителни строителни работи. Този клас изключва: - вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70.	
	45.5		Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор		45500000
		45.50	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор	Този клас изключва: - даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32.	45500000

Приложение № 2 към **чл. 6, ал. 4**

(Предишно Приложение № 2 към чл. 8, ал. 2, изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

СЕКТОРНИ ДЕЙНОСТИ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 17 ОТ 2021 Г.)

1. Дейности, свързани с газ и топлинна енергия:

а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във

връзка с производството, преноса или разпределението на газ или топлинна енергия;

б) снабдяване на такива фиксирани мрежи с газ или топлинна енергия.

Снабдяването с газ или топлинна енергия на фиксирани мрежи за обществени услуги не се приема за дейност по т. 1, когато са изпълнени следните условия:

аа) производството на газ или топлинна енергия е неизбежна последица от извършването на дейност, различна от посочените в т. 1 или в т. 2 и 3;

бб) снабдяването на обществената мрежа цели само икономическата експлоатация на такова производство и не възлиза на повече от 20 на сто от оборота на производителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

Снабдяването включва генерирането/производството, търговията на едро и търговията на дребно с газ и не включва производството на газ под формата на добив.

2. Дейности, свързани с електроенергия:

а) предоставянето или експлоатацията на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на електроенергия;

б) снабдяването с електроенергия на такива фиксирани мрежи.

Снабдяването с електроенергия включва генериране/производство, търговия на едро и търговия на дребно с електроенергия. Снабдяването с електроенергия на мрежи за обществени услуги не се приема за дейност по т. 2, когато са изпълнени следните условия:

аа) производството на електроенергия се осъществява поради това, че потреблението ѝ е необходимо за извършването на дейност, различна от посочените в т. 1 - 3;

бб) снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на производителя и не надвишава 30 на сто от съвкупното му производство на енергия, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

3. Дейности във връзка с предоставяне или експлоатиране на мрежи за обществени услуги в областта на автоматизираните транспортни системи, трамвайния, тролейбусния, автобусния транспорт или въжените линии.

По отношение на транспортните услуги се счита, че съществува мрежа, когато услугата се предоставя при експлоатационни условия, установени от компетентен орган, като могат да включват условията относно обслужваните маршрути, капацитета, който трябва да бъде наличен, или честотата на услугата.

4. Дейности, свързани с експлоатацията на географски район с цел осигуряване на летища и морски или вътрешни пристанища или други терминали на превозвачи по въздушни, морски или вътрешни водни пътища.

5. Дейности, свързани с предоставяне на:

а) пощенски услуги;

б) "услуги, различни от пощенски услуги" са услуги, за които не са изпълнени условията по **чл. 130 от Закона за обществените поръчки** и ако те се предоставят от субект, който предоставя и услуги по буква "а".

За целите на настоящото приложение:

аа) "пощенска пратка" е адресирана пратка в окончателната форма, в която тя се пренася, независимо от теглото; освен кореспондентските пратки тези пратки включват и

книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колети, съдържащи стоки със или без търговска стойност, независимо от теглото;

бб) "пощенски услуги" са услуги, които се състоят в събирането, сортирането, пренасянето и доставката на пощенски пратки, независимо дали попадат в обхвата на универсалната пощенска услуга по смисъла на [Закона за пощенските услуги](#), или извън нейния обхват;

вв) "други услуги, различни от пощенски услуги" са услуги, предоставяни в следните области:

- услуги за обслужване на поща (както услугите, които предхождат, така и услугите, които следват изпращането, включително "разпределителни услуги в пощенски салон");

- услуги относно пощенски пратки, които не са обхванати от буква "а", като пряка кореспонденция без означен адрес.

б. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Дейности, свързани с експлоатация на географски район с цел:

а) добив на нефт или газ;

б) проучвания за или добив на въглища или други твърди горива.

Приложение № 2а към [чл. 26а, ал. 2, т. 2](#)

(Ново - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

СПИСЪК НА ПРАВНИ АКТОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, КОИТО ОПРЕДЕЛЯТ ПРОЦЕДУРИ С ОСИГУРЕНА ДОСТАТЪЧНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРОЗРАЧНОСТ И ПРЕДОСТАВЕНИТЕ ВЪЗ ОСНОВА НА ТЯХ ПРАВА СЕ ОСНОВАВАТ НА ОБЕКТИВНИ КРИТЕРИИ

1. [Директива 2009/73/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.) - за процедури за издаване на разрешение за експлоатация на съоръжения за природен газ.

2. [Директива 2009/72/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ, L 211/55 от 14 август 2009 г.) - за разрешение или покана за подаване на оферта за изграждане на нови мощности за производство на електрическа енергия.

3. [Директива 97/67/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата - за издаване на разрешения във връзка с пощенска услуга, която не е или не следва да е резервирана.

4. [Директива 94/22/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въгледороди - за процедура за издаване на разрешение за извършване на дейност, включваща експлоатация на въгледороди.

5. [Регламент \(ЕО\) № 1370/2007](#) на Европейския парламент и на Съвета от 23

октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315/1 от 3 декември 2007 г.) - за обществени поръчки за услуги, възложени въз основа на конкурентна тръжна процедура по реда на **чл. 5, параграф 3** от регламента, при условие че срокът на обществените поръчки е съобразен с **чл. 4, параграф 3 или 4** от същия регламент.

Приложение № 3 към **чл. 8, ал. 3**

СОЦИАЛНИ ИЛИ ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ

Код по CVP	Описание
<p>75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 (Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата); 79624000-4 (Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал) и 79625000-1 (Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал) от 85000000-9 до 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5 и 98500000-8 (Частни домакинства с нает персонал) и от 98513000-2 до 98514000-9 (Услуги по предоставяне на работна ръка за домакинства, услуги по предоставяне чрез агенция на временен персонал за домакинства, услуги по предоставяне на чиновнически персонал за домакинства, услуги по предоставяне на временен персонал за домакинства, услуги, предоставени от помощен персонал в домакинства, и услуги, предоставени от лица, заети в домакинства);</p>	<p>Услуги, свързани със здравеопазване, социални и други подобни дейности</p>
<p>85321000-5 и 85322000-2 (Услуги на държавното управление и отбраната), 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80000000-4 Образователни и учебно-тренировъчни услуги до 80660000-8; от 92000000-1 до 92342200-2; от 92360000-2 до 92700000-8;</p> <p>79950000-8 (Услуги по организиране на изложения, панаири и конгреси), 79951000-5 (Услуги по организиране на семинари), 79952000-2 (Услуги, свързани с организирането на събития), 79952100-3 (Услуги по организиране на културни събития), 79953000-9 (Услуги по организиране на фестивали), 79954000-6 (Услуги по организиране на празници), 79955000-3</p>	<p>Административни, социални, образователни, здравни и културни услуги</p>

СОЦИАЛНИ ИЛИ ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ

Код по CVP	Описание
(Услуги по организиране на модни ревюта), 79956000-0 (Услуги по организиране на панаири и изложби);	
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1;	Услуги, свързани със социална защита
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 и 98130000-3;	Други обществени, социални и персонални услуги, включително услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки сдружения и други членски организации
98131000-0;	Религиозни услуги
55100000-1 до 55410000-7; 55521000-8 до 55521200-0 (55521000-8 Приготвяне и доставяне на храна за домакинствата, 55521100-9 Услуги по доставка на храна по домовете ("храна на колела"), 55521200-0 Услуги, свързани с доставка на храна); 55520000-1 (Услуги на заведения за приготвяне и доставяне на храна), 55522000-5 (Приготвяне и доставяне на храна за транспортни предприятия), 55523000-2 (Приготвяне и доставяне на храна за други предприятия и институции), 55524000-9 (Приготвяне и доставяне на храна за ученически столове и бюфети); 55510000-8 (Услуги на столове), 55511000-5 (Услуги на столове и бюфети, предлагащи обслужване на ограничен кръг клиенти, свързани предимно професионално), 55512000-2	Хотелиерски и ресторантьорски услуги

СОЦИАЛНИ ИЛИ ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ

Код по CVP	Описание
(Услуги по управление на столове), 55523100-3 (Услуги, свързани с храната за ученически столове и бюфети);	
от 79100000-5 до 79140000-7; 75231100-5;	Правни услуги, доколкото не са изключени съгласно раздел I, т. 5, буква "г" от приложение № 4 към чл. 26
от 75100000-7 до 75120000-3; 75123000-4; от 75125000-8 до 75131000-3;	Други административни услуги и услуги на държавното управление
от 75200000-8 до 75231000-4;	Услуги на държавното управление за обществото като цяло
от 75231210-9 до 75231230-5; от 75240000-0 до 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9;	Услуги, свързани със затвори, услуги по опазване на обществената сигурност и услуги по аварийна безопасност, доколкото не са изключени съгласно раздел I, т. 5, буква "ж" от приложение № 4 към чл. 26
от 79700000-1 до 79721000-4 (Детективски и охранителни услуги, услуги по безопасност, услуги чрез сигнално-охранителни системи, охранителни услуги, услуги по	Детективски и охранителни услуги

СОЦИАЛНИ ИЛИ ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ

Код по CVP	Описание
наблюдение, услуги по издирване, услуги по издирване на бегълци, услуги по патрулиране, услуги по издаване на служебни пропуски, услуги по провеждане на разследване и услуги, свързани с частни разследвания), 79722000-1 (Услуги по графология), 79723000-8 (Услуги, свързани с анализа на отпадъци);	
98900000-2 (Услуги на екстериториални организации и служби) и 98910000-5 (Специфични услуги от международни организации и служби);	Международни услуги
64000000-6 (Услуги на пощата и далекосъобщенията), 64100000-7 (Услуги на националната поща, куриерски услуги), 64110000-0 (Услуги на националната поща), 64111000-7 (Пощенски услуги, свързани с вестници и периодични издания), 64112000-4 (Пощенски услуги, свързани с писма), 64113000-1 (Пощенски услуги, свързани с колетни пратки), 64114000-8 (Пощенски услуги на гише), 64115000-5 (Наемане на пощенски кутии), 64116000-2 (Услуги, свързани с пощенски пратки "до поискване"), 64122000-7 (Вътрешноведомствени куриерски услуги);	Пощенски услуги
50116510-9 (Услуги по монтаж на автомобилни гуми), 71550000-8 (Ковашки услуги).	Други услуги за населението

Приложение № 4 към **чл. 26**

(Изм. - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

КОНЦЕСИИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО И КОНЦЕСИИ ЗА УСЛУГИ, ЗА КОИТО НЕ СЕ ПРИЛАГА ТОЗИ ЗАКОН (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 17 ОТ 2021 Г.)

Раздел I

Списък на изключенията от приложното поле на закона

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесии, възложени от възлагащ орган, включително когато извършва секторна дейност, на икономически оператор въз основа на изключително право, което е предоставено в съответствие с правилата за достъп до пазара, определени от **Договора за функционирането на Европейския съюз**, и от правни актове на Европейския съюз, определящи общи правила за достъп до пазара, приложими за секторните дейности.

2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесии за въздухоплавателни услуги, основани на издаването на оперативен лиценз по смисъла на **Регламент (ЕО) № 1008/2008** на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността, или за концесии за обществени услуги за пътнически превоз по смисъла на **Регламент (ЕО) № 1370/2007** на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета.

3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесии, които възлагащият орган или възложителят е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури, установени със:

а) международно споразумение, сключено в съответствие с **Договора за функционирането на Европейския съюз** между Република България и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите го страни;

б) правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато съответната концесия е изцяло финансирана от съответната организация или институция; при концесии, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагането ѝ.

4. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесии в областите отбрана и сигурност:

а) за които се прилагат специални процедурни правила:

аа) съгласно международно споразумение или договори, сключени от Република България самостоятелно или с други държави - членки на Европейския съюз, с една или повече трети държави;

аб) определени с международно споразумение или договори, свързани с разполагане на войски и отнасящи се до предприятия на държава - членка на Европейския съюз, или на трета държава;

ав) на международна организация, която извършва покупки за свои цели, или за концесии, които трябва да се възложат от държава - членка на Европейския съюз, в съответствие с тези правила;

б) (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) възлагането на които би задължило Република България да предоставя информация, чието разгласяване тя счита за противоречащо на нейните основни интереси в областта на сигурността или при които възлагането и

изпълнението на концесията са обявени за секретни или трябва да се придружават от специални мерки за сигурност съгласно действащото законодателство, при условие че Република България е установила, че съответните основни интереси не могат да бъдат гарантирани чрез мерки с по-малка степен на намеса като посочените в буква "е";

в) които са възложени в рамките на програма за сътрудничество съгласно **чл. 149, ал. 1, т. 4 от Закона за обществените поръчки**;

г) които са възложени от Република България на друга държава - членка на Европейския съюз, във връзка със:

аа) (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) строителство и услуги, които са пряко свързани с военно оборудване или с чувствително оборудване;

аб) (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) строителство и услуги, специално предназначени за военни цели или за чувствително строителство, или за чувствителни услуги;

д) които са възложени в трета държава и изпълнявани при разполагането на сили извън територията на Европейския съюз, когато оперативните нужди налагат сключването на тези договори с икономически оператори, установени в зоната на операциите;

е) при които защитата на основните интереси на Република България в областта на сигурността не може да се гарантира чрез мерки с по-малка степен на намеса, например чрез налагане на изисквания, насочени към защита на поверителния характер на информацията, която концедентът предоставя в хода на процедура за възлагане на концесия съгласно предвиденото в този закон.

5. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесии за услуги за:

а) придобиване или наемане, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или друга недвижима собственост или на права върху тях;

б) придобиване, разработка, продуциране или съвместно продуциране на материал за предавания, предназначени за аудио-визуални медийни услуги или радиоуслуги, които се възлагат от доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги, или концесии за програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги;

в) арбитражни и помирителни услуги;

г) правни услуги, свързани със:

аа) представителство на клиент от адвокатско дружество или от адвокат в арбитражна или помирителна процедура в държава - членка на Европейския съюз, трета държава или пред международна арбитражна или помирителна инстанция, или в производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава - членка на Европейския съюз, или трета държава, или пред международен съд, юрисдикция или институция;

аб) предоставяне на правни съвети от адвокатско дружество или от адвокат при подготовката на производство по буква "аа", както и предоставяне на правни съвети по въпроси, които могат да станат предмет на производствата по буква "аа";

ав) удостоверяване и заверяване на документи, които задължително се извършват от нотариус;

аг) предоставянето им от лица, определени от съд или компетентен орган, или по силата на закон, като изпълнението на услугите е под надзора на съда или на

компетентния орган;

дд) упражняването на функции на държавна власт, включително услуги по съдебното изпълнение, предоставяни от съдия-изпълнител;

д) (изм. - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) при финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на **чл. 4 от Закона за пазарите на финансови инструменти**, услуги на централните банки и операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;

е) заеми, независимо от това дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;

ж) услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от юридически лица с нестопанска цел и попадат в обхвата на кодове 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 и 85143000-3 по CPV, с изключение на услугите за превоз на пациенти с линейка;

з) услуги, свързани с политически кампании, попадащи в обхвата на кодове 79341400-0, 92111230-3 и 92111240-6 по CPV, когато се възлагат от политическа партия в рамките на предизборна кампания.

6. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесии за услуги за организиране на лотарии, попадащи в обхвата на код 92351100-7 по CPV, които се възлагат на икономически оператор въз основа на изключително право.

7. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесии, възложени от възлагащ орган, с които се възлага предоставяне или експлоатиране на обществени електронни съобщителни мрежи, или предоставяне на една или повече обществени електронни съобщителни услуги по смисъла на **§ 1, т. 39, съответно т. 40 от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения**.

8. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесии, които, независимо от предмета им, се възлагат от възлагащ орган, включително когато извършва секторна дейност, на юридическо лице, за което са налице едновременно следните условия:

а) възлагащият орган сам или съвместно с един или повече други възлагащи органи, включително които извършват секторна дейност, упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 на сто от дейността на юридическото лице е формирана от изпълнението на дейности, възложени от контролиращия възлагащ орган или от други юридически лица, контролирани от него; когато контролът по буква "а" се упражнява от възлагащия орган съвместно с един или повече други възлагащи органи, дейността на юридическото лице е формирана от изпълнението на дейности, възложени от контролиращите възлагащи органи или от други юридически лица, контролирани от тях;

в) в юридическото лице няма пряко частно капиталово участие; по изключение се допуска пряко частно капиталово участие, когато такова се изисква от разпоредби на националното законодателство в съответствие с **Договора за Европейския съюз** и с **Договора за функционирането на Европейския съюз** и то не е свързано с контролни или блокиращи правомощия, и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице.

9. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Договори за концесия, които, независимо от предмета им, са сключени между двама или повече възлагащи органи, включително когато някой от тях извършва секторна дейност, когато са изпълнени едновременно следните условия:

а) с договора се установява или се осъществява сътрудничество между страните, за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на услуги в полза на обществото се изпълняват с оглед постигането на общи за тях цели;

б) сътрудничеството се ръководи единствено от съображения, свързани с общественения интерес;

в) (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) през последните три години участващите възлагащи органи са извършвали на свободния пазар по-малко от 20 на сто от дейността, свързана със сътрудничеството.

10. (отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Раздел II

Специални правила при прилагането на някои от изключенията

1. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В случаите по т. 1 от раздел I, когато правните актове на Европейския съюз, определящи общи правила за достъп до пазара за определена секторна дейност, не предвиждат специални задължения относно прозрачността, при възлагане на концесия над европейския праг възложителят прилага съответно **чл. 124, ал. 1 и 2**.

2. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В случаите по т. 4, буква "б" от раздел I критериите и редът за определяне наличието на основни интереси, свързани със сигурността на страната, които трябва да бъдат защитени при сключване на договор за концесия в областите отбрана и сигурност, се определят съответно при условията и по реда на наредбата по **чл. 13, ал. 2 от Закона за обществените поръчки**.

3. (предишна т. 1, изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В случаите по т. 8, буква "а" от раздел I:

а) възлагащият орган упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, когато има решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на това юридическо лице; такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което е контролирано по същия начин от възлагащия орган;

б) възлагащите органи упражняват върху дадено юридическо лице съвместен контрол, когато са изпълнени едновременно следните условия:

аа) управителните и контролните органи на юридическото лице се състоят от представители на всички участващи в контрола възлагащи органи, като отделните представители могат да представляват няколко или всички от тях;

бб) възлагащите органи могат съвместно да упражняват решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на юридическото лице;

вв) юридическото лице няма интереси, които са в противоречие с интересите на контролиращите възлагащи органи.

4. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В случаите по т. 8 и 9 от раздел I при

определяне на процента от дейността се взема предвид средният общ оборот или друг подходящ показател, който измерва изпълнението на дейността за последните три години.

5. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) В случаите по т. 8 и 9 от раздел I, когато поради датата на създаване или на започване на дейността на юридическото лице или концедента или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално чрез неговата бизнес програма.

6. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Когато отпадне някое от условията, необходими за сключване на договор по т. 8 и 9 от раздел I, договорът се прекратява със сключването по реда на този закон на нов договор със същия предмет. В този случай концедентът открива нова процедура за определяне на концесионер в 6-месечен срок от отпадане на съответното основание.

Приложение № 5 към **чл. 60, ал. 2, т. 4, буква "б"**

СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ КОНВЕНЦИИ В СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. **Конвенция № 87 за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране**, приета в Сан Франциско на 17 юни 1948 г. (ратифицирана с указ - ДВ, бр. 19 от 1959 г.) (ДВ, бр. 35 от 1997 г.).

2. **Конвенция № 98 за правото на организиране и на колективно договаряне**, приета в Женева на 8 юни 1949 г. (ратифицирана с указ - ДВ, бр. 19 от 1959 г.) (ДВ, бр. 35 от 1997 г.).

3. **Конвенция относно принудителния или задължителния труд**, приета в Женева на 28 юни 1930 г. (ратифицирана с указ и обнародвана - ДВ, бр. 91 от 1932 г.).

4. **Конвенция № 105 относно премахването на принудителния труд**, приета в Женева на 25 юни 1957 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 79 от 1998 г.) (ДВ, бр. 37 от 2000 г.).

5. **Конвенция № 138 относно минималната възраст за приемане на работа**, приета в Женева на 26 юни 1973 г. (ратифицирана с указ - ДВ, бр. 13 от 1980 г.) (ДВ, бр. 38 от 1997 г.).

6. **Конвенция № 111 относно дискриминацията в областта на труда и професиите**, приета в Женева на 25 юни 1958 г. (ратифицирана с указ - Изв., бр. 46 от 1960 г.) (ДВ, бр. 35 от 1997 г.).

7. **Конвенция № 100 за равенството в заплащането**, приета в Женева на 29 юни 1951 г. (ратифицирана с указ - бр. 54 от 1955 г.) (ДВ, бр. 35 от 1997 г.).

8. **Конвенция № 182 относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд**, приета в Женева на 17 юни 1999 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 54 от 2000 г.) (ДВ, бр. 68 от 2001 г.).

9. **Виенска конвенция за защита на озоновия слой**, подписана във Виена на 22 март 1985 г. (ратифицирана с указ - ДВ, бр. 82 от 1989 г.) (ДВ, бр. 71 от 1999 г.), и Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, подписан в Монреал на 16 септември 1987 г. (ратифициран с указ - ДВ, бр. 82 от 1989 г.) (ДВ, бр. 71 от 1999 г.).

10. **Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане**, подписана в Базел на 22 март 1989 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 8 от 1996 г.) (ДВ, бр. 1 от 1997 г.).

11. **Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители**, съставена в Стокхолм на 22 май 2001 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 89 от 2004 г.) (ДВ, бр. 34 от 2005 г.).

12. **Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди**, съставена в Ротердам на 10 септември 1998 г., и нейните три регионални протокола (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 7 от 2000 г.) (обн., ДВ, бр. 33 от 2004 г.; изм., бр. 88 от 2005 г. и бр. 21 от 2009 г.).

Приложение № 6 към **чл. 73, ал. 1**

МИНИМАЛНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБЯВЛЕНИЕТО ЗА КОНЦЕСИЯ

1. Наименование, адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, електронен адрес и интернет адрес на концедента, а ако е различен - и на службата, от която може да се получи допълнителна информация, както и определените от концедента средства за комуникация.

2. Вид на концедента и основна дейност.

3. Електронен адрес или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за концесията, а в случаите по **чл. 78, ал. 6** - условията и редът, по които икономическите оператори може да получат достъп до заличената информация.

4. Наименование на концесията.

5. Предмет на концесията, включително за всяка обособена позиция - когато е приложимо:

а) вид (естество) и обем на строителството и/или услугите;

б) прогнозна стойност на концесията;

в) максимален срок на концесията;

г) описание на вариантите на офертата - когато е приложимо.

6. Кодове по CPV, включително за всяка обособена позиция - когато е приложимо.

7. Код по NUTS за основното място на строителството при концесии за строителство или код по NUTS за основното място на изпълнение на услугите, включително за всяка обособена позиция - когато е приложимо.

8. Условията за участие - включително относно посочените в заявлението подизпълнители.

9. Условията за осъществяване на концесията.

10. Вида на процедурата за определяне на концесионер.

11. Срок за получаване на заявление в състезателна процедура с договаряне, на заявление и предварителна оферта в състезателен диалог, както и на заявление и оферти в открита процедура.

12. Изброяване на критериите за възлагане в низходящ ред или препращане към документацията за концесията.

13. Дата на изпращане на обявлението.

14. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола, и информация относно сроковете за получаване на жалби, както и наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и електронен адрес на службата, от която може да бъде получена такава информация.

15. Адрес, на който се получават заявленията или офертите.

16. Изискванията и условията, свързани с използването на електронни средства за комуникация.

17. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Европейския съюз.

18. При концесии за строителство - указание дали концесията попада в обхвата на Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (СДП).

19. Номер и дата на решението, с което е одобрено обявлението.

20. Друга информация от значение за концесията.

Приложение № 7 към **чл. 75, ал. 1**

МИНИМАЛНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБЯВЛЕНИЕТО ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

1. Наименование, адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, електронен адрес и интернет адрес на концедента, а ако е различен - и на службата, от която може да се получи допълнителна информация, както и определените от концедента средства за комуникация.

2. Електронен адрес и интернет адрес, на които ще се предлага достъп до спецификациите и всякакви удостоверителни документи, ако са различни от посочените по т. 1.

3. Вид на концедента и основна дейност.

4. Наименование на концесията.

5. Кодове по CPV, включително за всяка обособена позиция - когато е приложимо.

6. Код по NUTS за основното място на изпълнение на услугите, включително за всяка обособена позиция - когато е приложимо.

7. Описание на услугите.

8. Прогнозна стойност.

9. Условията за участие, когато е приложимо.

10. Срок или срокове за установяване на контакт с концедента с оглед на участие.

11. Кратко описание на основните етапи и условията и реда за провеждане на процедурата за определяне на концесионер, която ще се прилага.

12. Номер и дата на решението, с което е одобрено обявлението.

13. Друга информация от значение за концесията.

Приложение № 8 към **чл. 75, ал. 2**

(Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

МИНИМАЛНО СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНОТО ОБЯВЛЕНИЕ

1. Наименование, адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, електронен адрес и интернет адрес на концедента, а ако е различен - и на службата, от която може да се получи допълнителна информация, както и определените от концедента средства за комуникация.

2. Електронен адрес или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за концесията; в случаите, когато има заличена информация - указание за начина, по който може да се получи достъп до заличената част от документацията за концесията.

3. Наименование на концесията.

4. Предмет и обект на концесията.

5. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Прогнозна стойност на концесията.

6. Максимален срок на концесията.

7. Начална дата на концесията.

8. Условия за изпълнение на концесията, определени в зависимост от предмета и особеностите на концесията.

9. Обстоятелства от фактически или правен характер, настъпването или изменението на които може да доведе до нарушаване на икономическия баланс, когато такива се предвиждат.

10. Основни права и задължения по концесионния договор, в това число приложимите задължения:

а) произтичащи от екологичното, социалното и трудовото право, установени с националното законодателство, правото на Европейския съюз, колективни споразумения или с международните конвенции в социалната област и в областта на околната среда по **приложение № 5**;

б) свързани с националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред - когато е приложимо;

в) за застраховане на обекта на концесията.

11. Условия относно възлагането от концесионера на договори за подизпълнение.

12. Условия и/или забрани за отдаване на обекта на концесията под наем.

13. Вид и размер на гаранциите за изпълнение на задълженията по концесионния договор и/или други обезпечения.

14. Размер, формат и условия за предоставяне на концесионното възнаграждение, когато такова се предвижда, включително:

а) размер на еднократното концесионно възнаграждение, дължимо към датата на влизане в сила на концесионния договор;

б) размер на минималното годишно концесионно възнаграждение за срока на концесията;

в) максимален гратисен период, през който концесионерът се освобождава от концесионното възнаграждение, когато такъв се предвижда;

г) ред за предоставяне на концесионното възнаграждение.

15. Размер и начин на предоставяне на гаранциите за изпълнение на концесионния договор.

16. Други изисквания, свързани с предмета или обекта на концесията, които не са нормативно определени.
 17. Срок за получаване на офертите.
 18. Условия за участие в процедурата, когато такива се предвиждат.
 19. Критерии за възлагане и тяхната относителна тежест.
 20. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола, и информация относно сроковете за подаване на жалби, както и наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и електронен адрес на службата, от която може да бъде получена такава информация, и определените от концедента средства за комуникация.
 21. Адрес, на който се получават офертите.
 22. Изисквания и условия, свързани с използването на електронни средства за комуникация.
 23. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Европейския съюз.
 24. Номер и дата на решението, с което е одобрено обявлението.
 25. Друга информация от значение за концесията.
- Приложение № 9 към **чл. 141, ал. 3**

МИНИМАЛНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА КОНЦЕСИОНЕН ДОГОВОР

1. Наименование, адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, електронен адрес и интернет адрес на концедента, а ако е различен - и на службата, от която може да се получи допълнителна информация, както и определените от концедента средства за комуникация.
2. Вид на концедента и основна дейност.
3. Наименование на концесията.
4. Дата на решението за възлагане на концесията.
5. Кодове по CPV, включително за всяка обособена позиция - когато е приложимо.
6. Код по NUTS за основното място на строителството при концесии за строителство или код по NUTS за основното място на изпълнение на услугите, включително за всяка обособена позиция - когато е приложимо.
7. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
8. Предмет на концесията, вид (естество) и обем на строителството и/или услугите преди и след изменението, включително за всяка обособена позиция.
9. Изменение на стойността на концесията, включително свързаното с изменението увеличаване на цени или такси - когато е приложимо.
10. Наименование, адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, електронен адрес и интернет адрес на новия икономически оператор или оператори - когато е приложимо.
11. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Европейския съюз.
12. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на

процедурите за контрол или при необходимост - наименование, адрес, телефонен номер, номер на факса и електронния адрес на службата, от която може да бъде получена такава информация.

13. Дата/дати и справочна информация за предишни публикации в "[Официален вестник](#)" на Европейския съюз, свързани с договора или с договорите, посочени в обявлението.

14. Дата на изпращане на обявлението.

15. Всяка друга информация, която е от значение.

Релевантни актове от Европейското законодателство

Директиви:

[ДИРЕКТИВА \(ЕС\) 2019/944 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС

[ДИРЕКТИВА 2014/55/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 16 април 2014 година относно електронното фактуриране при обществените поръчки

[ДИРЕКТИВА 2014/23/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 26 февруари 2014 година за възлагане на договори за концесия

[ДИРЕКТИВА 2009/73/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО

[ДИРЕКТИВА 2009/72/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (**отм.**)

[ДИРЕКТИВА 97/67/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 15 декември 1997 година относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата

[ДИРЕКТИВА 94/22/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 30 май 1994 година относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеродороди

[ДИРЕКТИВА 89/665/ЕИО НА СЪВЕТА](#) от 21 декември 1989 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство

Регламенти:

[РЕГЛАМЕНТ \(ЕО\) № 1008/2008 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 24 септември 2008 година относно общите правила за извършване на въздухоплователни услуги в Общността (преработен)

[РЕГЛАМЕНТ \(ЕО\) № 1370/2007 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА](#) от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с

железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1059/2003 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 май 2003 година за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 2195/2002 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 5 ноември 2002 година относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)

Решения:

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2017/1870 НА КОМИСИЯТА от 16 октомври 2017 година за публикуването на референтния номер на европейския стандарт за електронното фактуриране и на списъка на синтаксиси в съответствие с Директива 2014/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета